

AFDELING KNIP & PLAK

(met groot gemak).

VIETNAM

Dossier II

Map 2

*Vietnam, Laos, Cambodja,
Thailand, Birma en Maleisië*

1 november 1967–31 januari 1968

www.MinisterieVanPropaganda.org

DE ANTI'S

Walgt u ook van Adolf Johnson's misdadige Vietnampolitiek? Laat het dan niet bij ineffektieve protesten, maar benut elk gerechtvaardigd middel om een eind te helpen maken aan de oorlog, ook als u de kracht van zo'n middel gering acht. Doe in elk geval iets! Want wie niets doet is medeplichtig. Z.O.Z.

^{U.S.}
Wees vies van de agressors en oorlogshitters! Boykott de oorlogsindustrie: betrek er geen producten meer van: auto's, benzine, plastics, chemicaliën, fototoestellen, e.d.. Boykot ook Amerikaanse boeken, films en tijdschriften, wanneer die Johnson steunen. Weg met de machtswellustelingen! Vort! Hup! ZO! (Blijf ook ZOOO'N keel opzetten). KWAKP-UTL

-laat dit pamflet sirkuleren-

1 NOV 67 KWAKP-UTL

AAN DE ANTI'S

Walgt u ook van Adolf Johnson's misdadige Vietnampolitiek? Laat het dan niet bij ineffektieve protesten, maar benut elk gerechtvaardigd middel om een eind te helpen maken aan de oorlog, ook als u de kracht van zo'n middel gering acht. Doe in elk geval iets! Want wie niets doet is medeplichtig. Z.O.Z.

^{U.S.}
Wees vies van de agressors en oorlogshitters! Boykott de oorlogsindustrie: betrek er geen producten meer van: auto's, benzine, plastics, chemicaliën, fototoestellen e.d.. Boykot ook Amerikaanse boeken, films en tijdschriften, wanneer die Johnson steunen. Weg met de machtswellustelingen! Vort! Hup! ZO! (Blijf ook ZOOO'N keel opzetten). KWAKP-UTL

-laat dit pamflet sirkuleren-

AAN DE ANTI'S

Walgt u ook van Adolf Johnson's misdadige Vietnampolitiek? Laat het dan niet bij ineffektieve protesten, maar benut elk gerechtvaardigd middel om een eind te helpen maken aan de oorlog, ook als u de kracht van zo'n middel gering acht. Doe in elk geval iets! Want wie niets doet is medeplichtig. Z.O.Z.

^{U.S.}
Wees vies van de agressors en oorlogshitters! Boykott de oorlogsindustrie: betrek er geen producten meer van: auto's, benzine, plastics, chemicaliën, fototoestellen e.d.. Boykot ook Amerikaanse boeken, films, tijdschriften, wanneer die Johnson steunen. Weg met de machtswellustelingen! Vort! Hup! ZO! (Blijf ook ZOOO'N keel opzetten). KWAKP-UTL

-laat dit pamflet sirkuleren-

AAN DE ANTI'S

Walgt u ook van Adolf Johnson's misdadige Vietnampolitiek? Laat het dan niet bij ineffektieve protesten, maar benut elk gerechtvaardigd middel om een eind te helpen maken aan de oorlog, ook als u de kracht van zo'n middel gering acht. Doe in elk geval iets! Want wie niets doet is medeplichtig. Z.O.Z.

^{U.S.}
Wees vies van de agressors en oorlogshitters! Boykott de oorlogsindustrie: betrek er geen producten meer van: auto's, benzine, plastics, chemicaliën, fototoestellen e.d.. Boykot ook Amerikaanse boeken, films, tijdschriften, wanneer die Johnson steunen. Weg met de machtswellustelingen! Vort! Hup! ZO! (Blijf ook ZOOO'N keel opzetten). KWAKP-UTL

-laat dit pamflet sirkuleren-

AAN DE ANTI'S

Walgt u ook van Adolf Johnson's misdadige Vietnampolitiek? Laat het dan niet bij ineffektieve protesten, maar benut elk gerechtvaardigd middel om een eind te helpen maken aan de oorlog, ook als u de kracht van zo'n middel gering acht. Doe in elk geval iets! Want wie niets doet is medeplichtig. Z.O.Z.

^{U.S.}
Wees vies van de agressors en machtswellustelingen! Boykott de oorlogsindustrie: betrek er geen producten meer van: auto's, benzine, plastics, chemicaliën, fototoestellen e.d.. Weg met de machtswellustelingen! Vort! Hup! ZO! (Blijf ook ZOOO'N keel opzetten). KWAKP-UTL

-laat dit pamflet sirkuleren-

AAN DE ANTI'S

Walgt u ook van Adolf Johnson's misdadige Vietnampolitiek? Laat het dan niet bij ineffektieve protesten, maar benut elk gerechtvaardigd middel om een eind te helpen maken aan de oorlog, ook als u de kracht van zo'n middel gering acht. Doe in elk geval iets! Want wie niets doet is medeplichtig. Z.O.Z.

^{U.S.}
Wees vies van de agressors en oorlogshitters! Boykott de oorlogsindustrie: betrek er geen producten meer van: auto's, benzine, plastics, chemicaliën, fototoestellen e.d.. Boykot ook Amerikaanse boeken, films en tijdschriften, wanneer die Johnson steunen. Weg met de machtswellustelingen! Vort! Hup! ZO! (Blijf ook ZOOO'N keel opzetten). KWAKP-UTL

-laat dit pamflet sirkuleren-

MINIPAMFLETEN LANGS DE LIJNEN UITKNIPPEN. WAARSCHUWING: VERSPREIDING VAN DEZE PAMFLETEN IS STRAFBAAR

AAN DE ANTI'S

Walgt u ook van Adolf Johnson's misdadige Vietnampolitiiek? Laat het dan niet bij ineffektieve protesten, maar benut elk gerechtvaardigd middel om een eind te helpen maken aan de oorlog, ook als u de kracht van zo'n middel gering acht. Doe in elk geval iets! Want wie niets doet is medeplichtig. Z.O.Z.

^{U.S.}
Wees vies van de agressors en oorlogshitsers! Boykothun oorlogsindustrie: betrek er geen producten meer van: auto's, benzine, plastics, chemicali en fototoestellen, e.d.. Boykot ook Amerikaanse boeken, films en tijdschriften, wanneer die Johnson steunen. Weg met de machtswellustelingen! Vort! Hup! ZO! (Blijf ook 2000'N keel opzetten). KWAKP-UTL
-laat dit pamflet sirkuleren-

AAN DE ANTI'S

Walgt u ook van Adolf Johnson's misdadige Vietnampolitiiek? Laat het dan niet bij ineffektieve protesten, maar benut elk gerechtvaardigd middel om een eind te helpen maken aan de oorlog, ook als u de kracht van zo'n middel gering acht. Doe in elk geval iets! Want wie niets doet is medeplichtig. Z.O.Z.

^{U.S.}
Wees vies van de agressors en oorlogshitsers! Boykothun oorlogsindustrie: betrek er geen producten meer van: aut o's, benzine, plastics, chemicali en fototoestellen e.d.. Boykot ook Amerikaanse boeken, films en tijdschriften, wanneer die Johnson steunen. Weg met de machtswellustelingen! Vort! Hup! ZO! (Blijf ook 2000'N keel opzetten). KWAKP-UTL
-laat dit pamflet sirkuleren-

AAN DE ANTI'S

Walgt u ook van Adolf Johnson's misdadige Vietnampolitiiek? Laat het dan niet bij ineffektieve protesten, maar benut elk gerechtvaardigd middel om een eind te helpen maken aan de oorlog, ook als u de kracht van zo'n middel gering acht. Doe in elk geval iets! Want wie niets doet is medeplichtig. Z.O.Z.

^{U.S.}
Wees vies van de agressors en oorlogshitsers! Boykothun oorlogsindustrie: betrek er geen producten meer van: auto's, benzine, plastics, chemicali en fototoestellen e.d.. Boykot ook Amerikaanse boeken, films, tijdschriften, wanneer die Johnson steunen. Weg met de machtswellustelingen! Vort! Hup! ZO! (Blijf ook 2000'N keel opzetten). KWAKP-UTL
-laat dit pamflet sirkuleren-

AAN DE ANTI'S

Walgt u ook van Adolf Johnson's misdadige Vietnampolitiiek? Laat het dan niet bij ineffektieve protesten, maar benut elk gerechtvaardigd middel om een eind te helpen maken aan de oorlog, ook als u de kracht van zo'n middel gering acht. Doe in elk geval iets! Want wie niets doet is medeplichtig. Z.O.Z.

^{U.S.}
Wees vies van de agressors en oorlogshitsers! Boykothun oorlogsindustrie: betrek er geen producten meer van: auto's, benzine, plastics, chemicali en fototoestellen e.d.. Boykot ook Amerikaanse boeken, films, tijdschriften, wanneer die Johnson steunen. Weg met de machtswellustelingen! Vort! Hup! ZO! (Blijf ook 2000'N keel opzetten). KWAKP-UTL
-laat dit pamflet sirkuleren-

AAN DE ANTI'S

Walgt u ook van Adolf Johnson's misdadige Vietnampolitiiek? Laat het dan niet bij ineffektieve protesten, maar benut elk gerechtvaardigd middel om een eind te helpen maken aan de oorlog, ook als u de kracht van zo'n middel gering acht. Doe in elk geval iets! Want wie niets doet is medeplichtig. Z.O.Z.

^{U.S.}
Wees vies van de agressors en machtswellustelingen! Boykothun oorlogsindustrie: betrek er geen producten meer van: auto's, benzine, plastics, chemicali en fototoestellen e.d.. Weg met de machtswellustelingen! Vort! Hup! ZO! (Blijf ook 2000'N keel opzetten). KWAKP-UTL
-laat dit pamflet sirkuleren-

AAN DE ANTI'S

Walgt u ook van Adolf Johnson's misdadige Vietnampolitiiek? Laat het dan niet bij ineffektieve protesten, maar benut elk gerechtvaardigd middel om een eind te helpen maken aan de oorlog, ook als u de kracht van zo'n middel gering acht. Doe in elk geval iets! Want wie niets doet is medeplichtig. Z.O.Z.

^{U.S.}
Wees vies van de agressors en oorlogshitsers! Boykothun oorlogsindustrie: betrek er geen producten meer van: auto's, benzine, plastics, chemicali en fototoestellen e.d.. Boykot ook Amerikaanse boeken, films en tijdschriften, wanneer die Johnson steunen. Weg met de machtswellustelingen! Vort! Hup! ZO! (Blijf ook 2000'N keel opzetten). KWAKP-UTL
-laat dit pamflet sirkuleren-

MINIPAMFLETEN LANGS DE LIJNEN UITKNIPPEN. WAARSCHU-
WING: VERSPREIDING VAN DEZE PAMFLETEN IS STRAFBAAR

...ing it ... isen lower and Omar Bradley. The nation's only five-star generals now jointly urge wider war. This means: by land, "an end run around the DMZ" into North Vietnam to stop the "annoyance" of its artillery; and by air, the pursuit of any enemy plane to "wherever his base was"—including China. As the ex-President stated the underlying principle: "This respecting of boundary lines on a map—I think you can overdo it." . . . *No, Sirs, this will not do.* You are hopelessly confusing matters. Have you forgotten that it is *we* who are fighting this war, above all else, to make *them* respect a boundary? You have heard Lyndon Johnson grow hoarse saying: it all is as simple as that. You should leave simple enough alone: do not preach the gospel we are trying to punish.

+ NW!

And as the din burbles ever higher, a brilliant and weary Robert McNamara prepares to depart from the Pentagon. Behind him, he will leave the Joint Chiefs of Staff to the frabjous pleasure of sharpening their vorpal blades for even deadlier snickersnack strikes at the foe. With him, he will take—under firm guard and with good conscience—the secret of his own long agony of private debate.

Yet with striking clarity, the man personifies the nation. Both have felt snared and trapped by circumstance. Both have known brief respites of false hopes. And each has sought steadying strength in one sovereign value: for the man, loyalty; and for the nation, victory.

And as the nation remains divided at heart, so must the man. He cannot find much joy in the knowledge that he has been edged, with little Presidential grace, from his office. As long ago as last June, the President gruffly advised one senator: "Go talk to Cyrus Vance about all this. McNamara has gone dovish." Yet he cannot feel sheer anguish as he turns from Defense Department to World Bank. The bodily needs of the living challenge with an arithmetic more sane than body count of the dead.

It will be good for him to be back from the dark land beyond the looking glass.

It will be even better when the nation can follow.

Birma laat politieke 1 N. 10 N. 20 gevangenen vrij

In Birma zijn volgens welingelichte kringen deze maand tot nu toe meer dan 900 politieke gevangenen vrijgelaten blijkbaar als onderdeel van het streven naar nationale eenheid tegenover Peking-gezinde groeperingen. Het optreden van Chinese studenten heeft tot hevige rellen geleid. Tegenaanval- len van radio-Peking hadden anti-Chinese demonstraties tot gevolg.

Onder de vrijgelatenen bevinden zich de president en verscheidene ministers van het kabinet dat bij de militaire staatsgreep van 1962 onder leiding van generaal Ne Wir werd afgezet. Ook zijn er parlementsleden, militairen, studenten, boeddhistische monniken en zakenlieden onder.

Birma was het eerste niet-communistische land dat Peking diplomatiek erkende. Tot afgelopen zomer onderhield het goede betrekkingen met China. (Reuter).

THE CHURCH:

Organization Man ^{5 Nov}

He had, when he wanted to, the charm of a cherub—his baby blue eyes twinkled over baby pink cheeks as he proudly reviewed a St. Patrick's Day parade in splendid church regalia or bounced onto America's battlefields in olive fatigues to spend Christmas with the troops. But Francis Cardinal Spellman was also a power-wise prince of his church, and when he died last week at 78 of a stroke, he left behind a legacy of love, admiration, respect, fear, anger and derision that marked him the equal of most temporal politicians.

For Spellman was, above all, a supreme ecclesiastical organization man. When he was appointed to the New York Archdiocese in 1939, it was wallowing in disarray and a \$28 million debt. The new archbishop promptly started putting things in order. "I shall pray," Spellman announced, "as if everything depended upon God. I shall work as if everything depended on me."

And so he did. Money was raised at a dizzying rate and promptly spent on vital Catholic construction projects such as schools, churches, hospitals—more than \$500 million worth since Spellman took command. The strings of clerical command, which had become strewn loosely about the vast see, were swiftly gathered up in the elegant brownstone chancery on Madison Avenue. By the time he was created a cardinal in 1946 some liberal Catholics were wryly calling him "the bookkeeper" and their nickname

Associated Press

Spellman in Vietnam: One last trip

for his chancery was "the powerhouse."

The church, Spellman believed, should manifest "in essential things, unity; in small things, liberty; in all things, charity." To that one Catholic theologian sighed, "It's a great concept except that Spellman's ideas of what is essential and what is small differ from most of ours." For Spellman, like so many of the Irish Catholic priesthood of his era, was an old-line conservative—and an outspoken one. Of the four sermons he is known to have preached at New York's St. Patrick's Cathedral on matters that disturbed him, three were attacks on Communism and one a denunciation of indecent movies. He once sent young seminarians out to break a strike by Catholic gravediggers—and as Catholic Military Vicar to the U.S. Armed Forces, he made regular Christmas trips to the Korean war zone, and to Vietnam a year ago, indulging in fervent patriotic exhortations to the GI's.

There was a time—the years when his friend Pope Pius XII reigned and most of New York Catholicism was as conservative as Spellman himself—when his influence both clerical and political was renowned. But in later years both had waned. He unsuccessfully opposed a number of reforms of the Vatican Council, and his clarion call last year for victory in Vietnam set him at embarrassing odds with Pope Paul VI's simultaneous appeal for a negotiated settlement.

The cardinal knew his health was failing in recent months, and he was preparing to retire. But he was feeling fine the night before he died—so well, in fact, that he confided to Archbishop John Maguire that he was thinking of spending one more Christmas in Vietnam.

Wordt Hanoi weer ^{+ nov. '64} op proef gesteld?

Informatie uit diplomatieke bron in Saigon

SAIGON — De Verenigde Staten overwegen de bombardementen op Noord-Vietnam deze winter lange tijd te staken ten einde Hanoi's bereidheid tot het voeren van vredesbesprekingen op de proef te stellen, aldus verneemt Associated Press vandaag uit diplomatieke bron in Saigon.

In diplomatieke kringen in Saigon bestaat echter weinig hoop dat Noord-Vietnam door een langdurige bombardementspauze aangespoord zal worden met Saigon en Washington om de conferentietafel te gaan zitten voor het uitwerken van vredesvoorstellen.

Omdat het buitenland echter grote druk op de Verenigde Staten uitoefent om een dergelijke bombarde-

mentspauze te beginnen zal Washington er wellicht een gelasten om aan te tonen dat de Verenigde Staten gaarne vrede willen, maar dat Hanoi niet bereid is met weinig minder dan een Amerikaanse capitulatie genoeg te nemen.

Een langdurige bombardementspauze zou in december met het traditionele kerstbestand kunnen beginnen, indien daar althans ook dit jaar weer toe besloten wordt. Een volgend bestand komt mogelijk met de jaarwisseling en een derde in januari voor „tet“, de boeddhistische nieuwjaarsviering.

In 1965 hebben de Verenigde Staten ruim een maand na „tet“ gewacht alvorens de bombardementen op het noorden te hervatten. Hanoi gaf geen tekenen van een bereidheid tot onderhandelen en de aanvallen begonnen weer.

De Amerikaanse strijdkrachten zijn krachtig gekant tegen een langdurige pauze in de bombardementen omdat Hanoi dan vrijwel ongehinderd manschappen en oorlogsmaterialen naar het zuiden kan overbrengen. Maar het weer boven Noord-Vietnam is met de jaarwisseling gewoonlijk zo slecht, dat belangrijke bombardementen dan toch gewoonlijk sterk beperkt worden.

Rechtstreeks uit Texas

Een nieuwe Amerikaanse infanteriebrigade, vierduizend man sterk, is rechtstreeks uit Texas in Zuid-Vietnam aangekomen om er de troepen in het eerste tactische district, dat de vijf noordelijke provincies omvat, te versterken. Het is voor de tweede maal deze maand dat naar dit gebied versterkingen zijn gezonden. Eerder werd een brigade van de eerste luchtcavaleriedivisie uit het centrum naar het noorden overgeheveld.

Het Britse dagblad Evening Standard meldt dat kikvorsmannen van de Britse marine die specialist zijn in sabotageopdrachten, geheime opdrachten hebben uitgevoerd langs de kust van Vietnam. De kikvorsmannen, die gestationeerd zijn in Hongkong, zouden ondergrondse versperringen in riviermondingen hebben opgeruimd, die door de Vietcong waren aangelegd om Amerikaanse kanonneerboten het bevaren van deze wateren te beletten.

Een woordvoerder van het Britse ministerie van defensie zei niets af te weten van dergelijke operaties en niet te geloven dat zij hadden plaatsgevonden. Er wordt een onderzoek ingesteld bij de militaire onderdelen in het Verre Oosten om na te gaan of geen verkeerde gevolgtrekkingen zijn gemaakt bij oefeningen in de wateren rond Hongkong.

Opinie over Vietnam

VICE-PRESIDENT

Humphrey van de V.S., die deze week een driedaags bezoek aan Zuid-Vietnam bracht, heeft verklaard dat het met de oorlog goed gaat. Zowel Hanoi als de Vietcong weten, zo zei hij, dat zij de strijd niet meer kunnen winnen. Hun enige hoop is nog gevestigd op de binnenlandse oppositie uit Amerika tegen het Vietnam-beleid van Johnson e.s.

Wat de mededeling dat 't zo goed gaat betreft, volgt Humphrey kennelijk het oude recept. Vooral een man als Cabot Lodge, de voormalige ambassadeur van de V.S. in Saigon, heeft in de afgelopen jaren een verwardheid gekregen op het gebied van de rooskleurige voorstelling van zaken. Dat de praktijk er anders bleef uitzien, deed hem niet.

Ook nu moet men ernstig in twijfel trekken, of de oorlog wel zo'n goed verloop heeft voor de Amerikanen en, wat eigenlijk nog belangrijker is, of het Zuidvietnamese volk zo ingenomen is met het nu officieel geïnstalleerde regime van de generaals Thieu en Ky. Men spreekt thans van een wettig-geko-

zen president en vice-president, maar zelfs aannemende dat de verkiezingen regelmatig zijn verlopen, wat zoals men weet betwist wordt, blijft het onaantastbare feit bestaan dat Thieu niet meer dan rond één-derde deel van het opgekomen electoraat achter zich verenigde. Men kan dus bepaald niet zeggen dat de meerderheid van het Zuidvietnamese volk hem het leiderschap van de staat heeft toevertrouwd.

Wie kennis neemt van de onrust die zich nu weer openbaart in de boeddhistische geleerden — binnen 48 uur hebben zich deze week opnieuw twee gevallen van zelfverbranding voorgedaan — moet tot de erkenning komen dat het besluit van de generaals om de militante boeddhisten uit te schakelen door middel van een aanvechtbaar statuut, op zijn zachtst uitgedrukt, een misgreep is geweest.

DAT de enige hoop van Hanoi en de Vietcong nog gevestigd is op de binnenlandse kritiek op het Vietnam-beleid van de Amerikaanse president, zoals Humphrey stelde, moet in niet mindere mate betwijfeld worden. In ieder geval kan gezegd worden, dat wanneer Humphrey gelijk zou hebben, Johnson en

zijn medestanders weinig of niets doen om Hanoi en de Vietcong tot andere gedachten te brengen. Immers, door hun voortdurende escalatie, stimuleren zij de oppositie. En waarom is die escalatie nodig wanneer de oorlog praktisch reeds gewonnen is, zo vraagt de nuchtere beoordelaar zich af.

INTUSSEN neemt niet alleen in de V.S. de kritiek op de Vietnamese politiek toe, maar moet Washington constateren dat ook in de rest van de „Westerse wereld” het begrip voor het Amerikaanse optreden in Zuid-Oost-Azië voortdurend geringer wordt.

Het American Institute of Public Opinion heeft een onderzoek ingesteld in zes landen, te weten Frankrijk, Engeland, Zweden, Finland, Canada en Brazilië, waarvan gisteren het resultaat bekend is gemaakt. Hieruit blijkt dat in vier van deze landen — Frankrijk, Zweden, Finland en Brazilië — een grote meerderheid van de geënquêteerden, variërend van 81 tot 72 procent, voor terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Vietnam is.

Van de beide andere landen — Engeland en Canada — kan dat

niet gezegd worden, al leken er ook daar meer mensen voor een terugtrekking dan voor de opvoering of voortzetting van de Amerikaanse actie in Vietnam.

De ondervraagde peenen zijn daarom zo sterk voor een terugtrekking van de Amerikanen, omdat gevreesd wordt dat het huidige conflict in Z.O.-Azië zal oaarden in een derde wereldoorlog. Bovendien bestaat er echter een eker twijfel ten aanzien van de doelen die de Verenigde Staten in Vietnam voor ogen staan.

In feite, zo verklaarde George Gallup, geloven vele ondervraagden in de genoemde landen, dat de V.S. niet zo diep in het Vietnamese conflict verwickeld zijn geraakt indien zij geen permanente militaire basis in Z.O.-Azië zouden willen vestigen.

Verder menen vele dat de oorlog voornamelijk gebruik wordt om nieuwe wapens en nieuwe militaire tactieken te beproeven.

Het Gallup-instituut thans bezig een soortgelijk onderzoek in te stellen in Argentinië, Australië, Noorwegen en — als vijfde land in de lijst — de Oostse D.D.R.

ONDER DE LOEP

Geen pauze in luchtoorlog

Verklaring van Johnson

WASHINGTON — De Verenigde Staten zullen hun actie in Vietnam onveranderd voortzetten totdat Hanoi akkoord gaat met onderhandelingen in ruil voor stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam. Dit heeft president Johnson woensdag gezegd tijdens een persconferentie.

De Amerikaanse president maakte duidelijk dat hij niets voelde voor een onvoorwaardelijke pauze in de luchtoorlog tegen Noord-Vietnam. Johnson herhaalde zijn aanbod de bombardementen onmiddellijk op te schorten, als Noord-Vietnam bereid was mee te werken aan vruchtbare onderhandelingen en in de tussentijd geen militair voordeel zou willen behalen.

De eerste groep Amerikaanse jachtbommenwerpers met verstelbare vleugels van het type F-111 zal

in december aan de operaties in Vietnam gaan deelnemen, zo is woensdagavond van gezaghebbende zijde in Washington vernomen. Het gaat om zestien tot twintig toestellen van het type F-111 a van de luchtmacht (de F-111 b is bestemd voor de marine maar deze toestellen zijn nog niet operationeel).

Militaire deskundigen beschouwen de F-111 als het meest geperfectioneerde vliegtuig dat zich met een snelheid van 2,5 maal die van het geluid moet kunnen meten met het beste Noordvietnamese jacht vliegtuig, de Mig-21 die een snelheid van 2400 kilometer per uur kan bereiken.

Vietcong slaat toe

Vietcong-strijders hebben vanmorgen vroeg in Zuid-Vietnams lage kuststreek een gehucht bezet, ruim 300 huizen in brand geschoten en het gebouw van de plaatselijke staatsdiensten beschoten met mortieren.

Bijna 320 km zuidelijker, dicht bij de Cambodjaanse grens, begonnen communistische troepen ondanks verpletterende verliezen een nieuwe aanval met mortieren en lichte wapens op stellingen van de Amerikaanse eerste infanteriedivisie, een kampement van de Amerikaanse speciale troepen en een Vietnamees districtshoofdkwartier.

Een 28-jarige boeddhistische non heeft zich woensdagavond in een pagode door zelfverbranding van het leven beroofd uit protest tegen het boeddhistische statuut van de regering. Het was het tweede geval van zelfverbranding binnen 48 uur.

Nachtelijke raids op Noord-Vietnam

1 nov '67 \$ Saigon viert verjaring van Diems val

SAIGON — Intruder-nachtjagers van de Amerikaanse mariniers voeren reeds verscheidene dagen op elk uur van de nacht aanvallen uit op belangrijke doelen in Noord-Vietnam zoals bruggen en wegen om te verhinderen dat eerder door bommen veroorzaakte schade wordt hersteld. Zo werd dinsdag-nacht een brug over het kanaal Des Rapides, ten noordoosten van Hanoi die al eerder was geraakt, opnieuw aangevallen.

Vandaag bombardeerden de achtmotorige B-52bommenwerpers voor de vijfde maal sedert 16 oktober de Mugia-pas diep in Noord-Vietnam, die wordt beschouwd als het begin van de Ho Tsi Minh-route waarlangs troepen en voorraden via Laos naar Zuid-Vietnam worden vervoerd.

Noordvietnamese artillerie heeft vandaag de Amerikaanse marinebasis Con Thien getroffen, terwijl de Amerikaanse vice-president, Humphrey, zich in een vliegtuig op enkele kilometers afstand van de basis bevond.

Een Amerikaanse woordvoerder heeft meegedeeld, dat de heuveltop van Con Thien, even ten zuiden van de gedemilitariseerde zone, door artillerievuur is getroffen, terwijl mortiergranaten terecht kwamen in kampen van Amerikaanse mariniers aan de voet van de heuveltop.

De Amerikaanse vice-president is vandaag, na een bezoek van drie dagen aan Zuid-Vietnam, naar Maleisië vertrokken.

In de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon is vandaag een militaire parade gehouden ter herdenking van het feit dat 1 november 1963 het regime-Ngo Dinh Diem omver werd

geworpen. De parade werd afgenomen door president van Thieu en er werd aan deelgenomen door vliegtuigen, tanks en Zuidvietnamese, Amerikaanse, Australische, Nieuwzeelandse, Zuidkoreaanse, Filipijnse en Thaise troepen.

Het grootste deel van de burgerij was weggebleven uit angst voor een herhaling van vorig jaar toen de Vietcong de parade beschoot met mortieren.

Weinig schade

De vier mortiergranaten die tijdens de receptie na de ediging van president Ngojen Van Thieu bij het paleis in Saigon explodeerden, hebben weinig schade aangericht.

Er blijkt slechts één persoon, de Vietnamese chauffeur van een Amerikaanse admiraal, verwondingen te hebben opgelopen. Eén der mortiergranaten viel op een bijgebouw van het paleis waar de receptie plaats vond, en een andere op de auto van de commandant van de Australische expeditionaire macht, generaal Douglas Vincent.

De politie vond bij een Chinese kleermaker op 800 meter van het paleis 'n pas gebruikte mortier van 60 mm. Ernaast lag het lijk van een

oude Chinees, die volgens de politie zou zijn neergeschoten door de Vietcong.

Een aankomend boeddhistische geestelijke van 22 jaar, heeft zich in een boeddhistische pagode te Quang Ngai (midden-Vietnam) door zelfverbranding van het leven beroofd uit protest tegen de oplegging door de Zuidvietnamese regering van het boeddhistische statuut.

Telefoon
hoek Bredstedt

Predikheren-sig
Telefoon 442-09

A'damsestraat
& C

H. den I

verkijsbaar

BOCAL

telefo

o. Neudellat, tel. 1 60 64
Inkenburgstr. 9, Utrecht

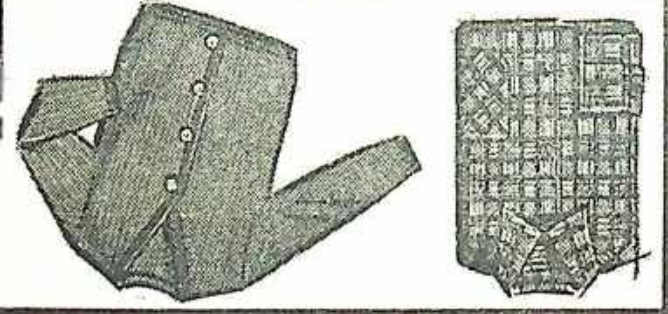

BOCAL haarden

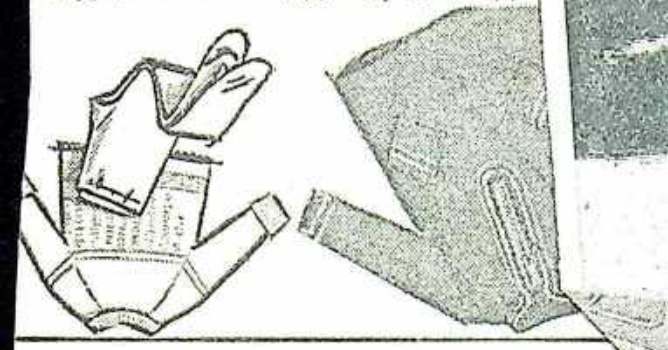
DE AMERIKAANSE vice-president Hubert Humphrey heeft in Vietnam een bezoek gebracht aan het ontwikkelingsdorp Vung Tau. De vice-president probeerde zich ook bij de jeugd populair te maken.

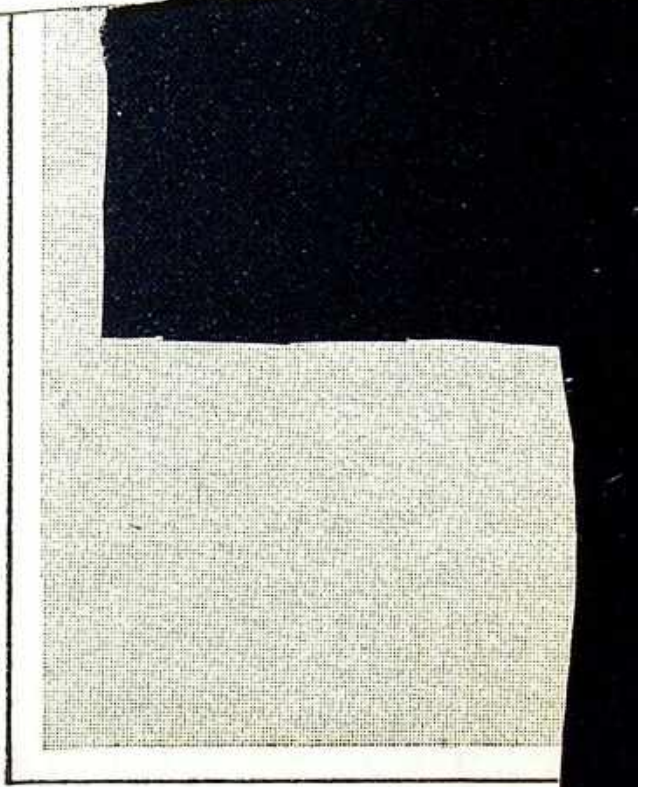
EXTRA
KOOPJES
VAN DE
WEEK

Stoer jongenssportshirt
 Fijn warm jongensvest
 van 100% Dralon
 krimprijke flannelkwa-
 (acryl). Kontrasterende
 lichte. Met borstzakje,
 kies langs V-hals en
 Verkrijgbaar in diverse
 sluiting. Zilverkleurige
 knopen.
 Maat 104-164.
2.50-3.50
9.75-14.75

Kleuterjurkje
 Katoen-mercerise lue
 truitjes, met ragla
 meerkleurige
 andgarnering.
 Maat 56-68.
1.50
 Ritssluiting
 zijn schuin
 Hecana-strech slob
 broek in wit en pastel-
 tinten.
 Maat 68-86.
2.50
9.75

VROLIJKE HUMPHREY

De Amerikaanse vice-president Humphrey doet vrolijk mee met zingende kinderen in een Zuid-vietnamees dorp. Humphrey bezocht het dorp tijdens een rondreis door de Mekongdelta.

GROEIEND VERZET TEGEN + nov. 67 OORLOG IN VIETNAM

Bijna helft van Amerikanen negatief

WASHINGTON — Het aantal Amerikanen dat de oorlog in Vietnam afkeurt is in twee jaar tijd bijna verdubbeld, zo blijkt uit een Galluponderzoek waarvan de uitslag woensdag is gepubliceerd. Van de ondervraagde personen vond 46 procent dat de Amerikaanse interventie in Vietnam onjuist is, terwijl 41 procent haar goedkeurt en 10 procent geen mening heeft. In augustus 1965 stond 61 procent in dit opzicht nog achter de regering, was slechts 24 procent tegen de oorlog gekant en had 15 procent geen mening.

De democratische senator Mike Mansfield heeft woensdag met steun van nog 35 senatoren, in de Amerikaanse Senaat een ontwerp-resolutie ingediend, waarin president Johnson verzocht wordt te pogen de volkerenorganisatie zover te krijgen dat

zij handelend optreedt om een einde te maken aan de strijd in Vietnam.

De 36 senatoren, Democraten zowel als Republikeinen, willen dat Arthur Goldberg, de leider van de Amerikaanse delegatie bij de VN, van de Veiligheidsraad een uitspraak probeert te krijgen over de Amerikaanse ontwerp-resolutie, die 20 maanden geleden bij de volkerenorganisatie werd ingediend maar nog steeds niet is besproken. Volgens deze ontwerp-resolutie moet de Veiligheidsraad onder meer aandringen op onderhandelingen op korte termijn zonder voorwaarden vooraf tussen de regeringen van de landen, die betrokken zijn bij het conflict in Vietnam, met de bedoeling een conferentie te beleggen die moet zorgen voor toepassing van de Geneefse akkoorden van 1954 en 1962 om zo tot een blijvende vrede in Vietnam te komen.

Aanneming van de ontwerp-resolutie van Mike Mansfield door de Senaat schept echter geen enkele verplichting voor Johnson.

Noordvietnamese piloten en lucht-doelgeschut hebben woensdag acht Amerikaanse vliegtuigen boven Hanoi neergeschoten, zo heeft het Noordvietnamese persbureau bekendgemaakt. Elders boven Noord-Vietnam waren nog twee Amerikaanse toestellen neergehaald waardoor de Amerikanen in twee dagen tijd in totaal 19 vliegtuigen verloren. Vele neergeschoten toestellen werden getroffen, toen zij woonwijken van de hoofdstad aanvielen, aldus dit bericht uit Hanoi.

Actie Deense jongeren

in inzake Vietnam

2. N.R. 5
De Deense sociaal-democratische regeringspartij heeft zich donderdag bij monde van haar secretaris, Niels Mathiasen, gedistantieerd van de steun die de officiële jeugdorganisatie van de partij verleent aan een actie om Amerikaanse troepen in Europa tot desertie te bewegen, opdat ze niet naar Vietnam zullen worden gezonden.

De actie wordt gevoerd door Deense socialistische, sociaal-democratische en radicale organisaties en het communistische dagblad Land og Folk. Vorig weekeinde zijn brochures de Amerikaanse legerplaatsen in West-Berlijn binnengesmokkeld waarin de militairen worden aangespoord te deserteren en asiel te vragen in Denemarken, Zweden of Canada. (Reuter)

Receptie Humphrey

Vietcong schiet op presidentieel paleis in Saigon

SAIGON, 1 nov. (Reuter) — In Saigon zijn dinsdag vier mortiergranaten terechtgekomen op nog geen vijftig meter van het paleis, waar de nieuwe president Ngoeyen Van Thieu een receptie gaf voor buitenlandse en Vietnamese gasten.

De Amerikaanse vice-president Humphrey was juist met de Amerikaanse ambassadeur, Ellsworth Bunker, in het paleis aangekomen en tekende het gastenboek, toen de granaten insloegen. Een van de granaten trof de auto van de commandant van de Australische expeditiemacht, generaal Douglas Vincent, die de ontvangst bijwoonde. Tevens viel er één op een bijgebouw van het paleis. Een persoon liep verwondingen op.

„Intruder“-nachtjagers van de Amerikaanse mariniers voeren reeds verscheidene dagen op elk uur van de nacht aanvallen uit op belangrijke doelen in Noord-Vietnam zoals bruggen en wegen om te verhinderen dat eerder door bommen veroorzaakte schade wordt hersteld.

Johnson houdt 2 NOV 67 TJD voet bij stuk

WASHINGTON, 2 nov. (AFP) — De Verenigde Staten zullen hun actie in Vietnam onveranderd voortzetten totdat Hanoi akkoord gaat met onderhandelingen in ruil voor stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam. Dit heeft president Johnson gisteren gezegd tijdens een persconferentie.

De Amerikaanse president maakte duidelijk dat hij niets voelde voor een onvoorwaardelijke pauze in de luchtoorlog tegen Noord-Vietnam. Johnson herhaalde zijn aanbod de bombardementen onmiddellijk op te schorten, als Noord-Vietnam bereid was mee te werken aan vruchtbare onderhandelingen en in de tussentijd geen militair voordeel zou willen behalen.

Een 28-jarige boeddhistische non heeft zich 's avonds in een pagode te Nha Trang door zelfverbranding van 't leven beroofd uit protest tegen het boeddhistische statuut van de regering. Het was het tweede geval van zelfverbranding binnen 48 uur. Dinsdag pleegde een monnik op deze wijze zelfmoord.

Humphrey in Vietnam

„Wij winnen

SAIGON, 2 nov. (NYT en Reuter — De Amerikaanse vice-presiden Humphrey heeft afscheid genomen van Zuid-Vietnam met de woorden „Ik denk, dat we deze strijd winnen. Ik zeg niet, dat hij al gewonnen is. Ik zeg, dat we winnen”. Vanuit Saigon richtte hij zich ook tot de Amerikaanse burgers. Laten ze enig geduld hebben”, zo zei hij, „wij winnen veld en met enige steun zullen we overwinnen.”

Humphrey werd gisteren tot vlak bij de gedemilitariseerde zone gevlogen. Vanuit de cockpit kon hij Noord-Vietnam zien liggen. Zijn vliegtuig werd bewaakt door tien gevechtstoestellen en vier helikopters.

Senator Edward Kennedy heeft in New York verklaard, dat Amerika in Vietnam minder moet oorlogvoeren en meer moet doen voor het welzijn van het Vietnamese volk zelf. Het hulpprogramma voor de vluchtelingen is een mislukking geworden, zo zei hij, en ook de medische zorg voor de burgers is onvoldoende. „Wij moeten onze oorlogvoering verminderen en meer nadruk liggen op de menselijke behoeften in het kader van het sociaal welzijn”, aldus Edward Kennedy.

Een voormalige piloot van de Amerikaanse marine heeft zijn medaille die hij in Vietnam verdiende, teruggestuurd. „Ik kreeg deze voor iets waarover ik verre van trots ben”, zo zei James Clark.

Regering van V.S. trapt enige open deuren in

3 NOV 1967

Behandeling van probleem-Vietnam in de V.N.

Van onze correspondent

WASHINGTON, 3 nov. —

President Johnsons regering, die op het ogenblik in het defensief is, heeft gisteren haar toevlucht genomen tot het intrappen van open deuren en heeft daarmee in eerste instantie voor de anders zo kritische senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen van senator Fulbright een succesje behaald. Dat was hier gisteren de indruk van parlementaire waarnemers nadat de afgevaardigde naar de V.N., Goldberg, die de verzoenende kant van de regering toont, voor de commissie had getuigd dat de V.S., indien het probleem-Vietnam voor Veiligheidsraad behandeld kan worden, mee zullen werken om de Vietcong daar te doen vertegenwoordigen. Aangezien er vanwege het Noordvietnamese, Russische en Franse verzet geen kans is op een behande-

ling in de V.N., was dat een slag in de lucht.

Maar zelfs de anders zo kritische Fulbright moest zich nu bevredigd tonen, aangezien 55 senatoren in een geste die als kritiek was bedoeld — doch ook een slag in de lucht bleek — al eerder Amerikaanse initiatieven tot een behandeling in de V.N. hadden gevraagd. Goldberg verklaarde dat indien de Veiligheidsraad van oordeel is dat de Vietcong uitgenodigd moet worden, de V.S. daaraan zullen meedoen, al zullen zij zelf niet het initiatief nemen.

Ook erkent Washington, aldus Goldberg, de competentie van de voorzitters van „Genève”, Rusland en Engeland, ten aanzien van uit te nodigen partijen voor een conferentie voor vrede in Zuidoost-Azië. Eerder was Amerika's standpunt steeds dat de Vietcongvertegenwoordiging „geen onoverkoombaar probleem” vormde. Deze vrij negatieve omschrijving kon de eis inhouden dat de Vietcong deel uitmaakt van de Noordvietnamese delegatie. De nieuwe, elastischer formulering betekent dat Washington pro forma wil afzien van de zienswijze dat de Vietcong een onderdeel is van het regime in Hanoi. Moskou en Hanoi staan er op dat Washington met de Vietcong onderhandelt. Maar Goldberg zei er meteen bij dat er geen kans was op een behandeling in de V.N., zelfs niet indien de bombardementen op het noorden worden gestaakt. Daarom concentreerde Washington zijn pogingen op een conferentie buiten de V.N., die via de V.N. tot stand kan komen. Door echter bereidheid te tonen tot een actie in de V.N. en tegelijk het plan voor te leggen volgens welk de regering deze herfst een behandeling in de V.N. wil verkrijgen, bereikte Goldberg wat geen regeringslid sinds twee jaar is overkomen: hij kreeg instemming en applaus, zelfs van zulke critici als Morse en Fulbright.

Het Amerikaanse plan behelsde de bekende reeks: bestand, het zich wederzijds buiten vuurafstand van elkaar begeven, terugtrekking van de vreemde troepen en buitenlandse bases, eerbiediging van de grenzen van Noord- en Zuid-Vietnam, hereniging wanneer de Vietnamezen dat willen en internationaal toezicht daarop.

Rusk, die bij herhaling heeft geweigerd in het openbaar te getuigen zal dinsdag in een besloten commissiezitting verschijnen.

Op een geheel ander gebied behaalde president Johnson gisteren een succesje door een andere open deur in te trappen. Met een vuistslag op tafel verklaarde hij in een rede tot de consumentenfederatie dat zolang hij president is de protectionistische voorstellen uit het Congres die de resultaten van de Kennedyronde bedreigen, geen wet zullen worden. Hij kondigde dus een presidentieel veto aan. Het werd echter al duidelijk dat de plannen voor het weer instellen van quota, o.a. voor staal, niet meer opgehangen worden aan de sociale verzekeringswet, zodat het onmiddellijke gevaar is gekeerd. Het Huis van afgevaardigden keurde slechts importbeperkingen op Egyptische katoen goed. Daarbij ging het echter meer om een politieke actie tegen Nasser dan om de zaak zelf. Bovendien zal de Senaat dit voorstel waarschijnlijk weer ongedaan maken. Door nu echter over de hoofden van het Congres heen een beroep te doen op het publiek om een liberale en prijsbeheersende politiek te verdedigen, kan Johnson zich de strijder tegen het parlementaire kwaad tonen, een rol die in een verkiezingsjaar wel nuttig kan zijn.

ALS EEN PRINSES ONTVANGEN

Jackie Kennedy bezoekt Cambodja

Herstel van betrekkingen met V.S.

(Van een correspondent)

PHNOM PENH, 3 nov. — Mevrouw Jacqueline Kennedy is in de Cambodjaanse hoofdstad Phnom Penh aangekomen voor een strikt particuliere vakantie in de beroemde negentiende eeuwse stad Angkor. Zij heeft daarmee weer een nieuw hoofdstuk toegevoegd aan de historie van de hoogst merkwaardige betrekkingen tussen de Verenigde Staten en de aan Vietnam grenzende neutrale bufferstaat.

Jacqueline werd op de luchthaven van Phnom Penh als een prinses verwelkomd. Prins Norodom Sihanoeck wachtte haar op het vliegveld op, omgeven door diplomaten, veiligheidsfunctionarissen en tachtig speciaal geaccrediteerde verslaggevers, die normaal uit Cambodja worden geweerd.

Achter al het officiële feestvertoon en het particuliere karakter van haar vakantie in Angkor, waar journalisten geen toegang hebben, blijken politieke bedoelingen schuil te gaan. Tot haar gevolg behoren Forrestal, de voormalige verblindingsman van het Witte Huis voor het Verre Oosten. In brede kring heerst de opinie, dat Jacqueline Kennedy's bezoek de voorloper is van het herstel van de diplomatieke betrekkingen tussen de Verenigde Staten en Cambodja, die in 1965 verbroken werden.

Prins Norodom Sihanoeck, die aan het hoofd staat van het Boeddhistisch-socialistische regime in zijn land, heeft tot voor kort steeds felle kritiek geleverd op zowel Washington als Peking. Hij heeft hardnekkig de beweringen ontkend, dat Cambodja geheime contacten onderhoudt met de Vietcong, heeft Amerika ervan beschuldigd oorlogszuchtig te zijn en heeft verklaard, dat de Amerikaanse inlichtingendienst, de C.I.A., het land middels een of andere ambassade staf infiltreert.

Ommezwaai

Maar zeer onlangs heeft hij er in zijn lange en kleurrijke toespraken blijk van gegeven een ommezwaai te hebben gemaakt. Vorige maand verklaarde hij dat als China zou doorgaan met zijn agitatie in het noorden, Cambodja er wel eens toe zou kunnen overgaan zijn neutrale positie op te geven. Prins Sihanoeck houdt er erg veel van te zeggen, dat Cambodja als een maagd is, die door niemand wenst te worden benaderd. Waarnemers wachten met spanning af of de Verenigde Staten zullen trachten Cambodja te verleiden zich van China af te wenden.

Mevrouw Kennedy zal een bezoek brengen aan de koninklijke residentie

Jacqueline Kennedy in de cabine van het toestel, dat haar naar Cambodja zou brengen.

in Siem Rap. Vandaar reist ze naar Angkor, dat voor die gelegenheid geheel feestelijk verlicht is. Maandag gaat mevrouw Kennedy naar Sihanoeville voor de onthulling van een herdenkingsplaquette ter herinnering aan haar overleden echtgenoot. Verder zal zij bij de naamgeving van de president Kennedylaan aanwezig zijn. Dinsdag keert mevrouw Kennedy terug naar Phnom Penh voor een officiële rit door de stad met prins Sihanoeck. Woensdag verlaat zij Cambodja.

Dezer dagen

3 Nov 67 N.R.

Waarschijnlijk zijn er weinig mensen in Nederland die zo veel weten over de kwestie-Vietnam als jhr. drs. G. van Benthem van den Bergh, die er dan ook veel over schrijft. Dat hij een fel tegenstander is van de tegenwoordige Amerikaanse politiek inzake Vietnam, mag geen reden zijn hem deze erepalm te onthouden.

Nu heeft hij zojuist een vlugschrift het licht doen zien, getiteld Vietnam en het Westen. Wij noemen het vlugschrift omdat het als zodanig is uitgegeven, nl. als vlugschrift van De Gids nr. 6 (Bezige Bij — J. M. Meutenhoff, Amsterdam), maar het is een publicatie van een kleine zestig compact en met kleine letter gedrukte pagina's, uitvoerig gedocumenteerd en van vele noten voorzien.

Na een analyse van de „ideologie van het Westen” — terecht eerder „een impliciet geheel van veronderstellingen (is hier niet bedoeld: vooronderstellingen?) en normen voor politiek gedrag” genoemd dan „een geheel van expliciete ideeën en wenselijkheden, bedoeld om sociale verandering mee te bewerken” — confronteert hij deze ideologie met de feiten, d.w.z. tracht hij enkele feiten te ontdoen van de ideologische interpretatie die eraan gegeven wordt.

Wat blijft er over van de „agressie” van Noord-Vietnam, van de „terreur” van het Bevrijdingsfront, van de „onderhandelingsbereidheid” van de Amerikanen? Niet veel, na B. v.d. B.'s analyse van deze punten, waarbij hij overigens, naar ons gevoelen, minder overtuigend is op het punt van de „terreur” dan op de andere.

„Voorzover deze daden (nl. van terreur) inderdaad gericht zijn tegen mensen die als combattanten in de oorlog beschouwd kunnen worden, valt niet in te zien waarom men ze anders zou beoordelen dan 'normale' oorlogshandelingen”, schrijft hij. Nu, het hangt er maar van af wie uitmaakt wie als combattanten kunnen worden beschouwd. De uitleg van het Bevrijdingsfront schijnt nogal ruim.

*

Overigens willen we daar geen bijzonder punt van maken, ja, zijn we zelfs bereid nog wat „cynischer” te zijn dan B. v.d. B.: terreur is een vreselijke zaak, maar moet als een normaal verschijnsel in de beoordeling van vrijwel iedere oorlog verdisconteerd worden. Dat wil niet zeggen dat hij, zelfs als oorlogsmiddel, geoorloofd is, doch dat hij op zichzelf niet voldoende grond oplevert tot veroordeling van de oorlogsmotieven van de

hanteerder ervan (of het nu Amerika of het Bevrijdingsfront is).

Vervolgens attaqueert B. v.d. B. stuk voor stuk de argumenten die voor Amerika's optreden in Vietnam worden gebezigd: de dreiging van China, de dreiging van door „het” communisme ontkende „nationale bevrijdingsoorlogen”, het gevaar van het belonen van „agressie”, de kwade gevolgen van het niet gestand doen van een gegeven woord voor het Amerikaanse prestige, het stellen van een „democratisch alternatief” tegenover het communistisch ontwikkelingsmodel, het zelfbeschikkingsrecht.

Het moet gezegd worden dat ook hier B. v.d. B. nogal effectief te werk gaat. De argumentering van het Amerikaanse beleid is dan ook altijd het zwakste punt geweest en gemakkelijk door te prikken. Het plaatsen van dit beleid in het perspectief van de Amerikaanse geschiedenis, zoals prof. Schulte Nordholt heeft gedaan in een interessant artikel in de Internationale Spectator van 8 mei jl., zou overigens aan B. v.d. B.'s artikel een dimensie hebben gegeven die het nu ontbeert. Dit gemis bestempelt het inderdaad tot een vlugschrift.

*

Wat we ook in zijn geschrift hebben gemist, is een uiteenzetting van de redenen waarom juist Nederland zich over Vietnam druk zou moeten maken. (Men leze in deze uitdrukking niet het bewijs dat wij a priori vinden dat Nederland zich er niet druk over moet maken!) Zijn het morele redenen, is 't het gevaar van een grote oorlog met China of met Rusland, is het de kans van een uiteendrijven van Amerika en West-Europa?

Van Benthem van den Bergh noemt wel enige van die argumenten (het laatste niet overigens), maar slechts terloops. Hij analyseert ze niet stuk voor stuk, zoals hij wel doet met de argumenten die voor het Amerikaanse beleid te berde worden gebracht. Het gevolg is dat we na lezing van het geschrift toch met het gevoel achterblijven: wat betekent het voor ons?, wat kunnen wij nu doen (behalve kritiseren en demonstreren)?

Die vraag dringt zich te meer op omdat B. v.d. B. vindt dat Vietnam „als een geïsoleerd, uniek geval, als een uiterst gecompliceerd politiek probleem” gezien moet worden. Welnu, daar valt wel iets voor te zeggen — het is inderdaad gecompliceerder dan de meeste demonstranten denken —, maar als dat zo is, dan pleit dit eerder

voor de „hands off”-politiek die de Europese bondgenoten in feite voeren dan voor een actieve bemoeienis.

In ieder geval heeft B. v.d. B. ons niet duidelijk gemaakt waarom „Nederland zo schandalig in gebreke is gebleven”. Misschien is dat wel zo, maar het wordt ons niet verteld waarom het zo is. Noch wordt ons verteld wat Nederland had kunnen en moeten doen. Ja, toch: het had „ondubbeltzinnig” stelling'hebben moeten nemen bij het begin van de bombardementen op Noord-Vietnam (ertegen waarschijnlijk). Een wel erg magere conclusie voor hen die popelen wat te doen.

*

Let wel: we zijn niet tegen die conclusie (overigens heeft Nederland, evenals Engeland, verscheidene malen zijn bezorgdheid over die bombardementen uitgesproken, zonder het effect dat B. v.d. B., blijkens zijn woorden: „En zelfs nu zou er in Washington worden geluisterd”, ervan verwacht). We zijn dus niet tegen die conclusie, maar missen de specifiek voor Nederland geldende argumenten ervoor.

Men kan nl. ook betogen dat bemoeiingen van bondgenoten vaak averechts effect hebben. Denk aan eigen geval: hoe reageerde de publieke opinie in Nederland toen Amerika ons inzake Indonesië en Nieuw-Guinea onder druk zette? Anti-Amerikaans! Luns heeft er zijn populariteit aan te danken. Goed, maar het resultaat was toch maar dat Nederland voor die druk bezweek. Ja, maar de druk die Amerika op Nederland kan uitoefenen is wel wat zwaarder dan omgekeerd!

En als die Nederlandse prekerij-zonder-druk inderdaad een averechts effect zou hebben, kan men het volgende betoog ophangen: de vrede in Europa is gediend met behoud van de bestaande stabiliteit, waartoe Amerika's fysieke aanwezigheid in Europa vooralsnog een onmisbare voorwaarde is. Een Europese prekerij (met of zonder druk) zou tot gevolg kunnen hebben dat die voorwaarde wegviel, de stabiliteit — en dus de vrede in Europa — in gevaar gebracht werd.

Deze overweging pleit niet voor de Amerikaanse politiek in Vietnam, maar wel voor een zekere bedachtzaamheid bij het gebruik maken van de invloed die B. v.d. B. — verrassenderwijs overigens — Nederland in Washington nog toeschrijft, en zeker voor een veel diepere analyse van de specifiek Nederlandse belangen bij het conflict in Vietnam dan waaraan Van Benthem van den Bergh zich gewaagd heeft. Op dit punt heeft hij ons — zowel voor- als tegenstanders van het Amerikaanse optreden alsook de vele verbijsterden — bepaald in de steek gelaten. ***

Het lot van de wereld wordt voor een groot deel mee bepaald door een man, van wie je dat op het eerste gezicht niet zou zeggen. David Dean Rusk — minister van buitenlandse zaken van de machtige Verenigde Staten van Noord-Amerika — heeft eerder het gezicht van een vriendelijke hoofdonderwijzer dan van een verbeterde verdiger van een veel omstreden politiek. Waarschijnlijk hebben veel mensen zich in het karakter van Dean Rusk vergist. Hij leek de plichtsgetrouwe maar kleurloze uitvoerder van presidentiële richtlijnen. In feite blijkt hij echter de hoofdarchitect van Johnsons door velen onzalig geachte politiek in Vietnam. Rusk heeft zich de afgelopen weken bovendien ontpopt als Johnsons felste advocaat. Hij is hard uitgevallen tegen al diegenen in de Verenigde Staten die het Amerikaanse optreden in Vietnam aan felle kritiek onderwerpen. Zo hard zelfs, dat de integere senator Fulbright hem beschuldigde van

McCarty-achtige methodes. Het meeste gerucht in antwoord op de veelvuldige maar in feite weinig in het Congres in fel gele kleuren het spookbeeld China op te roepen. Om te voorkomen dat de nat doorzettingsvermogen verliest, heeft Dean Rusk de strijd gebracht, namelijk de angst. En daarmee ongewild, een gevaarlijke weg ingeslagen. Angst raadgeefster. Al is Fulbrights beschuldiging van wat erg simplistisch, het is in elk geval een zw schuwing. De Verenigde Staten moeten niet voor prooi vallen aan ziekelijke achterdocht jegens andere genoten. Hoe het ook zij, het is wel duidelijk dat duif is, maar op zijn hoogst een havik in duiven

DEAN RUSK EEN HAVIK IN DUIVEVEREN

De Amerikaanse regering heeft al heel wat argumenten aangevoerd om haar optreden in Vietnam in het oog van de natie en de wereld te rechtvaardigen, maar helemaal overtuigend is die argumentatie kennelijk niet geweest. De publieke opinie in veel bevriende staten is fel gekant tegen de Vietnamese oorlog, zij het vaak op ethische en niet op politieke gronden. Ook de regeringen van Amerika's bondgenoten gedragen zich weinig toeschietelijk, als het er om gaat de Amerikanen daadwerkelijk steun te verlenen. Het blijft bij verbale aanhankelijkheidsbetuigingen à la Luns. En in de Verenigde Staten zelf zijn de meningen fel verdeeld; wat voor een land, dat zegt te vechten voor zijn vitale belangen, op zijn minst merkwaardig is.

een opstel „Relatie tussen het Britse Gemenebest en de Volkenbond” kreeg hij de Cecil-vredesprijs. Een veelbelovend begin.

Kennedy had uiteraard zijn speciale redenen om niet Stevenson of Bowles tot minister van buitenlandse zaken te benoemen. Hij wilde in feite zijn eigen minister van buitenlandse zaken zijn. Wat hij op het State Department nodig had, was een man die bereid was deze ambitie van de president te aanvaarden, een man die van het ministerie een voortreffelijk instrument moest maken in handen van de regering en die de traditionele bureaucratie zou doorbreken. Dean Rusk was daartoe de aangewezen man. Hij zelf zei in dit verband: „Het is voor een president mogelijk te veel aan zijn secretary of state over te

Witte Huis in een dag meer klaar, dan de lui op het State Department in zes maanden.” Van Rusks ontslag is niets meer gekomen. Kennedy overleed een jaar voor de nieuwe verkiezingen. David Dean Rusk werd de grote man in de regering-Johnson.

grimmige tijger

De benoeming van Dean Rusk mocht dan al een verrassing zijn voor de goegemeente, voor insiders was zij verantwoord. Rusk had namelijk een voortreffelijke staat van dienst. Voordat hij president van de Rockefeller Foundation werd en in acht jaar 250 miljoen dollar te vergeven had, werkte hij tien jaar op hoge posten in het ministerie van defensie en op

politiek heel onzuur veel meer afhankelijk van de staatsecretaris dan ook invloed op de buitenlandse beleid van Johnson moest hij ontwerper van het binnenlands beleid worden. Rusk had op binnens zijn eigen politieke „Great Society”, gesofisticeerde op buitenlandse visie geheel en al Rusk heeft de leiding kunnen opnemen op zijn eigen aangelegenheid. Omdat Dean Rusk ideeën of buitenlandse recepties op na wijselijk veel meer

akte Rusk door
coherente kritiek
in een dreigend
jaar strijdlust en
nieuw wapen in
is hij, misschien
een zeer slechte
McCartyisme wel
erwegende waar-
tweede maal ten
denkende land-
lieve Rusk geen
en.

NL

er voelde. Hij was
nkelijk van zijn
n Kennedy. Als
er heeft Dean Rusk
uitgevoerd op het
n. Van uitvoerder
er van een buiten-
en. Lyndon John-
nlands gebied nog
ek program „The
baseerd op de filo-
ts New Deal, maar
bied ontbreekt die
. En helaas, Dean
emte maar gedeel-
ullen. Hier wreekte
keer van „ideeën”.
ek er geen frisse
ands-politieke con-
houden, is hij na-
shankelijk van

Johnson was, dat de Verenigde Sta-

Johnson was, dat de Verenigde Staten hun eens gegeven woord gestand moesten doen. Dat eens gegeven woord was dan de Zuidoost-Aziatische Verdragsorganisatie, die Amerika verplichtte de in het nauw gedreven bondgenoten te hulp te komen. Toen dit argument niet voldoende bleek, werd vooral de „agressie” van Noord-Vietnam tegen het zogeheten soevereine Zuid-Vietnam breed uitgemeten. En nu is Dean Rusk gekomen met zijn theorie, dat het er om gaat de dreiging van Rood China te beteugelen. Het gaat dus niet meer om Zuid-Vietnam en zelfs niet om Noord-Vietnam. Het gaat tegen China. „Binnen de komende tien, twintig jaar” zegt Rusk „zullen er één miljard Chinezen op het vasteland zijn, uitgerust met kernwapens, zonder zekerheid omtrent hun houding tegenover de rest van Azië”. Betekent deze visie, dat de wereld van de Verenigde Staten nog wat te wachten heeft, of is het slechts een middel om de huidige oorlog te rechtvaardigen? Daarover heeft Rusk geen uitspraak gedaan.

uitblinker

Toen de president-elect John Kennedy in december 1960 Dean Rusk benoemde tot zijn toekomstige minister van buitenlandse zaken, was deze voor zijn landgenoten praktisch een onbekende. Als president van de Rockefeller-foundation was Rusk niet helemaal een obscuur persoon — bij bonzen van buitenlandse zaken zoals Foster Dulles was hij zelfs zeer bekend en gerespecteerd — maar zijn benoeming was toch een volkomen verrassing. Coryfeeën als Stevenson en Chester Bowles leken dé aangevozen kandidaten voor het ambt van staatssecretaris. En zelfs nu nog zullen maar weinig mensen op de hoogte zijn van Rusks levensloop. Bescheiden als hij is, heeft Rusk niet de gewoonte om veel over zichzelf te praten. Als geboren diplomaat is hij discreet en zwijgzaam. Hij praat alleen als het politiek noodzakelijk is. Dean Rusk heeft een levensloop, die je bijna karakteristiek voor een Amerikaans politicus kunt noemen. In 1919 werd hij geboren als vierde zoon van een arm presbyteriaans predikant uit Georgia, die als onderwijzer op het platteland en als katoen-boertje aan de kost moest komen. Met president Johnson wedijvert hij, wie van beiden in het kleinste huisje geboren is. Maar in tegenstelling tot de miljonair Johnson heeft Rusk geen privé vermogen vergaard. Hij moet nu rondkomen met zijn ministersalaris. De betrekkelijk behoeftige omstandigheden, waarin de familie Rusk moest leven — het verhaal gaat, dat Deans moeder voor haar kinderen kleren maakte uit jutezakken — belletten overigens niet, dat de jonge Rusk een goede opvoeding kreeg. Zijn broer Roger, nu professor in de fysica, vertelde: „Wij groeiden op in een door ouders en onderwijzers opgelegde sfeer van strikte morele integriteit. Wij werden constant aangespoord om uit te blinken, de wereld in te trekken en iets te ondernemen. Wees anders dan de anderen, doe je best, zeiden zij ons. Wij streefden er altijd naar om uit te blinken.” Na de middelbare school studeerde Dean Rusk politieke wetenschappen op Davidson College. Bij zijn afstuderen kreeg hij in 1932 een Rhodesbeurs voor Oxford, waar hij politieke wetenschappen, filosofie en economie als speciaal studiedoel had hij opstudeerde op het St Johns College. gegeven: vredesvraagstukken. Voor

men. De president heeft grote prioriteiten, die hij in eigen hand moet houden.” De staatssecretaris van Kennedy heeft altijd in deze geest gehandeld. Hij was ijverig, toegewijd en precies in de uitoefening van zijn taak. Hij trad veel meer op als adviseur van de president en als beheerder van diens politiek, dan als zelfstandig ontwerper van een eigen buitenlandse politiek, zoals John Foster Dulles of Dean Acheson. Nieuwe ideeën of grootse concepties waren niet van hem te verwachten.

Rusk is intelligent, maar zijn wijze van denken en manier van doen zijn conventioneel en on-bewogen. „Ideeën zijn nog geen politiek. Bovendien, ideeën hebben een hoge graad van kindersterfte”, zei hij eens. Hij omschreef zijn eigen baan aldus: „Het meest wezenlijke in ons beroep is, dat je je tijdig op de tong bijt. Zeker, ik word daarbij bijna waanzinnig, maar het behoort bij mijn vak niet te laten merken, wanneer ik boos ben en wanneer niet. Bij deze baan moet je ijswater in de aderen hebben. Dat is echter kunstmatig; het is niet zo dat ik geen gevoels heb.” Dean Rusk was voor Kennedy een goed diplomaat, maar hij was geen politicus. Hoezeer Rusk voor Kennedy dan ook de juiste man leek, op de duur was de president toch niet helemaal tevreden meer. Kennedy hield van mensen, die creatief waren en met eigen ideeën aankwamen. En zo iemand was Rusk niet. De president bleef hem persoonlijk hoogachten, maar dacht er toch aan hem na de presidentsverkiezingen in '64 te vervangen. Volgens Arthur Schlesinger moet John Kennedy tegen zijn vrouw Jacqueline gemopperd hebben: „Verdorie, Bundy en ik krijgen op het

net State Department. In 1949 werd Rusk door Dean Acheson benoemd tot onderstaatssecretaris belast met de politieke coördinatie. Toen minister Acheson in 1950 heftig gekritiseerd werd vanwege de al te groot geachte tolerantie van het State Department jegens de communistische verovering van China, benoemde hij zijn vriend Rusk tot directeur van de afdeling „Verre Oosten”. In deze functie had Rusk een grote invloed op de beslissing van de Verenigde Staten om in Korea militair in te grijpen. Toen reeds moest de toekomstige minister van buitenlandse zaken niets hebben van communistisch China. In een rede te Manhattan zei hij: „Het regime in Peking is niet de regering van China. Het zal de eerste proef niet doorstaan. Het is niet Chinees.” Hoe onjuist deze visie ook gebleken is, Dean Rusk is er niet meer van af gestapt. Zijn opvatting over China is nu zelfs de grondslag geworden voor de verdediging van de Vietnamese oorlog. Zoals Dulles zijn buitenlands beleid liet bepalen door afkeer van Rusland, zo gaat Rusk nu tekeer tegen communistisch China. Van een vriendelijke zeehond, schreef het Duitse „Die Zeit” is hij veranderd in een grimmige tijger.

invloed

De dood van Kennedy betekende een grote verandering in de positie van Dean Rusk. Onder Kennedy's presidentschap was de minister van buitenlandse zaken raadsman en uitvoerder van de presidentiële politiek. Maar met Lyndon B. Johnson kwam een president aan de macht, die zich op het gebied van de buitenlandse

de ambtelijke rouw-terrie van buitenlandse gevaar van zo'n is, dat het doort allerlei vooroorde denkwijzen, die krachtig presidentioneel minister Zoals generaal's oorlog aan het wr op een ministerie zaken bezig om het verleden nog beter — over te om zijn China-the gen, „We moete men in de Tweede uit de Pacific op zou dit het Pa kunnen noemen, onder dit trauma dat de omstandig derd zijn. Ten tij bour waren de Ver een isolationistisch zich min of meer heeft Amerika zic gageerd. Het is do uiterst waakzaam rende vloten en welke die van overtreft. Rusks te ouderde denkbeeldi jk, omdat zij de lijkheid dwingt waarin deze niet Sinds Lyndon J Rusk de Amerikaanse politiek beheersende „ugly american geworden. Onder de affaire „Domin die een aanfluiting democratisch noer Voeg daarbij de Griekenland en n

WITTE HUIS LIEGT
Bergelyk R. SENGERS
taler dan bij ons? U weet wel beter.
dove mensen zoveel achieve en vi-
zovevel gelukkiger dan bij ons? Zijn
er ondanks de hogere levensstandaard
kijger dan bij ons? Zijn de gezinnen
zijn de nauwekeurigheid en zo veel beter.

NOVEMBER 1961
NP 1122

**BOUWKUNDIG TEKENAARS, BOUWKUNDIG
UITVOERDERS, TIMMERLIEDEN en METSELAARS
met veelzijdige ervaring, GRAFICI,
H.T.S-ERS ELEKTROTECHNIEK, AUTOTECHNICI.**

toe een blad dan bereid kan zijn
het blad te cisen. Het enige waar-
fictiele certificatie van de kant van
dan natuurlijk niet aan om een of-
iever niet gezegd had. Het gaat
vraagd dingen had gezegd die hij
man die om een interview had ge-
vat voor dat iemand tegen een pers-
naar mijn gevoel duidelijk een re-

zijn dan meest-
tingen die dan
eet en verklaard
ang om gedrukt
it gezegd en is
de hoofdeplaatse
hoe minder hij
is dan dat hoe
pikkle kwestie

e op het minis-
 dsse zaken. Het
 bteijk apparaat
 ken raakt van
 en verouderde
 echts door een
 n een onconven-
 doorbreken zijn.
 id de afgelopen
 en zijn, zo is men
 an buitenlandse
 diplomatie van
 ns — maar dan
 en. Zo zei Rusk,
 e te rechtvaardig-
 et vergeten, dat
 ereldoorlog van-
 toesloeg." Men
 Harbour-trauma
 ar degenen, die
 lijden, vergeten,
 den wel veran-
 van Pearl Har-
 nigde Staten nog
 mogendheid, die
 overvallen. Nu
 zelfs overgeën-
 heel de wereld
 et bases en va-
 en bewapening,
 land driemaal
 gvalen op ver-
 is levensgevaar-
 lictieke werke-
 een keurslijf,
 t.

nson en Dean
 se buitenlandse
 het beeld van
 nog veel sterker
 der bewind viel
 use Republiek",
 as voor een zich
 de mogendheid.
 res Brazilië en
 heeft een goed

worden aan-
 heeft. De ve-
 te zien wat b-
 meestal ook b-
 weet wat hij
 verandert. Wa-
 hoer de pers
 betreft. De ei-
 soon of een
 angst v. e. zaa-

idee van wat bepaalde Amerikanen onder vrijheid verstaan. Het is dezelfde gedachtengang, die ook overheerst in de rechtvaardiging van de Vietnamese oorlog. „Wezenlijk is de geloofwaardigheid van de Amerikaanse verplichting — de verplichting namelijk, dat wij niet zullen toelaten, dat Zuid-Vietnam met geweld veroverd wordt. Het zal er mee eindigen, dat Zuid-Vietnam vrij is." Het is hier niet de plaats om die geloofwaardigheid van Amerika nader te onderzoeken. Niet alleen in dit blad is er reeds voortdurend een vraagteken gezet achter de Amerikaanse opvatting van een vrij Vietnam. Alleen zouden we met „Le Monde" nog eens kunnen vragen: zijn de Vietnamezen ook vrij om communistisch te worden als ze dat willen? De kritiek, die in de Verenigde Staten zelf op de Vietnam-politiek geleverd wordt, is natuurlijk van groot belang, al mag men de critici verwijten, dat zij nalaten een duidelijk alternatief te stellen. Het is begrijpelijk, dat de Amerikaanse regering die kritiek niet graag ziet. Maar het zou voor een democratisch land onvergeeflijk zijn, als het deze kritiek niet zou dulden. De uitspraak van Rusk: „Zij die aan de geloofwaardigheid van de Amerikaanse beloften doen twijfelen, brengen deze natie in levensgevaar. Als de vijanden denken, dat deze beloften bluf zijn of opgegeven worden, als het moeilijk wordt, zou het resultaat een catastrofe zijn voor de mensheid", zou men nog kunnen

beschouwen als een diepgemeende waarschuwing. Maar er zijn uitingen, o.a. van generaal Westmoreland, die erger doen vrezen. Rusks oproepen van het gele spook, doet minstens de gedachte opkomen, dat hij een beroep wil doen op irrationele elementen. Wat te denken van het spookbeeld China? Dreigt China werkelijk zijn Aziatische buurlanden onder de voet te lopen en bedreigt het uiteindelijk de Amerikaanse veiligheid? McNamara, Amerikaans minister van defensie, gelooft dat kennelijk niet. Hij probeert de Aziatische landen er juist van te overtuigen, dat zij geen atoomwapens nodig hebben, omdat de Verenigde Staten tegen China nog heel wat jaren beschikken over een „first strike capability". Die landen hoeven van China niet bang te zijn, omdat de gigantische bewapening van Amerika hen afdoende beschermt. Kijkt men goed naar het Chinese vermogen, dan blijkt Peking inderdaad volledig machteloos tegenover de Verenigde Staten. China is een onderontwikkeld land met een weliswaar groot, maar voor een agressieve oorlog totaal onbruikbaar leger. De eerste decennia — waar Rusk zo bang voor is — heeft Amerika al helemaal niets van China te vrezen. Als Dean Rusk meent, dat hij kan voorspellen wat er over twintig, dertig jaar gebeuren gaat, dan is hij een politieke koffiedik-kijker van het eerste soort. James Reston van de New York Times is dan ook genadeloos in zijn beoordeling van Rusks

China-theorie. „Politiek is het een effectief argument in de komende presidentsverkiezingen, maar is het effectief voor de vrede?", is zijn retorische vraag. Tevoren merkt hij op, dat vrees de grootste kracht in de wereldpolitiek is. Deels omdat vrees gerechtvaardigd is, deels omdat politici geleerd hebben, dat het makkelijker is hun volk bang te maken dan te overreden.

Het is moeilijk om een politicus, wiens politiek men verwerpt, rechtvaardig te beoordelen. Ik geloof, dat aan de oprechtheid van Dean Rusk niet mag worden getwijfeld. Hij zit zo verweven in het gecompliceerde proces, dat tot de Vietnamese oorlog heeft geleid, dat er voor hem geen weg terug is. Hij meent oprecht, dat wat hij doet in het belang van zijn land is. En dat is zijn taak als minister van buitenlandse zaken. De politiek van Rusk moet daarom niet alleen met morele maatstaven gemeten worden, maar ook met politieke. Die politiek nu achten velen levensgevaarlijk, omdat zij naderbij brengt, wat zij wil vermijden, namelijk een catastrofe voor de mensheid. Zevenhonderd miljoen Chinezen zien de agressie uit het westen komen, in plaats van andersom. Met een variatie op Rusks eigen woorden zou men kunnen stellen: Zij die menen dat in geweld en zeker in preventief geweld de veiligheid van de Verenigde Staten gelegen is, brengen deze natie in levensgevaar.

H. C. M. MICHIELSE

Norodom Sihanouk geeft Amerika geen kans

Morele en politieke steun aan Hanoi en Vietcong

PNOM PENH — Prins Norodom Sihanouk van Cambodja heeft vandaag verklaard, dat de Verenigde Staten binnen twee jaar Zuid-Vietnam verlaten zullen hebben. Hij voegde hieraan toe, dat de Verenigde Staten niet kunnen winnen.

Tezelfder tijd gaf de Prins zijn volle morele en politieke steun aan het bewind van president Ho Tsj Minh te Hanoi en aan het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront (Vietcong).

De Prins bood aan de diplomatieke betrekking met de Verenigde Staten te hervatten, indien de Verenigde Staten Cambodja's huidige grenzen zouden erkennen en indien zij niet langer de grenzen door hun lucht- en landstrijdkrachten zouden laten schenden.

Hij ontkende een nieuwe benadering van communistisch China, maar verklaarde wel, dat er de laat-

ste tijd onenigheid was over de Chinese steun aan de plaatselijke communisten. Die onenigheid is thans goeddeels uit de weg geruimd, voegde hij daaraan echter toe.

Hij zei, dat zijn betrekkingen met Peking zeer hecht blijven, zolang China althans de soevereiniteit en integriteit van Cambodja eerbiedigt.

Tsjoe En-lai van communistisch

China had hem twee boodschappen gezonden met de mededeling dat de regering en het volk van China vrienden van Cambodja willen blijven. Norodom Sihanouk had dit gebaar geapprecieerd en de verzoening aanvaard.

Voor het eerst is vrijdag van Amerikaanse zijde bekendgemaakt, dat Loc Ninh, een plaats in het grensgebied met Cambodja, gedurende drie dagen in handen is geweest van de Vietcong. De gehele week zijn berichten gepubliceerd over hevige aanvallen van de Vietcong, waarbij zij tot nu toe bijna negenhonderd man verloren. Het blijkt nu, dat de Vietcong Loc Ninh zondag veroverde en de plaats drie dagen lang bezet hield. Woensdag namen de Zuidvietnamese en Amerikaanse troepen het dorp weer in.

De Vietcong heeft drie Amerikaanse soldaten, die in Zuid-Vietnam krijgsgevangen waren gemaakt, na enige jaren vrijgelaten.

Thailand zal een lichte divisie van tienduizend man naar Zuid-Vietnam zenden wanneer met de Verenigde Staten overeenstemming is bereikt over meer militaire hulp. Thailand heeft op het ogenblik al bijna drieduizend man in Zuid-Vietnam.

Thailand wil nog 10.000 man naar Vietnam zenden

Thailand zal een lichte divisie van tienduizend man naar Zuid-Vietnam zenden, wanneer met de Verenigde Staten overeenstemming is bereikt over meer militaire hulp, zo heeft de Thailandse minister van binnenlandse zaken, generaal Praphas Tsjaroesathien, vrijdag gezegd. Amerika zal wapens moeten leveren voor deze Vietnam-divisie en ook de militaire hulp voor de Thailandse troepen in hun eigen land moeten vergroten. Onderhandelingen daarover zijn gaande.

Thailand heeft op het ogenblik bijna drieduizend man in Zuid-Vietnam. Generaal Praphas verklaarde dat zijn land meer blootgesteld wordt aan communistische „agressie” naarmate het nauwer betrokken raakt bij het Vietnamese conflict. Dienstplichtigen zouden daarom de volledige termijn van twee jaar moeten gaan uildienen in plaats van een half jaar, zoals op het ogenblik.

Voor het eerst is vrijdag van Amerikaanse zijde bekend gemaakt, dat Loc Ninh, een plaats in het grensgebied met Cambodja, gedurende drie dagen in handen is geweest van de Vietcong. De gehele week zijn berichten gepubliceerd over hevige aanvallen van de Vietcong, waarbij zij tot nu toe bijna negenhonderd man verloren. Het blijkt nu, dat de Vietcong Loc Ninh zondag veroverde en de plaats drie dagen lang bezet hield. Woensdag namen Zuid-vietnamese en Amerikaanse troepen het dorp weer in.

De Vietcong heeft drie Amerikaanse soldaten, die in Zuid-Vietnam krijgsgevangen waren gemaakt, na enige jaren vrijgelaten, aldus het Noordvietnamese nieuwsagentschap in een aanhaling van het persbureau van de Vietcong. Het tijdstip werd niet meegegeeld, alleen dat het besluit was genomen op 31 oktober.

De Amerikanen waren vrijgelaten omdat ze oprecht berouw hadden getoond over hun misdaden jegens het Zuidvietnamese volk en gedurende hun gevangenschap de discipline en de voorschriften in acht hadden genomen.

(Reuter)

VIETCONG IN DE AANVAL

Ruim 900 doden bij Loc Ninh

Naar Vietnam-debat in VN?

SAIGON, 4 nov. (Reuter, UPI) — Gisteren heeft de Vietcong opnieuw een grote aanval ondernomen op de Amerikaanse basis Loc Ninh in Zuid-Vietnam, in het grensgebied met Cambodja. Zes dagen wordt daar al zeer hevig gevochten. De Vietcong heeft ruim negenhonderd doden verloren tegen de Amerikanen elf en de Zuidvietnamese regeringstroepen negentien.

Bij hun aanval van gisteren dreven de Vietcong-soldaten een aantal burgers, die zij gebruikten als schild, voor zich uit. Dit belette de Amerikanen en regeringstroepen het vuur te openen. Pas toen de burgers bij de prikkeldraadversperring rond de basis waren gekomen en de Vietcong-soldaten nog niet, begon men te schieten. Volgens de Amerikanen werden de burgers gedwongen zich tegen de prikkeldraadversperring te pletter te lopen.

In Loc Ninh bevinden zich 2500 Amerikaanse infanteristen plus een aantal soldaten van het Zuidvietnamese leger. Het is een van de sterkst bemande Amerikaanse bases in Zuid-Vietnam. De Vietcong heeft ongetwijfeld geprobeerd, door de basis onder de voet te lopen, een „klein Dien Bien Phoe” te forceren, hetgeen een grote slag zou hebben betekend voor het

prestige en het moreel van de Amerikanen. De verdedigers werden krachtig gesteund door de Amerikaanse luchtmacht, die in de afgelopen zes dagen niet minder dan 111.000 salvo's op de aanvallers heeft afgevuurd.

WASHINGTON — Door vele Amerikanen is de mededeling van VN-ambassadeur Arthur Goldberg, dat de Verenigde Staten geen bezwaar hebben tegen deelname van de Vietcong aan een vredesconferentie over Vietnam, met voldoening ontvangen. Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken gaf gisteren een verklaring uit, waarin de mededeling van Goldberg werd bevestigd.

Het State Department legde er overigens de nadruk op dat een en ander in feite geen wijziging betekent van de Amerikaanse politiek. Het ministerie verwees naar een reeds veel eerder geplaatste opmerking van president Johnson dat „er geen bezwaar is tegen een vertegenwoordiging van de Vietcong op een vredesconferentie, zolang Hanoi zijn agressie staakt.”

Goldberg heeft ook duidelijk gemaakt dat de VS er geen bezwaar tegen hebben dat de Vietcong zich laat vertegenwoordigen bij een eventueel debat van de Veiligheidsraad over Vietnam. Het Amerikaanse Congres oefent momenteel sterke druk uit op de regering om de kwestie-Vietnam voor de Verenigde Naties te brengen.

De leider van de Democratische fractie in de senaat, Mike Mansfield heeft dit verlangen uitgedrukt in een resolutie, die reeds door 58 senator is getekend. De resolutie wordt ook gesteund door de leiders van de Republikeinse fractie.

Vietcong laat drie Amerikanen vrij

HONGKONG, 4 nov. (Reuter) — De Vietcong heeft drie Amerikaanse soldaten, die in Zuid-Vietnam krijgsgevangen waren gemaakt, na enige jaren vrijgelaten, aldus meldt het Noordvietnamese persbureau.

De Amerikanen zijn vrijgelaten omdat zij oprecht berouw hebben getoond over hun misdaden jegens het Zuidvietnamese volk en tijdens hun gevangenschap de discipline en de voorschriften in acht hebben genomen.

'Humphrey zou Djakarta om bemiddeling hebben gevraagd in Vietnam'

Tijdens gesprek met Suharto

Naar een woordvoerder van de waarnemend president van Indonesië, Suharto, zondag heeft meegedeeld, zouden de Verenigde Staten Indonesië hebben gevraagd te bemiddelen in de Vietnamese oorlog.

Brigade-generaal Sudharmono, secretaris van het Indonesische kabinet en een lid van generaal Suharto's persoonlijke staf, deelde op een persconferentie mee dat het verzoek afkomstig zou zijn van de Amerikaanse vice-president Humphrey, die op het ogenblik een bezoek brengt aan Indonesië.

Generaal Sudharmono zei dat Humphrey tijdens een gesprek van twee uur dat hij met waarnemend president Suharto heeft gehad, gevraagd heeft om Indonesische hulp bij pogingen een einde te maken aan de oorlog in Vietnam. Toen hem werd gevraagd of het hier een verzoek om bemiddeling gold, antwoordde generaal Sudharmono: „Ja”. Hij voegde hieraan toe dat Suharto op Humphrey's vraag had geantwoord dat Indonesië bereid was te bemiddelen als beide partijen hierom zouden vragen. Dit in overeenstemming met de onafhankelijke buitenlandse politiek die Indonesië volgt.

Indonesië heeft herhaaldelijk laten verklaren dat het bereid is te bemiddelen in de kwestie-Vietnam, met de voorwaarden dat alle partijen daarom vragen.

Het Indonesische aanbod tot bemiddeling werd in Bonn bevestigd door de Indonesische minister van buitenlandse zaken, Malik, die in de Westduitse hoofdstad is voor een officieel bezoek. Toen hem gevraagd werd hoe Indonesië dit dacht te doen antwoordde Malik: „Wij hebben een ambassadeur in Hanoi en hebben ook contacten met de Vietcong.” Hij zei niet welke contacten dit waren.

Vice-president Humphrey en zijn delegatie zijn inmiddels voor een bezoek aan Bali uit Djakarta vertrokken. Zij waren niet bereikbaar voor een commentaar.

Sihanouk

Het Cambodjaanse staatshoofd, prins Norodom Sihanouk, heeft zaterdag op een persconferentie in Pnom Penh gezegd dat de V.S. een obstakel voor Chinese expansie wegruimden door het Vietnamese nationale com-

munisme te vernietigen. Door Vietnam te verzwakken, werkten de V.S. in het belang van China, aldus de prins.

Het Cambodjaanse staatshoofd zei dat China tot 1965 Cambodja's soevereiniteit had geëerbiedigd. Sinds de culturele revolutie echter had Peking getracht het bewind van prins Sihanouk omver te werpen door steun te verlenen aan „enige pro-Chinese rode Khmers”.

Sindsdien had China echter weer ingebonden, en Cambodja heeft besloten vriendschappelijke betrekkingen op een basis van wederkerigheid te herstellen, aldus de prins, die hieraan toevoegde dat een referendum dat aanvankelijk in Cambodja in februari zou worden gehouden en waarbij de bevolking gelegenheid zou krijgen zich uit te spreken voor zijn regime of voor de „rode Khmers”, weinig zin heeft omdat het onder de huidige omstandigheden beschouwd kon worden als een onvriendelijkheid tegenover China.

Mansfield

De leider van de Democratische fractie in de Amerikaanse Senaat, senator Mansfield, heeft zondag voorgesteld ook China uit te nodigen voor een eventueel onder auspiciën van de Verenigde Naties te houden vredesgesprek over Vietnam. Mansfield deed dit in een vooraf gepubliceerd concept van een rede die hij in Portorico zou houden.

Amerikaanse jachtbommenwerpers hebben maandagmorgen bombardementen uitgevoerd op de buitenwijken van Hanoi en de buurt van Gia Lam, zo meldt de correspondent van AFP in de Noordvietnamese hoofdstad. De ven, duurde een half uur.

Een Thunderchief jachtbommenwerper van de Amerikaanse luchtmacht werd door een luchtdoelraket van het type Sam 3 neergehaald en de vlieger werd gevangen genomen.

Humphrey gaat naar Djakarta

DJAKARTA — De Amerikaanse vice-president, Hubert Humphrey, wordt zaterdag in Djakarta verwacht voor een bezoek van drie dagen aan Indonesië. Hij komt dan uit Maleisië, waar hij na zijn bezoek aan Vietnam vertoeft.

Volgens welingelichte kringen in Djakarta zal Humphrey tegenover de waarnemende president, generaal Soeharto, een uiteenzetting geven van de Amerikaanse politiek in Vietnam en mogelijk vragen of Indonesië in het conflict wil bemiddelen. Het standpunt van generaal Soeharto zou zijn, dat een dergelijke bemiddeling alleen zin heeft als ook Noord- en Zuid-Vietnam, alsmede 't Zuidvietnamese Bevrijdingsfront hierom zouden vragen.

Generaal Soeharto zal op zijn beurt aandacht vragen voor de moeilijkheden van de Indonesische economie. In dit verband zal hij er op wijzen dat zijn land volgend jaar buitenlandse kredieten van ca. 350 miljoen dollar nodig heeft.

Weinig overtuigend

6 NOV 1967 NRC

Doch het allermerkwaardigste in deze hele opera buffa rondom belastingverhoging was, dat ook de president zelf een weinig overtuigende rol speelde. Indien hij werkelijk wilde had hij het voorstel als oorlogsbelasting voor „onze jongens in Vietnam” door kunnen zetten. Op zijn minst had hij door gelijktijdige instelling van een zg. Hoovercommissie ter herziening van regeringsuitgaven het voorstel aanvaardbaarder kunnen maken. Zelfs zijn gebruikelijke persoonlijke en telefonische smeekbeden aan politici bleven van het begin af aan achterwege. In de beslissende weken hield hij geen contact met de machtige Mills.

Het was of hij zelf ook aan de verkiezingscampagne dacht. Wordt inflatie daarbij toch inzet zelfs na een belastingverhoging dan kan hij deze politieke hypotheek missen als kiespijn. Het leek dan ook verdacht dat hij juist vorige week een beroep deed ten behoeve van het belastingvoorstel, nadat hij wekenlang had gezwegen en nu hij zeker weet dat het Congres er op z'n vroegst in januari over praat en dan alleen wanneer intussen ook het Witte Huis besparingswil toont.

De strijd wierp intussen een fel licht op de stemming onder de afgevaardigden. Enerzijds keurt men zonder debat een defensiebegroting goed van 70 miljard om de „jongens” in Vietnam te steunen. Maar blijkt dan de oorlog precies de 30 miljard te kosten die de begroting tekort komt, dan verkiest men een eis tot besparing in de oorlog tegen de armoede boven een noodzakelijke en kleine belastingverhoging. Dat die besparingen vooral de oorlog tegen de armoede thuis en in het buitenland betreffen tekent de verwachting der politici over de stemming van hun kiezers.

De Republikeinen hopen natuurlijk het begrotingstekort in verkiezingswinst om te zetten. Of de Democraten die wat dat betreft nu met de conservatieve Republikeinen heulen, daardoor een éclatante Republikeinse overwinning in het Congres volgend jaar kunnen voorkomen, staat echter nog te bezien. Wanneer zij straks toch gaan verliezen was het misschien voor hen eervoller strijdend ten onder te gaan dan op deze manier.

5.12.1971 * 10.20.71

Een Vietnamese bisschop zag
het communistisch gevaar als zo
absoluut, dat hij alleen heil zag
in een totale oorlogsvoering. Ik
verwedd er mijn hoofd onder dat
die Vietnamese bisschop goede
relaties onderhoudt met perso-
nen van wie hij weet, dat zij de
Viet Cong ondersteunen.

7 NOV 1971 N.K.

State Department: niets bekend over bemiddelingsverzoek aan Indonesië

Humphrey naar V.S. terug

Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft maandag ontkend iets af te weten van Amerikaanse pogingen om Indonesië te bewegen te bemiddelen inzake de oorlog in Vietnam. Een woordvoerder van het State Department zei als commentaar op berichten uit Indonesië volgens welke de Amerikaanse vice-president, Humphrey, Indonesische bemiddeling had verzocht: „Ik ben er niet zeker van dat dat juist is.”

Voordat Humphrey maandagavond vanuit Djakarta naar de V.S. terugkeerde, hebben hij en de waarnemend president van Indonesië, Suharto, de vriendschappelijke betrekkingen tussen beide landen nog eens onderstreept. In een te Djakarta uitgegeven gemeenschappelijk communiqué wordt geen melding gemaakt van een Amerikaans verzoek om Indonesische bemiddeling inzake de oorlog in Vietnam. De nederdeling over een bemiddelingsverzoek was gedaan door brigade-generaal Sudharmono, secretaris van het Indonesische kabinet en lid van de persoonlijke staf van Suharto.

Officiële Amerikaanse kringen in de Indonesische hoofdstad zeiden dat Humphrey tegen Suharto had gezegd dat de V.S. iedere poging van de zijde van Indonesië of enig ander land om te helpen de Vietnamese oorlog tot een einde te brengen, zouden toejuichen. Er was echter geen specifiek verzoek tot Indonesië gericht.

In het gemeenschappelijke commu-

niqué staat dat de V.S. bereid zijn, in samenwerking met andere landen te blijven meehelpen bij het herstel van de Indonesische economie.

In een afzonderlijke verklaring van de Indonesische regering staat, dat generaal Suharto zijn bezoeker heeft laten weten, dat Indonesië bereid is van aanzien van Vietnam als bemiddelaar op te treden zonder evenwel „zijn actieve en onafhankelijke buitenlandse politiek” te laten varen.

Nieuw doel

De Amerikaanse luchtmacht heeft maandag weer een nieuw doel toegevoegd aan de lijst aan te vallen objecten in Noord-Vietnam: het terrein van militaire opslagplaatsen bij Gia Lam, de internationale luchthaven van Hanoi.

Op een vraag of de burgerluchthaven geraakt zou kunnen zijn, antwoordde een Amerikaanse woordvoerder dat alleen het doel was geraakt en dat op het ogenblik van de aanval vermoedelijk geen passagiersvliegtuigen op Gia Lam aanvlogen.

Tot de aanval op het Gia Thuong-opslagterrein was besloten omdat de militaire voorraden zich daar opstapelden nadat door de aanvallen op de vlakbij gelegen Paul Doumer-brug de doorvoer vertraging ondervond.

Zondag was de Mig-basis Phuc Yen, ten noordwesten van Hanoi, aangevallen, waarbij twee Migs-17 en luchtdoelgeschut was vernietigd en de startbaan treffers had gekregen.

Bij een luchtgevecht boven Noord-Vietnam zijn maandag twee Migs-17 neergeschoten door Amerikaanse Phantoms, die de luchtdekking vormden van jachtbommenwerpers van het type Thunderchief, aldus een Amerikaanse woordvoerder. Geen Amerikaanse toestellen zijn verloren gegaan bij het luchtgevecht, aldus de woordvoerder. (Reuter - A.F.P.)

Volgens het Noordvietnamese persbureau zijn maandag boven Noord-Vietnam vijf Amerikaanse vliegtuigen neergeschoten — drie boven Hanoi en twee boven de provincie Ha Bac. (Reuter-A.F.P.)

Eerst bombardementen op N.-Vietnam staken betoogt A. Malik

Adam Malik, de Indonesische minister van buitenlandse zaken, heeft volgens het Amerikaanse persbureau Associated Press in Bonn verklaard dat de Verenigde Staten hun bombardementen op Noord-Vietnam zouden moeten staken aler een begin zou kunnen worden gemaakt met vredesonderhandelingen.

Indonesië, aldus Malik, is altijd bereid de helpende hand te bieden als het gaat om het oplossen van Zuidoostatische problemen. Onder deze problemen hoort de kwestie-Vietnam. Malik herhaalde dat beide partijen in deze kwestie met het zoeken naar een oplossing akkoord dienen te gaan.

Juryleden 2de zitting

Russell-„tribunaal”

9 NOVEMBER

De namen der juryleden voor de tweede zitting van het „oorlogsmisdadentribunaal” van de Britse filosoof Bertrand Russell die in de loop van deze maand in Roskilde, in de buurt van Kopenhagen, zal beginnen zijn donderdag bekendgemaakt. Onder hen bevinden zich Jean-Paul Sartre, de Amerikaanse schrijver James Baldwin, de Italiaanse hoogleraar Lelio Basso, de Joegoslavische schrijver Wladimir Dedijer, de Amerikaanse pacifist Daye Dellinger, het Turkse parlamentslid Mehmet Ali Aybar, Simone de Beauvoir, de Japanse hoogleraar Sjoitsji Sakata en professor Laurent Schwartz uit Frankrijk.

Ralph Schoenman, de particuliere secretaris van Russell, kan de zitting niet bijwonen doordat de Amerikaanse regering zijn paspoort heeft ingetrokken.

Op zijn eerste zitting, die in mei in Stockholm plaatsvond, kwam het tribunaal tot de conclusie dat de Verenigde Staten zich in Vietnam aan oorlogsmisdaden schuldig maken en dat de regeringen van Australië, Nieuw-Zeeland en Zuid-Korea medeplichtig zijn.

De uitspraak van de tweede zitting die van 20 tot 29 november duurt, zal op 1 december in Kopenhagen worden gedaan. (Reuter - A.P.)

„Réferendum' over Vietnam in San Francisco

Het Hooggerechtshof van Californië heeft de autoriteiten van San Francisco, die belast zijn met de organisatie van gemeenteraadsverkiezingen op 7 november, gelast op de stembiljetten een vraag te doen opnemen aan de kiezers, zich uit te spreken voor of tegen een onmiddellijk staakt-het-vuren in Vietnam en terugtrekking van de Amerikaanse strijdkrachten.

Een groep pacifisten, „Burgers vóór een stemming over Vietnam" geheten, had een petitie doen rondgaan, waarin opneming van genoemde vraag op de stembiljetten werd geëist. De groep had 22.000 handtekeningen verzameld (20.000 waren vereist om de vraag opgenomen te krijgen, maar het gemeentebestuur had geweigerd de petitie in overweging te nemen met het argument, dat het ging om een internationale politieke kwestie, die niets met gemeenteraadsverkiezingen had uit te staan.

Maar het Hooggerechtshof heeft thans dit argument verworpen en opneming van de vraag gelast. Ook in New York hebben groepen pacifisten gepoogd een dergelijke vraag op de stembiljetten vermeld te krijgen. Maar hoewel zij meer dan 100.000 handtekeningen verzamelden, 50.000 meer dan in dit geval vereist, hebben de Newyorkse autoriteiten geweigerd om dezelfde redenen als die van San Francisco. (A.F.P.)

Groeiende kritiek op Johnson en Rusk

Debat over „Chinese dreiging”

(Van een correspondent)

WASHINGTON, 7 nov. — De twee belangrijkste politici van de Verenigde Staten, president Lyndon B. Johnson en minister van buitenlandse zaken Dean Rusk, staan momenteel beiden bloot aan zeer ernstige kritiek. Politieke experts in Washington menen dat, als de situatie niet snel verandert, Johnson bij de presidentsverkiezingen van volgend jaar zal worden verslagen, tenzij de Republikeinen een uitgesproken rechtse figuur — Ronald Reagan bijvoorbeeld — zouden aanwijzen als hun presidentskandidaat.

Wat Dean Rusk betreft: ook zijn positie is verre van rooskleurig. Hij is een van de krachtigste verdedigers van de Amerikaanse politiek in Vietnam. Men verwijt hem dat hij zich voortdurend te buiten gaat aan gemeenplaatsen — daar is hij inderdaad sterk in — en dat hij de tegenstanders van de regeringspolitiek het recht wil ontzeggen er een eigen mening op na te houden. Steeds komt hij aandragen met het argument dat de anti-Vietnam-betogingen in Amerika de positie van Hanoi versterken.

„Verraad”

Vriend en vijand van Johnson zijn het erover eens dat de regering in Hanoi door de geweldige anti-Vietnam-beweging in de Verenigde Staten en andere westerse landen wordt gesterkt in haar overtuiging, dat de Amerikanen de oorlog zullen verliezen, niet om militaire maar om politieke redenen. Ook zal wel waar zijn dat Hanoi door de demonstraties en publikaties wordt verleid tot het innemen van een extra krachtige houding. Dat dit Johnson uitermate irriteert is te begrijpen. Rechtse kringen in Amerika noemen de kritiek en de betogingen zonder meer „verraad aan het vaderland en onze soldaten”.

Daarom is het belangrijk dat de derde belangrijke man in de Amerikaanse regering, minister van defensie Robert McNamara, reeds enkele malen in het openbaar duidelijk is opge-

komen voor het recht van de betogers en critici er een afwijkende mening op na te houden en die ook te uiten. Die kritiek mag vervelend zijn, zo luidt ongeveer de renegering van McNamara, maar de vrije meningsuiting is nu precies een van de democratische rechten, waarvoor wij in Vietnam vechten.

Beslissing

Hoe de situatie zich verder zal ontwikkelen is met geen mogelijkheid te zeggen. Johnson kan, als hij vóór de verkiezingen van de oorlog af wil zijn, op twee manieren een beslissing forceren: bakzeil halen en verdwijnen uit Vietnam (waarbij de tegenstander hem dan minstens de kans zal moeten geven zijn gezicht te redden) óf de oorlog drastisch uitbreiden in een poging snel een militaire overwinning te behalen. Waarschijnlijk is dat alleen mogelijk door een invasie in Noord-Vietnam, met alle consequenties van dien.

Zeer interessant is in dit verband de opvatting van George Kennan, die vroeger ambassadeur van de VS in Moskou is geweest, dat de Sovjet-Unie het zich niet kan veroorloven de Amerikanen in Vietnam een volledige overwinning te laten behalen. De consequenties van die opvatting zijn duidelijk: zodra de Amerikanen zich laten verleiden Noord-Vietnam frontaal aan te vallen, kunnen zeer grote moeilijkheden ontstaan met de Sovjet-Unie, om over China maar te zwijgen.

Binnen de Democratische Partij ontwikkelt zich momenteel een „dump Johnson”-beweging. De organisatoren willen dat de partij volgend jaar Johnson laat vallen als presidentskandidaat, maar dat zal ongetwijfeld niet gebeuren. Het komt vrijwel nooit voor dat de regerende partij de zittende president de laan uitstuurt, al was het alleen maar omdat zulks electorale zelfmoord zou betekenen. Maar het feit dat de „dump Johnson”-acties zijn ontstaan is veelbetekenend.

Binnen het Congres zijn deze week stemmen opgegaan dat Dean Rusk moet worden ontslagen, maar niemand gelooft dat Johnson dat zal doen. Iedereen zou dat uitleggen als een desavouering van zijn eigen Vietnam-politiek, die door Rusk zo krachtig wordt verdedigd.

Rusk heeft onlangs bij velen een slechte beurt gemaakt toen hij op een persconferentie verklaarde dat de Verenigde Staten in Vietnam vechten omdat, als zij dat niet zouden doen, hun eigen veiligheid in gevaar zou komen. In dit verband wees hij op de „dreiging in de toekomst van een miljard Chinezen, die beschikken over kernbommen”.

Het was de eerste maal dat een regeringsfunctionaris in het openbaar de Chinese dreiging aanvoerde als argument voor de Amerikaanse interventie in Vietnam. Wel mag men aannemen dat dit argument binnenskamers al veel eerder — zo niet vanaf het begin — is gehanteerd. De tegenstanders van Rusk verwijten hem nu, dat hij een racistisch element in de discussie heeft gebracht, omdat elke zinspeling op het „gele gevaar” zeer emotionele angstreacties loslaat bij het grote publiek.

Rusk (wiens dochter onlangs trouwde met een neger) heeft het verwijt van racisme verontwaardigd van de hand gewezen. Blijft over de opvatting van bijvoorbeeld senator Fulbright en vele anderen, dat de zogenaamde agressiviteit van China tot nu toe nergens uit is gebleken en dat de Verenigde Staten, door China te isoleren, uit de VN te houden en met militaire bases te omsingelen, de Chinese agressiviteit, zo die al bestaat, zélf in de hand werken. En dát argument is heel wat moeilijker te weerleggen.

Verklaring tegen oorlog in Vietnam

31 NOV 1967

Een door 50.000 Amerikanen ondertekende verklaring, waarin de rol van de Verenigde Staten in de Vietnamese oorlog wordt veroordeeld, is woensdag aan de Verenigde Naties gezonden.

De verklaring is opgesteld door de pas-gevormde organisatie van „individen tegen de misdaad van het zwijgen” en onder meer getekend door de kinderarts Benjamin Spock, de neger-auteur James Baldwin en de komiek Dick van Dyke. De ondertekenaars zeggen „ontzet en vertoord” te zijn over het gedrag van de V.S. in Vietnam, dat naar hun mening immoreel is en onwettig.

Tot de initiatiefnemers tot oprichting van de organisatie behoren de hoogleraren Quincy Wright van de rechtskundige faculteit van de universiteit van Chicago en John Fried van de faculteit voor politieke wetenschap van de universiteit van de stad New York. Deze hoogleraren, die speciale rechtskundige adviseurs zijn geweest bij de processen in Neurenberg tegen nazi-oorlogsmisdadigers, hebben op een persconferentie in New York gezegd, dat het denkbeeld voor de verklaring ontsproten is aan „de wijdverspreide opvatting, dat door de gehele geschiedenis en met name in het recente verleden in Duitsland, individuen, door te blijven zwijgen, stilzwijgend hun goedkeuring hebben gegeven aan regeringshandelingen of bevelen die onwettig, immoreel of beide zijn”.

Afschriften van de verklaring zijn aan president Johnson en leden van het Amerikaanse Congres gezonden. (Reuter)

Premier Nguyen Van Loc van Zuid-Vietnam heeft een nieuw kabinet aan president Nguyen Van Thieu voorgedragen.

Van de 17 ministers, twee staatssecretarissen en zeven onderministers zijn er slechts drie gerekruteerd uit de militaire top. Zij bezetten de posten van defensie, binnenlandse zaken en pacificatie. Achttien van de kabinetsleden bekleedden al posten in de junta van Thieu en generaal Ky voordat dezen in september tot respectievelijk president en vice-president werden gekozen.

Dr. Tran Van Do is gehandhaafd als minister van buitenlandse zaken. (Reuter)

in NOOD? GROENE

Het paradijs voorlopig ongereept

De oorlog in Zuidoost-Azië en de toespitsing van de tegenstellingen maakt de positie van de neutralistische landen steeds moeilijker. Het neutralisme in Azië is de afgelopen jaren dusdanig verzwakt dat het nauwelijks meer als politieke macht meetelt. India heeft zijn neutralistische koers verlaten en is overgeschakeld op een meer pro-westerse. Indonesië heeft zich nog niet openlijk verbonden met de VS, maar is toch min of meer tot het westerse kamp overgegaan. De twee grote neutralistische landen op het vasteland van Zuidoost-Azië, Cambodja en Birma, hebben de afgelopen maanden hun neutralisme twijfelachtig zien worden.

Prins Norodom Sihanoeuk, het staatshoofd van Cambodja, is erin geslaagd zijn neutralistische positie te handhaven. Naar twee kanten zijn Cambodja's betrekkingen het afgelopen halfjaar uiterst gespannen geweest: met China en met de VS. De afgelopen week echter is er vrijwel gelijktijdig een ontspanning ingetreden in beide relaties. Mevrouw Kennedy bracht een particulier bezoek aan Cambodja, teneinde een plechtigheid bij te wonen waarbij een straat in Sihanoeukville naar haar overleden man genoemd werd. De Chinese premier Tsjoë En-lai verklaarde in een boodschap aan prins Sihanoeuk dat China zich t.a.v. Cambodja zou houden aan de „vijf beginselen van vreedzame coëxistentie“, opgesteld op de Bandoeng conferentie in 1955. Deze beginselen behelzen o.a. niet-inmenging in elkaars binnenlandse aangelegenheden.

En van inmenging heeft prins Sihanoeuk China juist herhaaldelijk beschuldigd. De prins die als volksleider een zekere populariteit geniet, streeft er uitdrukkelijk naar zijn vreedzaam paradijs buiten het oorlogsgeweld van de nabuurlanden te houden. In zijn buitenlandse politiek koerst hij voorzichtig tussen de grote mogendheden door. In zijn binnenlandse politiek tracht hij van links naar rechts de eenheid te bewaren.

In de eerste maanden van dit jaar opereerde in Cambodja een communistische guerrillabeweging, de rode Khmers. De communisten in Cambodja streefden na een verkiezingsnederlaag naar machtsvergroting met militaire middelen. Zij hadden bovendien bezwaren tegen een rechtse premier. In april j.l. vonden er verschillende botsingen

een inheemse guerrillabeweging die contacten zou onderhouden met het Zuidvietnamese front, Amerika zou verhoeden tot militaire interventie. De Khmer-beweging zou dan aan het zuiden zijn op Chinese steun, wat een zou komen met China's tegenstellingen omtrent het neutralistische tegenstelling tot de Sowjet-Unie. looft China namelijk niet dat een neutrale tussenpositie mogelijk is tussen de imperialistische landen en de socialistische. Het toeneemt de conservatisme in Cambodja, de macht van het rechtse legert. ken Cambodja's neutralisme te kinks ogen verdacht. Nu blijkt na echter uitdrukkelijk voorne de goede betrekkingen met noek te handhaven ondanks nieuwe flirt met Amerika. De nese politiek ten aanzien van bodja blijft gekenmerkt door zichtigheid.

Met een ander neutralistisch in Zuidoost-Azië, Birma, is er niet in geslaagd de goede betrekkingen te bewaren. In juni j.l. den in de hoofdstad Rangoon ge anti-Chinese rellen plaats een aanval op de Chinese ambassade werd een Chinese employe dood. De Chinese bevolking in Rangoon was het mikpunt gewelddadigheden, waarbij tielen Chinezen om het leven men. Aan de vriendschappelijke trekkingen tussen China en Birma was een eind gekomen. Evena Indonesië groeit een nationalistische wantrouwen van de bevolking tegen de Chinese minderheid en gen het machtige China. Het taire bewind van generaal Ne Win gebruikt deze volksuitbarsting een wijziging in zijn buitenlandse politiek door te voeren: op naar economische hulp zoekt toenadering tot Amerika. B wens kennelijk in navolging Thailand te profiteren van présence Américaine in Azië. verzoek van Ne Win trekt Chans zijn economische missie zijn experts uit Birma terug.

Al jarenlang is in Birma een communistische guerrilla gaande, van het niet duidelijk was of door China bevoorrad werd. goede betrekkingen met Rangoon noopten Peking tot terughoudendheid. Ne Wins huidige toenadering tot Amerika en zijn felle antinese politiek kunnen echter niet drijven. Met het risico van een nemende instabiliteit binnen

geringstroeppen. Prins Sihanouk viel krachtig uit tegen de communisten die hij ervan beschuldigde een „buitenlandse ideologie' aan te hangen. Hij zag de communistische beweging als een verlengstuk van Hanoi, dat volgens prins Sihanouk de rode Khmer-beweging gebruikt om Cambodja te koloniseren. Achter politieke conflicten schuilen etnische tegenstellingen en achterdocht jegens buurvolkten.

Aan de rebellie kwam voorlopig een eind toen de omstreden premier aftrad en prins Sihanouk de leiding van een „noodregering" op zich nam. De eenheid leek hersteld door een concessie aan links. In september j.l. ontsloeg Sihanouk echter onverwachts twee als pro-chinees bekend staande ministers, onder wie de linkse politicus Chau Seng. De aanleiding daartoe was een klein incident: de in Peking gevestigde afdeling van de Chinees-Cambodjaanse vriendschapsvereniging zond een telegram aan de afdeling in Phnom-Penh, die echter officieel verboden is. Prins Sihanouk vatte het telegram uit Peking dan ook op als Chinese inmenging. Hij beschuldigde China van subversieve activiteiten en waarschuwde dat Peking Cambodja met rust moest laten omdat dit land anders naar Amerika zou worden toegedreven, waardoor China politiek nog sterker geïsoleerd zou raken. Bovendien verklaarde Sihanouk dat het Cambodjaanse leger in dat geval wel eens de macht zou kunnen overnemen. Het is inderdaad een bekend feit dat legerleiding en bestuursapparaat sterk gekant zijn tegen Sihanouk's sympathie voor Hanoi en China. Met zijn recente kabinetswijziging heeft het Cambodjaanse staatshoofd zijn regering geheel in overeenstemming met die gezindheid een uitgesproken conservatieve signatuur gegeven.

Op Amerika heeft prins Sihanouk de afgelopen maanden herhaaldelijk scherpe kritiek geleverd. Hij heeft de beschuldiging geuit dat de VS met hun militaire acties over de Cambodjaanse grens heen, de neutraliteit van Cambodja in gevaar brengen. Amerika verdenkt Cambodja ervan Vletcong-eenheden op zijn gebied te herbergen. In 1965 heeft Cambodja zijn diplomatieke betrekkingen met Washington verbroken. Het recente bezoek van mevrouw Kennedy wijst echter op een nieuwe toenadering. Prins Sihanouk verklaarde dat de betrekkingen hersteld zouden worden wanneer Amerika Cambodja's grenzen zou erkennen en respecteren. Of Amerika daartoe bereid zal zijn is de vraag. In ieder geval staat de Cambodjaanse regering politiek dichterbij Washington, dan bij Peking. Het zag er dit voorjaar naar uit dat ook Cambodja betrokken zou raken in de Vietnamese oorlog. Dat

terventie. Birma's neutr dreigt in het nauw te raken.

W.

voor een ontwerpregeringsp... nele inbreng er uit zou moete... heeft voorgesteld hoe de con... gram. Iemand die zich wel... met andere spijlige protes... Dit weekende houden de re... geheel. van de groep christen-radica... een aanmerkelijke steun in... resse van de vakbeweging b... het NKV A. C. de Bruyn. L... Schmeizer, de oud-voorzitte... bij de bekende criticus van d... en is ook nog eens te rade... gaers provocerend aan het... partijdijtheid. Het laat de h... riersdiensten, en zulks niet... Zicht, verricht belangrijke... dag. Het blad van het NKV, het streven der radicaal... onmiskenbare belangstelling... Intussen legt de vakbeweg... krijgt.

ning voor een scheuring te v... niet degene zijn, die de volle... maal wat hij zegt. Hij wil... der linker-vleugel zelf niet... Vermoedelijk gelooft de v... den en dat betekent geen... en Aalberse radicaal moete... ook politiek als de heren Sch... bespaard blijven, want dan... Het moge Bogzaers en de... die de radicale kant op za... door te zeggen dat hij verwa... een komt, voor het blok... van de KVP, die in decemb... gesproken. Hij heeft de par... gaers heeft een soort ultimatu... christen-radicalen, oud-minis... der van de katholieke ardeh... gesteld willen zien. Ook de a... bestaan dat zij de zaak op... voorzitter laten er geen twi... de Tweede Kamer als van de... de voorzitter van de KVP-fr... breuk komt. De reacties zov... in de KVP tot een onh... Er bestaat redelijke kans

De Radicaal

Amsterdam postburo 72

Amerikaanse hulp aan Thailand in ruil voor troepen

Volgens welingelichte kringen in Thailand hebben de Verenigde Staten erin toegestemd aan Thailand grondluchtraketten en andere moderne wapens te leveren, in ruil voor het zenden van 10.000 Thailandse troepen naar Vietnam.

De Amerikaanse ambassade in Bangkok heeft bekend laten maken dat in onderhandelingen met Thailand inderdaad is gesproken over het leveren van grondluchtraketten, maar zij wilde niet verklaren om hoeveel militaire hulp het ging alvorens de besprekingen ten einde waren. (Reuter)

Amerika levert raketten aan Thailand

BANGKOK, 11 nov. (Reuter) — Amerika gaat Thailand luchtdoelraketten en andere moderne wapens leveren. Thailand zal op zijn beurt zijn troepenmacht in Zuid-Vietnam (thans 3.000 man) met 10.000 man versterken.

De infanteriedivisie die Thailand naar Zuid-Vietnam stuurt, wordt uitgerust met Amerikaanse wapens en zal onafhankelijk kunnen opereren. President Johnson heeft Thailand om 20.000 man gevraagd maar de Thaise regering antwoordde dat zij het verzoek alleen kon inwilligen, als Amerika zijn militaire hulp aan Thailand uitbreidt.

Amerika zou er nu in hebben toegestemd zijn militaire hulp die vorig jaar 210 miljoen bedroeg met 165 tot 190 miljoen gulden op te voeren.

Volgens goed ingelichte kringen in Bangkok wordt thans de laatste hand gelegd aan een akkoord waarin de opvoering van de Amerikaanse militaire hulp in ruil voor 'n uitbreiding van de Thaise troepensterkte in Zuid-Vietnam is vastgelegd. Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft het bericht uit Bangkok bevestigd noch ontkend.

Johnson in kerk gekritiseerd

WASHINGTON, 13 nov. (Reuter UPI) — President Johnson heeft dit weekeinde in een aantal toespraken zijn voorstel herhaald vredesbesprekingen met de Noordvietnamese leiders te openen. Tezelfdertijd gaf de Amerikaanse president echter ook uitdrukking aan zijn vastberadenheid niet te wijken voor de druk welke het „thuisfront” op hem uitoefent.

President Johnson is zondag door een dominee gekritiseerd toen hij een kerkdienst bijwoonde in Williamsburg in de Amerikaanse staat Virginia. De geestelijke, dr. Cotesworth P. Lewis zei tijdens de dienst dat men in de V.S. meent dat er iets fout is in Vietnam. Johnson, die onbewogen toe luisterde, kreeg te horen dat hij niet voldoende heeft gedaan om de ontevredenheid over het Amerikaanse optreden, zowel van de zijde van de Amerikanen als door leiders van andere landen geuit, weg te nemen. Dr. Lewis zei geschrokken te zijn door het feit, dat er een oorlog wordt gevoerd waarin het aantal slachtoffers onder de burgerbevolking driemaal zo groot is als onder de militairen.

Journalisten in V.S. contra Johnson

Het genootschap van Amerikaanse journalisten heeft president Johnson be-
licht van schending van de in juli jl.
van kracht geworden wet op de vrije
nieuwsgaring.

In een rapport over de praktische
toepassing van de wet zegt het ge-
nootschap, dat de president de „fraaie
woorden” die hij bij de ondertekening
heeft gesproken, niet waar maakt. Zo
zou hij onverwachts persconferenties
houden, waaraan vele persvertegen-
woordigers niet kunnen deelnemen. De-
genen die daar wel bij tegenwoordig
zijn, zouden „mooie baantjes bij het
Witte Huis” krijgen. Het ministerie van
defensie zou voortdurend onjuiste be-
richten verspreiden over allerlei
kwesaties, zoals de omstreden jachtbom-
menwerper F111 en de vraag of de
chefs van staven het al dan niet me-
elkaar eens zijn over de oorlogvoering
in Vietnam. Het State Department zou
heel nieuws achterhouden omdat de
„nationale veiligheid” in het geding zou
zijn.

Toch vindt het genootschap dat de
genoemde wet een belangrijke door-
braak betekent op het gebied van de
vrije nieuwsgaring. Met name is dit het
geval doordat voorlichtingsambtenaren
nu een wapen in de hand hebben tegen
beleidsbepalers die geneigd zijn de fei-
ten te verbergen, aldus het rapport.

Robert Kennedy: Amerika heeft vredeskans gemist

Mogelijkheden nog aanwezig

De Democratische senator Robert Kennedy heeft als zijn mening te kennen gegeven, dat de Amerikaanse regering vorige winter een kans op een regeling van het Vietnamese conflict door onderhandelingen heeft gemist door geen gebruik te maken van een duidelijk soepeler houding van Hanoi tegenover eventueel vredesoverleg.

In een artikel in het tijdschrift Look, gebaseerd op het boek *To seek a newer world* dat binnenkort van zijn hand zal verschijnen, schreef Kennedy dat Noord-Vietnam vóór januari 1967 steeds vier punten had gesteld als voorwaarden voor vredesonderhandelingen. Deze punten hielden o.a. in de volledige terugtrekking van de Amerikaanse strijdkrachten uit Zuid-Vietnam en erkenning van het Nationale bevrijdingsfront, waarvan de Vietcong de militaire afdeling is, als vertegenwoordiger van het Vietnamese volk.

In januari jl. verklaarde premier Pham Van Dong van Noord-Vietnam in een gesprek met de journalist Harrison Salisbury van *The New York Times* dat de vier punten meer moesten worden gezien als een agenda voor vredesoverleg dan als voorwaarden waaraan eerst zou moeten worden voldaan. Later had Hanoi te verstaan gegeven, dat een staking van de bombardementen op Noord-Vietnam besprekingen mogelijk zou maken. Volgens Kennedy waren er ook nu aanwijzingen, hoewel minder duidelijk, dat dit nog geldt.

De senator zag alleen in onderhandelingen een mogelijkheid tot beëindiging

van het conflict, zonder een overhaaste terugtocht. Volgens hem is een drastische opvoering van de oorlogsinspanning met inbegrip van een eventuele inval in Noord-Vietnam, mogelijk noch wenselijk, gezien ook de steeds grotere verwoestingen in Vietnam en de verzwakking van de Amerikaanse hulpbronnen.

Bunker optimistisch

„Naar mijn mening staat het vast dat we gestaag voortgang maken en ik denk dat er ook alle redenen zijn om aan te nemen dat de vooruitgang sneller zal gaan”, aldus de Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Ellsworth Bunker, nadat hij gedurende anderhalf uur met president Johnson over de ontwikkelingen in Vietnam had gesproken. De vooruitgang gold zowel de politiek als de oorlogvoering, zo zei hij.

De ambassadeur wilde geen gissingen doen omtrent de duur van de oorlog. Hij wees op het grotere aantal Amerikaanse gevechtseenheden in Vietnam. Voorheen, zo zei hij, bestond het grootste deel van de Amerikaanse troepen uit ondersteuningseenheden nodig voor de bouw van bases. Nu zijn de bases voltooid en zijn de gevechtseenheden groter. Ook wees hij op de toegenomen druk op de tegenstander, verbeteringen in de Zuidvietnamese strijdkrachten, de evolutie van de democratische processen en voortgang op het gebied van de pacificatie.

Volgens de ambassadeur neemt de bevolking die onder regeringscontrole staat in omvang steeds toe. Volgens Zuidvietnamese schattingen is 70 pct van de Zuidvietnamese bevolking nu onder regeringscontrole tegen 55 pct een jaar geleden. De Verenigde Staten menen dat 67 pct onder regeringscontrole is tegen 17 pct onder controle van de Vietcong terwijl 16 pct in gebieden woont die soms in handen van de Vietcong, soms in geallieerde handen zijn.

Hinderlaag

Vietcongstrijders hebben zondag 180 km ten noordoosten van Saigon, op de drukke weg naar de bergstad Dalat, een brug opgeblazen. Een groepje technici en leden van de burgerwacht dat een onderzoek kwam instellen in een hinderlaag gelokt, en circa vier uur later tweehonderd Zuidvietnamese militairen die met twee pantserwagens te hulp snelden, eveneens in een val laten lopen. De guerrillastrijders brachten de regeringstroepen zware verliezen toe en

verloren en... een Zuidvietnamese militaire woordvoerder in Saigon meegedeeld.

In twee weken van bloedige gevechten in het centrale bergland zijn volgens de laatste berichten uit het gebied van Dak To 635 Noordvietnamezen en 92 Amerikanen gesneuveld. Vijfhonderd Amerikanen werden gewond.

Deserteurs

Volgens het Japanse comité Vrede voor Vietnam zijn vier opvarenden van het Amerikaanse vliegdekschip Intrepid vorige maand kort na aankomst van hun schip in een marinebasis in Japan gedeserteerd. Het waren, naar maandag op een persconferentie in Tokio werd meegedeeld, Michael Lindner, John Barilla, Richard Bailey en Craig Anderson. Waar ze zich nu bevinden werd niet gezegd. De mannen waren volgens het comité gekant tegen de oorlog in Vietnam en wilden niet naar de Vietnamese wateren. Hun uniformen hadden ze vernietigd.

Amerikaanse biologen kritiseren gebruik van chemicaliën in Vietnam

Twee vooraanstaande Amerikaanse biologen hebben de beschuldiging geuit, dat overmatig gebruik van Amerikaanse chemicaliën in Vietnam het plantaardige en dierlijke leven daar voor vele jaren zal kunnen vergiftigen. In een rapport van dr. Arthur Galston, voorzitter van het botanische genootschap van de V.S., en dr. Jean Mayer, hoogleraar in de voedingswetenschap aan de Harvard university, zeggen deze biologen, dat het Amerikaanse oogmerk — met plantendodende middelen grote gebieden in Zuid Vietnam te „ontbladeren” kennelijk niet het gewenste resultaat heeft gehad, namelijk het blootleggen van de schuilplaatsen van de Vietcong. In plaats daarvan was wijd en zijd schade toegebracht aan oost- en rubberbomen en tuinbouwgewassen. Ook Vietnamese rivieren en wateren waren besmet. Hoewel hierdoor de vis misschien niet rechtstreeks gedood zou worden zouden wel de microscopisch kleine dieren waarmee de vissen zich voeden gedood kunnen worden.

Het rapport van de biologen is verschenen in het blad Wetenschapsman en Burger, dat het jongste nummer geheel heeft gewijd aan een bespreking van de biologische oorlogvoering.

(Reuter)

Lebeck (Kiepenheuer & Witsch, Ken- ten) is de tweede roman van de nog jeugdige auteur Günter Seuren. Hoofd- persoon is een man, Lebeck, die zich in de oorlog aan de Duitse militaire dienst heeft weten te onttrekken door een hon- geractie te voeren. Zijn artsen hebben toen nooit de juiste diagnose kunnen stellen.

BOEK vandaag

90-Amsterdam

BARKER

6.200.-
f. 48933

ten en marquises
en oorknoppen
8 karats

RUSK OVER VIETNAM:

15 nov '67

Oorlog kan binnen enkele uren eindigen

NEW YORK — De oorlog in Vietnam kan binnen enkele uren worden beëindigd op voorwaarde dat er een minimum aan medewerking is van de kant van de regering in Hanoi. De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Rusk, zei dit woensdag in een toespraak tijdens een diner met leden van het genootschap voor buitenlandse politiek in New York. Voor het hotel hadden

zich enkele duizenden betogers verzameld. Zij riepen „vrede in Vietnam” en „Haal onze soldaten terug”.

De minister herhaalde in zijn toespraak dat de Verenigde Staten bereid zijn op elke plaats en zonder voorwaarden met de Noordvietnamezen over vrede te praten. Hij verdedigde de Amerikaanse verdragsverplichtingen in Zuidoost-Azië. Over China zei hij, dat Peking onveranderlijk antwoordt dat niets te bespreken valt zolang het bewind op Taiwan (Formosa) zich niet heeft overgegeven.

Bij botsingen tussen politie en betogers vielen verscheidene gewonden. Op Times Square, waar een groep demonstranten heen was getrokken nadat duidelijk was geworden dat ze niet tot het zwaarbewaakte hotel waar Rusk sprak door konden dringen, werd de politie met stenen, eieren, verfbommen en flessen bekogeld.

Een andere groep trok op naar het gebouw van de Verenigde Naties waar ze werd verspreid. Er zijn vijftig arrestaties verricht.

Noord-Vietnam heeft dinsdag Johnsons uitnodiging om „aan boord van een neutraal schip in neutrale wateren” te komen praten van de hand gewezen. Het partijorgaan Nhan Dan schreef: Wij hebben al vaak gezegd dat de vrede niet zo ver gezocht behoeft te worden. De vrede zal op Vietnamees grondgebied terugkeren nadat de Amerikanen de bombardementen op Noord-Vietnam definitief en onvoorwaardelijk hebben stopgezet, en al hun troepen en die van hun satellietlanden uit Zuid-Vietnam hebben teruggetrokken.

Thailand heeft dinsdag bekendgemaakt dat het op verzoek van de regering in Saigon een gevechtdivisie naar Zuid-Vietnam zal zenden. Het heeft er al 2200 militairen. Een Thailandse divisie telt gewoonlijk 20.000 man.

Rusk: oorlog in Vietnam kan in paar uur beëindigd worden

Botsingen tussen politie en demonstranten

De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, heeft op een te New York gehouden diner gisteren verklaard dat de oorlog in Vietnam binnen enkele uren beëindigd zou kunnen worden, mits er sprake zou zijn van een minimale medewerking van de regering in Hanoi. Terwijl Rusk zijn rede voor leden van het Genootschap voor buitenlandse politiek uitsprak, demonstreerden buiten het gebouw enkele duizenden betogers tegen de Amerikaanse politiek inzake Vietnam. Het kwam tot vrij ernstige botsingen tussen politie en demonstranten.

Streven tot betere verstandhouding met China

„Als er een vertegenwoordiger van Hanoi zich beschikbaar zou stellen, waar dan ook, om over vrede te praten, zou ik er zijn. Wij willen vandaag onderhandelen zonder voorwaarden of over voorwaarden”, aldus Rusk. Rusk onthulde dat de Amerikaanse regering sinds jaren zonder het minste resultaat pogingen in het werk heeft gesteld China ertoe te bewegen tot een uitwisseling van wetenschapsmensen en technische gegevens voor vreedelievend gebruik te komen.

De minister voegde eraan toe dat de Verenigde Staten onder meer hadden aangeboden doktoren en leraren uit te wisselen, wederzijdse informatie over het weer te verstrekken en fabrieksuitrustingen te leveren. „Tot onze teleurstelling was het antwoord onveranderlijk, dat er niets te bespreken valt totdat het volk van Formosa wordt overgeleverd”, zo zei Rusk. Hij gaf geen verdere details over de besprekingen, maar naar wordt aangenomen zijn de Amerikaanse voorstellen gedaan op de regelmatige ontmoetingen die in de afgelopen jaren zijn gehouden tussen de Amerikaanse en Chinese ambassadeurs in Warschau.

Over Vietnam sprekend verklaarde de minister dat zij die zich bezorgd maken over de escalatie zouden moe-

Noord-Vietnam definitief en onvoorwaardelijk hebben stopgezet en al hun troepen en die van hun satellietlanden uit Zuid-Vietnam hebben teruggetrokken. Het Vietnamese vraagstuk zal door de Vietnamezen zelf zonder inmenging van buitenaf worden opgelost. Een neutraal schip hebben we niet nodig, daar de Amerikanen over voldoende schepen beschikken om zich tot de laatste man terug te trekken.”

Het Witte Huis heeft dinsdag de verwerping door Hanoi van de jongste voorstellen van president Johnson een bewijs genoemd van de steevaste houding van de Noordvietnamese leiders om vredesbesprekingen te weigeren. Over het artikel in Nhan Dan, waarin het voorstel van Johnson van de hand werd gewezen, zei de perschef van het Witte Huis: „Dit bewijst weer eens wie wel en wie niet wil onderhandelen”.

Voor het eerst is in de strijd in Vietnam een Amerikaanse generaal gesneuveld. Het is generaal Bruno Hochmuth, de commandant van de derde divisie van het korps mariniers, die dinsdagmiddag om het leven kwam doordat de helikopter waarin hij zat, bij Hoeh ontplofte.

Ook de andere inzittenden van het hefschroefvliegtuig — de twee vliegers, een ander bemanningslid en een Vietnamese tolk — zijn om het leven gekomen. Volgens berichten uit Danang was de Vietcong actief in het betrokken gebied. Generaal Hochmuth maakte een inspectiereis langs de eenheden van zijn divisie bij de 17de breedtegraad.

langs diplomatieke kanalen en op andere wijze, pogingen hadden gedaan om tot een de-escalatie te komen, slechts om daarmee een categorische verwerping van de tegenpartij uit te lokken.

Bij botsingen tussen politie en betogers die zich voordeden buiten het hotel waar Rusk sprak, vielen verscheidene gewonden. Op Times Square, waar een groep demonstranten heen was getrokken nadat duidelijk was geworden dat ze niet tot het zwaarbebaakte hotel waar Rusk sprak door konden dringen, werd de politie met stenen, eieren, verbommen en flessen bekogeld. Een politiemann die door een fles in een oog werd getroffen, schijnt er ernstig aan toe. Een andere groep trok op naar het gebouw van de Verenigde Naties, waar ze werd verspreid. Er zijn vijftig arrestaties verricht.

Minister Rusk en zijn vrouw verlieten het hotel door een achteruitgang en keerden later naar Washington terug.

Afwijzing

Noord-Vietnam heeft dinsdag Johnsons uitnodiging om „aan boord van een neutraal schip in neutrale wateren” te komen praten, van de hand gewezen. Het partijorgaan Nhan Dan schreef: „Wij hebben al vaak gezegd dat de vrede niet zo ver gezocht behoort te worden. De vrede zal op Vietnamees grondgebied terugkeren nadat de Amerikanen de bombardementen op

Thailand

Thailand heeft dinsdag bekendgemaakt dat het op verzoek van de regering in Saigon een gevechtsdivisie naar Zuid-Vietnam zal zenden. Het heeft er al 2.200 militairen. Een Thailandse divisie telt gewoonlijk 20.000 man.

In een officieel communiqué werd gezegd: „Na zorgvuldig en grondig beraad is zijne majesteits regering tot de conclusie gekomen dat de huidige strijd tegen de communistische agressie in Zuid-Vietnam in nauw verband staat met Thailands eigen verdediging tegen zo'n gevaar. Thailand is daarom genoodzaakt Zuid-Vietnam en de bondgenoten van dat land in de strijd te steunen, aldus het communiqué, dat werd uitgegeven na afloop van een kabinetsvergadering.

Maleisië

Premier Abdoel Rahman van Maleisië heeft gezegd, dat als de communistische aanvallen op Zuid-Vietnam niet gestuit worden, het slechts een kwestie van tijd zal zijn dat Maleisië met dezelfde moeilijkheid te kampen krijgt. In het parlement zei Rahman, dat de Zuidvietnamese strijd ten doel had communistische overheersing van Zuidoost-Azië te voorkomen.

Quakers

Negen pacifisten van het Quakergenootschap hebben besloten een voorraad medicamenten ter waarde van ongeveer 21.500 gulden, die zij aanvankelijk naar Noord-Vietnam wilden brengen, ter beschikking van de boeddhisten en het Rode Kruis in Zuid-Vietnam te stellen.

Zij wijzigden hun plan, nadat president Ho Tsjih Minh hen had laten weten, dat zij „met het oog op de verhevigde barbaarse Amerikaanse aanvallen” nu beter niet naar zijn land konden komen. Zij zullen nu van Hongkong, waar zij hebben geschuild voor een wervelstorm, naar Danang varen.

De pacifisten — zeven Amerikanen, onder wie één vrouw, een Brit en een Japanse journaliste — reizen met een klein vaartuig, de Phoenix, waarmee zij in het begin van dit jaar al eens medicamenten naar de Noordvietnamese havenstad Haiphong hebben gebracht.

De minister van onderwijs en wetenschappen, dr. C. H. Veringa, heeft gistermiddag in de Amsterdamse tuinstad Buitenveldert de nieuwe vestiging van het Economisch Instituut voor de bouwrijpheid officieel geopend. Het instituut, dat onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek verricht ten aanzien van de economische en sociale aspecten van de bouwproductie en -nijverheid, was sinds zijn oprichting in 1956 gehuisvest in verschildende gebouwen van de technische hogeschool te

Economisch instituut voor bouwrijpheid nu te Amsterdam

Rumatische pijnen, spit, zenuwpijnen, versuiklingen, stijve nek en ledematen: niets werkt sneller, niets werkt aangename: ter verlichting van pijn dan Algisal-balsam. Omiddelrijk in de huid doordringend, werkt Algisal diep op de weefsels in tot aan de hard van de pijn (zonder oppervlakkige warmtesensatie of irritatie van de huid te veroorzaken) en „doorstraalt” verlichtend weefsels en sieren tot in de gewrichten. Reumatische pijnen en stijfheid maken spoedig plaats voor een dierend gevoel van verlichting en welbehagen. Wacht niet tot de pijn uitbreekt! Zorgt dat U thuis altijd een tube Algisal bij de hand hebt om zodra het nodig is de pijn te verlichten. ALGISAL bij alle apoth. en drog.

Onderpand voor
hypotheek
Voor de president van de Haag-
rechtbank, jhr. mr. G. Witsen-
ias, heeft dinsdag het kort ge-
ing gediend, dat het bestuur
an de begraafplaats Nieuw-
delos gesteld, nits de veiling doorgeat.
Ten aanzien van de statutaire bezwa-
ren, door eiseres ontwikkeld, zei mr.
van Haersolte, dat vast staat dat de
Northwestern een zekerheid heeft ge-
kregen voor het geval het mis zou gaan
met Investa. Welnu, het is misgegaan
in de bank is zeker gerechtigd deze
eikerheid te verwezenlijken. Hoewel
lij het niet met zoveel woorden zeide
estigde pletter de indruk, dat de bank
an plan is zelf de begraafplaats te

Munitiedepot van V.S. in de lucht gevlogen

Chaos te Dak To

De Amerikaanse basis te Dak To (in het noorden van Zuid-Vietnam) is gisteren zwaar beschadigd door de ontploffing van een der munitiedepots ten oosten van het vliegveld.

Nadat 's ochtends twee Amerikaanse transportvliegtuigen bij de landing door goedgericht mortiervuur waren vernietigd en een derde zwaar was beschadigd, werd in de middag de langs de startbanen opgeslagen munitie getroffen. Tienduizenden granaten van alle kalibers gingen de lucht in en het aangrenzende kamp van de „speciale strijdkrachten“, waarin twaalf Amerikanen en vijfhonderd soldaten uit de berglanden met hun gezinnen waren ondergebracht, werden door de explosies en brand vernietigd. Het vliegtuig dat 's ochtends beschadigd was, wist door opstijgen aan vernietiging te ontkomen.

Toen de toestand in het kampement onhoudbaar was geworden, werden de vrouwen en kinderen van de bergbewoners met vrachtauto's naar veiliger oorden overgebracht. Door het bombardement was ook een opslagplaats van traangas gesprongen en de achterblijvende militairen moesten met het gasmasker op trachten orde te scheppen in de chaos.

Tegen de avond was het nog niet mogelijk een opgave te krijgen van het aantal doden en gewonden. De Amerikanen konden echter hun verliezen beperken door gebruik te maken van hun ondergrondse schuilplaatsen.

Volgens Amerikaanse lezing zijn in de afgelopen twee weken van strijd om de basis meer dan 600 Noordvietnamezen en 98 Amerikanen om het leven gekomen, terwijl bijna 600 Amerikanen werden gewond.

Gevreesd wordt, dat de vier Noordvietnamese regimenten die de heuvels rondom de basis bezetten, van de wanorde gebruik zullen maken om een grote aanval in te zetten. In elk geval zal door de aangerichte vernielingen de Amerikaanse artillerie, die gemiddeld per dag 6.000 granaten afschiet, in de komende dagen met minder munitie rekening moeten houden.

Onbruikbaar

Het vliegveld van Dak To is totaal onbruikbaar geworden en volgens zegslieden kunnen vliegtuigen pas weer landen als de omliggende heuvels gezuiverd zijn van Noordvietnamezen, waar-

en een parachutistenbrigade en eenheden van de luchtcavaleriedivisie met parachute gelande munitie zullen krijgen, terwijl ook op versterking van de eenheden wordt gerekend.

Volgens een Zuidvietnamese regeringswoordvoerder slaagden 48 kilometer ten zuiden van Dak To eenheden van de Vietcong of van het Noordvietnamese leger erin, door te dringen tot de stad Kontoem en vier gebouwen van het daar gevestigde Zuidvietnamese militair hoofdkwartier op te blazen. Aan regeringszijde zouden lichte verliezen zijn geleden.

Regeringsbeleid

Premier Nguyen Van Loc van Zuid-Vietnam heeft op een persconferentie een uiteenzetting gegeven van de grote lijnen van zijn regeringsbeleid. Hij kondigde aan dat het militair en bestuursapparaat gereorganiseerd zullen worden, teneinde beter tegemoet te kunnen komen aan de eisen van de oorlog en het publiek beter van dienst te kunnen zijn. Er zal land onder de boeren worden verdeeld, oprichting van landbouwcoöperaties zal aangemoedigd worden en de regering zelf zal de oprichting van model-landbouwcentra ter hand nemen.

Nguyen Van Loc, die in zijn betoog bijna alleen binnenlandse kwesties aanroerde, bevestigde dat zijn regering alle bemiddelingsaanbiedingen om tot vrede te komen zal aanvaarden, maar voegde daaraan toe, dat Hanoi alle aanbiedingen tot het openen van onderhandelingen heeft afgewezen en dat zijn regering slechts genoeg zal nemen met een rechtvaardige vrede en eerbiediging van de landsgrenzen van Zuid-Vietnam.

De pers beloofde hij dat in de toekomst alleen in vastomlijnde gevallen maatregelen tegen de pers, met name de buitenlandse, genomen zouden worden. Zuidvietnamezen die geloven dat alleen Noord-Vietnam welvaart kan brengen, ried hij aan naar het noorden te verhuizen.

Thailand

Thailand heeft verklaard, dat het zijn toezegging om een divisie militairen naar Vietnam te sturen niet heeft gedaan in ruil voor meer Amerikaanse militaire bijstand. De minister van binnenlandse zaken, generaal Prasas Sja-roesathien, zei dat Thailand alleen voldoet aan zijn „verplichting tot verdediging van de vrije wereld“.

Volgens hem zal de divisie geheel uit Thailand bestaan, die na een...

Oppositie in en coalitie

tem- uit verbolgenheid over de democratische partijen.

Wehner bevestigde nog eens dat ook e S.P.D., evenals de C.D.U. overigens, oor toelating is vvan een nieuwe ommunistische partij, mits zij zich nderwerpt aan de Duitse grondwet. lit reacties uit Oost-Berlijn van de oorzitter van de verboden Westduitse ommunistische partij, Reimann, blijkt chter dat hij niet bereid is zijn toetemming te geven aan de oprichting van een nieuwe communistische partij. Hij wil opheffing van het verbod van de oude communistische partij, die aan haar streven naar een socialistische Westduitse staat vasthoudt.

Men moet verwachten dat de wrijvingen tussen de S.P.D. en de C.H.U. erder groter dan kleiner wordt. De C.D.U., die vorig jaar na de crisis over de regering-Erhard in een uiterst moeilijke situatie verkeerde, heeft van het aangaan van de coalitie met de S.P.D. profijt getrokken. Haar aanzien is weer gestegen, wat ook is gebleken bij de sindsdien gehouden verkiezingen. De S.P.D. heeft een tegengestelde ontwikkeling ondergaan. Hoe meer de ontdagsverkiezingen van 1969...

Krijgsraad over probleem-Vietnam

Rusk naar een Newyorkse spreker-
beurt waar hem 3.000 schreeuwende
protestanten opwachten. Allemaal te-
kenen dat de twijfel zich niet alleen
meester heeft gemaakt van cocktail-
gasten.

Lichtpuntes

Toch zijn er voor Johnson twee
hoopvolle punten. Ten eerste houdt
de tegenkandidatuur van senator
McCarthy als "vredesduif" hier alle
gemoederen — ook die in het Witte
Huis — bezig. Ofschoon zij nog niet
officieel is aangekondigd acht men
haar zeker en ziet er een soort dienst
in aan de partij en aan Johnson.
Voor het eerst wordt zo het verzet
van de straat naar de politieke arena
gebracht en daardoor waarschijnlijk
ontscherp. Want de oppositie binnen
de partij zal een minderheid blijven
te zijn.

Hoe ernstig McCarthy's uitdaging
wordt geacht blijkt immers uit de
reactie van senator Robert Kennedy.
Toen hem gisteren bevestiging ge-
vraagd werd van zijn betoel-
Johnson in de vertiezingen te steu-
nen, kwam het raadselachtige ant-
woord: "Daarover heb ik meer te zeg-
gen als McCarthy een besluit aankon-
dig". Met andere woorden Kennedy
zou wel eens bij McCarthy in de poli-
tieke boot kunnen klimmen.

Reston

En tweede "gunstig" teken werd
gisteren door James Reston in The
New York Times aangegeven. Bina
wanhopig vroeg deze criticus van
Johnson waarom Hanoi op Washing-
tons uitnodigingen om te praten
slechts met onaantwoordbare voor-
waarden antwoordt. Zulks ofschoon
Hanoi niet kan hopen op een militair
re overwinning, noch op een presi-
dent in 1968 die de Amerikaanse toe-
pen terugtrekt. Wanneer Hanoi een
Amerikaanse capitulatie blijft vra-
gen, aldus Reston, kan het daardoor
bijdragen tot een nederlaag van dege-
alle zich nu tegen Johnsons poli-
collitie van de Christen-democra-
ten en Sociaal-democraten nauwe-
lijks ter sprake gekomen.

Over nieuwe Engeland

nale betalingen in het afgelopen week-
zind.

De grote terughoudendheid van of-
ficiële kringen in de laatste dagen en
het merkwaardig uitblijven van iede-
re vermelding van de positie van het
pond in premier Wilsons rede op
maandag — en ook Callaghans recen-
te krachtige afwijzing van een alge-
mene reflatiepolitiek — zouden heel
goed passen in het beeld dat er iets
in de maak is en dat het aansnijden
van de kwestie in Bazel van Engelse
zijde is uitgegaan.

De lening zou volgens de berichten
een looptijd van drie à vijf jaar heb-
ben, aanzienlijk langer dan de gebrui-
tisch materiaal waaruit...
zameling en ordening van statis-
naveendoel lijkt te zijn de ver-
land tonen dat hij niet wijkt. Het
vijand in Hanoi als die in eigen
de naam, Johnson wil zowel de
"pacificatieprogramma's" in Viet-
verantwoordelijk is voor de
en Richard Komer, de man die
Bunker, generaal Westmoreland
Saigon, ambassadeur Ellsworth
met zijn vertegenwoordigers in
deze week een grote krijgsraad
President Johnson houdt hier

WASHINGTON, 16 nov. —
Van onze correspondent

brokkelt af
in binnenland
Johnsons front

ZOT

OLIFANT IS VADERLANDS- LIEVEND.

Heeft grote eerbied voor
Vaderlandse borrel. Tradiitie in
ere houden en meer van dat soort
kreten. Oude en Jonge jenever.
Puik! Hoera!

HET WEER hier en elders

en westen van de Britse eilanden en de
ilf van Biscaje bevindt zich een krachtig
oed van hoge luchtdruk, terwijl een vore
n lage luchtdruk zich uitstrekt van Marok-
over Spanje en de Alpen tot boven
andinavie.

Langs de noordwestflank van het gebied
n hoge luchtdruk wordt met noordelijke
nden koude lucht van de Noordelijke
zee naar het zuiden gevoerd. Daar het
oed van hoge luchtdruk zich het komen-
etmaal geleidelijk in oostelijke richting
verplaatsen, zal ook ons land onder
loed komen te staan van de noordelijke
chtstroming. Hierin kunnen vooral aanvan-
lijk aan de kust nog enkele buien tot
twikkeling komen, maar later zullen op-
ringen overheersen.

Waarnemingen te Rotterdam:
Luchtdruk 1014.4 mbar; wind ZW 3; temp.
5 gr. C; max. temp. 9.9 gr. C; gisteren 15
gr.; min. temp. 5 gr. C; heden 7.30 uur:
weersgesteldheid bewolkt; neerslag in de af-
lopen 24 uur geen.

Station	Veerrapporten van gedenchtend 7 uur weer	Max. temp. gister	Min. tem.	Neersl. afgel. 24 uur
Amsterdam	h. bew.	9	3	0
Den Helder	h. bew.	9	7	0
Den Burg	h. bew.	10	4	0.2
Flissingen	l. bew.	9	6	0
Helde	l. bew.	8	2	0
De Bilt	onbew.	10	4	0

wordt, maar dat neemt
de wijze waarop in
roepen gebonden wor-
uele kansen op succes-
delijk verminderen.
anen zullen met deug-
aal moeten komen om
htergrond de bewering
en, dat het goed gaat

Handwritten notes and numbers on a piece of paper, including a list of numbers from 1 to 17 and some illegible text.

collitie van de Christen-democra-
ten en Sociaal-democraten nauwe-
lijks ter sprake gekomen.
Veelal was een sterke oppositie te-
gen de deelneming van de S.P.D. aan
de regering verwacht, omdat de S.P.D. aan
hooge en bij vertiezingen in de
rijgemaakt.
richting van Kontoem, moet worden
Verwacht wordt dat het Amerikaanse
arnizoen, bestaande uit een infanterie-

ENTIE
een OLVEH polis.

ding van vier maanden en uitgerust
met Amerikaans materieel, waaronder
artillerie en tanks, naar het strijdtoncel
in Vietnam zullen gaan.
Generaal Prapas verklaarde voorts,
dat vorige week viermaal hefschroef-
vliegtuigen van de communisten met
voorraden en versterkingen voor
verspreide verzetsgroepen naar Noord-
oost-Thailand zijn uitgeweken om
daar te landen.

(Advertentie)

Beraad over Vietnam

ER HEERST grote activiteit in het Witte Huis. President Johnson ontvangt vandaag generaal Westmoreland, de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, en Robert Komer, die al enige tijd de leiding heeft van het pacificatieprogramma in Zuid-Vietnam. Bunker, de Amerikaanse ambassadeur in Saigon, is eveneens voor overleg in Washington, terwijl de naaste raadgevers van de president ook bij de besprekingen betrokken zijn.

Een van de punten is een tijdelijke stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam, waarbij de vraag rijst of men de traditionele pauze van de feestdagen zal uitbreiden of niet. Bunker en Westmoreland hebben zich daar al vierkant tegen verklaard.

De Toestand

Een lange pauze zonder aanwijzing dat het tot iets en met name onderhandelingen zou leiden, noemde Bunker een ongelukkige zaak.

Maar dit is vermoedelijk maar een klein onderdeel van het overleg. De perschef van het Witte Huis sprak over „wat nu verder te doen in Vietnam“. Dat wekt de indruk, dat de gang van zaken toch minder bevredigend is dan vice-president Humphrey, Bunker en Westmoreland wel willen doen geloven. Want al geven de statistieken aan, dat er vier tot vijf maal meer vijandelijke dan Amerikaanse en geallieerde soldaten sneuvelen, dat gebeurt al zo lang, dat men moet betwijfelen, of dat wel een betrouwbare indicator is. In elk geval heeft Amerika weinig tastbare voortgang weten te maken met zijn massale inzet van bijna een half miljoen soldaten. Afgezien van de kwestie van het hut, de zin of de noodzakelijkheid van het Amerikaanse optreden, is toch de vraag niet minder belangrijk, of Amerika erin slaagt op deze wijze een stap dichterbij zijn doel te komen.

Krijgsraad over probleem-Vietnam

Johnsons front in binnenland brokkelt af

Van onze correspondent

WASHINGTON, 16 nov. — President Johnson houdt hier deze week een grote krijgsraad met zijn vertegenwoordigers in Saigon, ambassadeur Ellsworth Bunker, generaal Westmoreland en Richard Komer, de man die verantwoordelijk is voor de „pacificatieprogramma's" in Vietnam. Johnson wil zowel de vijand in Hanoi als die in eigen land tonen dat hij niet wijkt. Het nevendoel lijkt te zijn de verzameling en ordening van statistisch materiaal waaruit in de komende maanden de krijgstroféeën kunnen worden vervaardigd die het eigen volk wat vertrouwen moeten schenken.

Vandaar een stroom van optimistische verklaringen. Maar iedereen weet dat militaire winst deze oorlog niet verkort doch, integendeel, dat naarmate de vijand in het nauw wordt gedreven, de kans op een actief Russisch of Chinees ingrijpen wordt verhoogd. Het concrete resultaat van de conferentie, die wegens het gebrek aan enthousiasme van de Aziatische bondgenoten een zuiver Amerikaans karakter krijgt, is tot nu toe slechts dat de bombardementspauzes gedurende de feestdagen niet worden uitgebreid.

Zulks omdat zou zijn gebleken dat Hanoi zijn voor Washington onaanvaardbare eisen toch niet verzacht. Het Witte Huis heeft laten weten dat Johnson, ook al zij diens populariteit zakken tot één procent, niet zal afwijken van deze koers.

Er zit iets wanhopigs in deze vastbeslotenheid. Juist het wat valse vertrouwen van „Siegesbewustzijn" nu, ontneemt degenen hier de moed die door concessies een compromis wilden zoeklokket. Wie zegt te winnen sluit zichzelf soms de weg naar concessies af. Tegelijk lijkt op het eerste gezicht Johnsons binnenlandse front echter

Rusk naar een Newyorkse spreekbeurt waar hem 3.000 schreeuwende protestanten opwachten. Allemaal tekenen dat de twijfel zich niet alleen meester heeft gemaakt van cockpit-gasten.

Lichtpuntjes

Toch zijn er voor Johnson twee hoopvolle punten. Ten eerste houdt de tegenkandidatuur van senator McCarthy als „vredesduif" hier alle gemoederen — ook die in het Witte Huis — bezig. Ofschoon zij nog niet officieel is aangekondigd acht men haar zeker en ziet er een soort dienst in aan de partij en aan Johnson. Voor het eerst wordt zo het verzet van de straat naar de politieke arena gebracht en daardoor waarschijnlijk ontcherpt. Want de oppositie binnen de partij zal een minderheid blijken te zijn.

Hoe ernstig McCarthy's uitdaging wordt geacht blijkt intussen uit de reactie van senator Robert Kennedy. Toen hem gisteren bevestiging gevraagd werd van zijn belofte Johnson in de verkiezingen te steunen, kwam het raadselachtige antwoord: „Daarover heb ik meer te zeggen als McCarthy een besluit aankondigt." Met andere woorden Kennedy zou wel eens bij McCarthy in de politieke boot kunnen klimmen.

Reston

Een tweede gunstig teken werd gisteren door James Reston in The New York Times aangestipt. Bijna wanhopig vroeg deze criticus van Johnson waarom Hanoi op Washingtons uitnodigingen om te praten slechts met onaanvaardbare voorwaarden antwoordt. Zulks ofschoon Hanoi niet kan hopen op een militaire overwinning, noch op een president in 1968 die de Amerikaanse troepen terugtrekt. Wanneer Hanoi een Amerikaanse capitulatie blijft vragen, aldus Reston, kan het daardoor bijdragen tot een nederlaag van degenen die zich nu tegen Johnsons politiek verzetten.

Hij duidde daarmee aan wat degenen die hier het politieke gras horen groeien al vermoedden: daar geen der voorstellen van de Govins, Norstads of Galbraiths voor „de-escalatie" of eenzijdig staakt-het-vuren, een alternatief biedt indien Hanoi te hoge eisen blijft stellen, zou de meerderheid hier wel eens kunnen concluderen dat Johnson, die nu als „under-

dog" op alle fronten in het defensief verkeert en desondanks volhoudt, de V.S. het beste vertegenwoordigt.

Wellicht dat het bedremmeld zwijgen dat zich plotseling meester maakt van McCarthy's collega-duiven in de Senaat al een teken is van

de toekomstige politieke windrichting. Mansfield, de Democratische fractieleider, en zijn vrienden, die Johnsons koers steeds luide gispen, blijken het nu moeilijk te vinden hun overtuigingen aan hun persoonlijke toekomst te toetsen.

WANNEER men iets kan aflezen uit de houding van Hanoi, dan moet men tot de conclusie komen, dat de voortdurende weigering om op aanbiedingen van Hanoi aan te gaan de verwachting van Johnson te geeft, dat er bij een voortzetting van de oorlog winst te boeken valt. Het volhouden van Hanoi en de Vietcong wordt wel verklaard door de verwachting, dat de verkiezingen van volgend jaar in Amerika gepaard gaan met een grotere bereidheid van Washington om een einde aan de oorlog te maken.

Dit zijn slechts speculaties, die ervan uitgaan, dat de kans op een inbinden van Hanoi wanneer er geen verkiezingen voor de deur stonden, groter zou zijn. En dat is de vraag.

Enkele jaren geleden, voor het massale ingrijpen van het Amerikaanse leger, leek de overwinning de Vietcong voor het grijpen te liggen. De kansen leken daarop te keren, maar zoals nu te vermoeden valt, toch niet voldoende. Ondanks de felle acties van de luchtmacht, ondanks de belemmeringen bij de bevoorradings door de bombardementen op Noord-Vietnam, ondanks de inzet van keurtroepen komt de vijand na iedere pauze in de gevechten weer sterker terug en weet hij verloren terrein te herwinnen. Op nauwelijks 50 km. van de belangrijke basis Danang is een Noord-vietnamese divisie actief. Langs de grens met Cambodja in onberoeszaam bergachtig terrein woedt al twee weken zware strijd bij Dak To, die volgens de Amerikanen geleid wordt door generaal Giap zelf, de Noordvietnamese minister van defensie, die in 1954 de strijd tegen Dien Bien Phoe heeft geleid. Volgens de jongste berichten heeft Noordvietnamese mortiervuur ernstige schade aan munitiedepots toegebracht en hebben de Amerikanen overhaast een legerkamp moeten ontruimen. En dat een dag nadat er tonnen bommen op terugtrekkende Noordvietnamezen geworpen waren, toen de aanvallende vijand met houthitsers was teruggeslagen.

WANNEER dit al geen indruk geeft van de toenemende aanvalsdreft van de Noordvietnamezen, dan toch van hun strategie die erop gericht is de Amerikaanse eenheden op vooruitgeschoven posten te binden, op uitgezochte plaatsen fel aan te vallen in de hoop, dat de Amerikanen in een voortdurend heen en weer schuiven van versterkingen bezig worden gehouden. De brigade die als versterking naar Dak To is gezonden, was twee maanden tevoren van het nabijgelegen Pleikoe naar de kust overgebracht om daar een gat te vullen.

Enkele weken tevoren hebben Vietcong en Noordvietnamezen 100 km. ten noordwesten van Saigon enige tijd de stad Loc Ninh bezet weten te houden. Deze verspreidheid van de gevechten maakt het het Amerikaanse opperbevel moeilijker te concentreren voor eigen offensieve operaties. Vandaar ook de roep om meer manschappen. Vorig jaar namen de Amerikanen het offensief, nu is het de vijand.

En wat te denken van het feit, dat de eerder dit jaar met veel inspanning gezuiverde gedemilitariseerde zone in het noorden volgens Amerikaanse zeggelieden voor Kerstmis wel weer vol Noordvietnamezen zal zitten. Het kamp van de mariniers bij Con Thien is geheel omsingeld en men verwacht elk ogenblik een grote aanval.

Het is de Noordvietnamezen mischien vooral te doen om de Amerikanen de kans te ontnemen zich aan de grens te kunnen concentreren voor een eventuele aanval op Noord-Vietnam die overigens nog slechts door wat Zuidvietnamezen

Ongunstige indruk

Ook maskten zijn en vice-president Humphrey's toesprekingen op de mogelijkheid dat protesten hier, Hanoi aanmoedigen de oorlog te verlenen, een ongunstige indruk. Velen menen dat in die toesprekingen een grond van waarheid zit. Het spectaculaire terugsturen van drie Amerikaanse vangen en als dank voor de steun van de Amerikaanse "peaceniks" toont aan dat Hanoi al te grote waarde hecht aan Amerikaanse onemigheid.

Doch wanneer de president "cocktail-critici" hekel en hun patriotisme in twijfel trekt, dan acht men dat hier een slag onder de gordel. Er was de respectvolle vraag zondag van de predikant te Williamsburg aan de voor hem zittende president om een "logische en eerlijke uitleg over een oorlog die unaniem wordt veroordeeld". Er is de daling van Johnsons populariteit tot een record-laagte van 23 pct., al wil 50 pct. van de ondervraagden in Vietnam blijven doorvechten. En er was die sluiptocht van

Munitiedepo
in de lucht
Chaos te Dak To

De Amerikaanse basis te Dak To (in het noorden van Zuid-Vietnam) is gisteren zwaar beschadigd door de ontploffing van een munitiedepot ten oosten van het vliegveld.

Nadat s ochtends twee Amerikaanse transportvliegtuigen bij de landing vernietigd en een derde zwaar was beschadigd, werd in de middag de basis de startbanen opgeslagen munitie getrokken. Tientuizenden granaten van alle kalibers gingen de lucht in en het aangrenzende kamp van de "speciale strijdkrachten", waarin twaalf Amerikaanse en vijftienduizend soldaten uit de berglanden met hun gezinnen waren ondergebracht, werden door de explosies en brand vernietigd. Het vliegveld dat s ochtends beschadigd was, viel door opstijgen aan vernietiging te ontkomen. Toen de toestand in het kampement onhoudbaar was geworden, werden de vrouwen en kinderen van de bergwouders met vrachtwagens naar veiligere plaatsen overgebracht.

Oppositie in een coalitie

gepropageerd wordt, maar dat neemt niet weg, dat de wijze waarop in het noorden troepen gebonden worden de eventuele kansen op successen verder zuidelijk verminderen. De Amerikanen zullen met deugdelijk materiaal moeten komen om tegen deze achtergrond de bewering waar te maken, dat het goed gaat in Vietnam.

„COCKTAIL-OORLOG" TEGEN DE VIETCONG

15/11/68 TGD

Amerika zorgt goed voor zijn soldaten in Vietnam

(Van een correspondent)

SAIGON, 16 nov. — In het verleden hebben de oorlogen dikwijls bijgedragen tot nieuwe ontdekkingen op het gebied van de techniek. Die vindingen werden vervolgens voor vreedzame doeleinden aangewend. In Vietnam is het precies andersom. De vindingen van het welvarende Amerika worden daar aangewend ten behoeve van de soldaten. Zelfs de deskundigheid op het gebied van reclame en „public relations" wordt voor oorlogsdoeleinden uitgebuit.

Het komt voor, dat de Amerikaanse troepen 's morgens vanuit een helikopter worden gedropt, vervolgens 's middags een kostbare strijd moeten uitvechten en 's avonds weer naar hun basis worden teruggevlogen, waar hen dan een verfrissende douche en na de avondmaaltijd een show of een film wacht. Sommigen noemen dit dan spottend de „cocktail-oorlog" of de „luchtmacht-oorlog".

Soldaten, die wekenlang op een kale en verlaten heuveltop de wacht moeten houden of zich onder een regen van artillerievuur moeten verschansen in vochtige en smerige bunkers, zouden voor een dergelijke manier van oorlogvoeren minachtend hun schouder ophalen. En oorlogsveteranen, die hun sporen in de tweede wereldoorlog verdiend hebben, geven volmondig toe, dat zij nooit hebben kunnen dromen, dat een oorlog op een dergelijke „luxe" wijze gevoerd zou worden.

Een Amerikaanse basis is een stadje, dat in een week met behulp van bulldozers uit de koude grond wordt gestampt. Boven het geronk van motoren uit hoort men de klanken van muziek van allerlei genre. De band van het regiment voert een concurrentie-oorlogje met een elektronisch orgel in de kapel en vanuit de officiersmess komen de wilde klanken van de juke-box.

Het eten is er even overvloedig en gevarieerd als in elk willekeurig motel — pannenkoeken met stroop voor het ontbijt, gebraden kuikentjes, „popcorn" voor de lunch en hamburgers voor het avondeten. De maaltijden worden zwierig opgediend door Vietnamese dorpsmeisjes, die als ze zouden willen, een hele compagnie kunnen vergiftigen. Het bier vloeit er niet overvloedig, maar toch in behoorlijke hoeveelheden en dit alles op nog geen twee kilometer van het front. Een front, zoals men dit uit andere oorlogen kent, bestaat hier echter niet. De soldaat wordt hier niet meer beschouwd als een brok taai uithoudingsvermogen, dat op een minimale hoeveelheid „brandstof" loopt. Hij is een kostbaar stukje uitrusting geworden, dat met zorg wordt onderhouden. Men past hetzelfde beginsel toe als in de industrie: hoe beter men voor een employee zorgt, hoe beter hij werkt.

Loerend gevaar

Er is genoeg ongerief, nog afgezien van het voortdurend loerende gevaar en de spanning. Maar er zijn ook koele dranken en gerieflijke, opblaasbare rubbermatrassen voor de manschappen. Een eenheid is zelden verder dan een half uur vliegen per helikopter van haar basis verwijderd. „Tijdens oorlogen in het verleden", zegt een sergeant van middelbare leeftijd uit Detroit, „plachten we het accent op de waterdiscipline te leggen. Je mocht maar een paar slokjes uit je veldfles drinken en dan nog bij uiterste noodzaak. Nu sporen we de soldaten aan zoveel te drinken als ze zelf willen en zorgen we ervoor, dat ze vanuit de lucht van dranken worden voorzien".

Soms moeten de mannen tijdens een patrouille hun veldflessen vuilen uit modderige riviertjes of stromen. In dat geval gebruiken ze sterke bacteriënbestrijdende tabletten, die — door-

gaans — het water drinkbaar, zij het niet smakelijk maken. Om uitputting door hitte te voorkomen zuigen ze twee of drie maal dagelijks zouttabletjes op. Eenmaal wekelijks deelt een officier anti-malariapilletjes uit.

De frontrantsoenen vormen het onderwerp van menig wrang mopje, maar slecht zijn ze niet. Kleine blikjes bevatten ham en bonen, abrikozen, malse biefstuk, crackers en kaas. Bij ieder blikje is een opener verpakt. De rantsoenen kunnen dank zij de speciale brandstofcapsules worden opgewarmd.

Achter het front wordt er angstvallig gewaakt voor het welzijn van de militair. „Vergeet niet je malariapil in te nemen", zegt de dis-jockey van het radiostation voor de strijdkrachten. „Geef niet meer plasters uit dan nodig is. Koop spaarobligaties. Raap geen booby-traps op. Verspil je tijd niet, volg een cursus." Tijdens de televisieprogramma's roept een liefvallige juffrouw de mannen op liever naar de club voor de strijdkrachten te gaan dan naar een bar met animeermeisjes.

Zelfs het sentiment wordt systematisch in banen geleid. Tijdens het wachten op het transportvliegtuig kan een soldaat een boodschap naar huis sturen. Er is een lijst van vijftig model-telegrammen, die alle voorzien zijn van een code-nummer. Hij hoeft alleen maar het code-nummer aan de telefoniste door te geven en de familie in de Verenigde Staten krijgt een boodschap als „Hartelijk gefeliciteerd" of „Maak je over mij geen zorg, ik ben gauw weer thuis".

De troepen worden ook aangespoord om voor de komende Kerstdagen naar hun familie groeten op de band te versturen. Ze lezen de, door het leger goedgekeurde, tekst op voor een microfoon. Een officier draait vervolgens de opname af om zich ervan te vergewissen, dat er geen persoonlijke vondsten aan zijn toegevoegd.

Gericht Noordvietnamees mortiervuur Dak To vernietigd

Munitieopslagplaats vloog de lucht in

DAK TO, 16 nov. (NYT, AFP, Reuter en AP) — De bloedige gevechten in het centrale bergland van Zuid-Vietnam hebben woensdag een hoogtepunt bereikt in de verwoesting van het vliegveld van de Amerikaanse basis Dak To tijdens hevige Noordvietnamese mortierbeschietingen. De mortiergranaten sloegen grote kraters in het vliegveld. Twee C-130 transporttoestellen werden vernietigd, een derde zwaar beschadigd. Het munitiedepot waar 500 ton munitie van allerlei kaliber — onder andere traangasgranaten — lag opgeslagen, vloog de lucht in. Het kamp van de speciale strijdkrachten (12 Amerikaanse adviseurs en 500 Montagnards, bewoners uit het bergland) moest worden ontruimd.

Topoverleg in Washington

De Noordvietnamese mortierstukken staan in de heuvels rond Dak To opgesteld. In Dak To bevindt zich ook het brigadehoofdkwartier van de vierde Amerikaanse infanteriedivisie. De Noordvietnamese mortierschutters openden 's morgens om kwart voor negen de aanval. In de namiddag en avond volgden nieuwe, nog heviger beschietingen.

's Middags werden de munitieopslagplaatsen langs het vliegveld geraakt. De basis werd op slag in een vuurzee veranderd. De vlammen en exploderende munitie schoten honderden meters de lucht in. „De basis is een hel geworden. De gehele vallei

gevallen, is nog niet bekend. Volgens militaire deskundigen kan het vliegveld niet eerder worden hersteld, voordat de Noordvietnamezen uit de heuvels zijn verdreven.

Veertig kilometer ten zuiden van Dak To overviel de Vietcong of een Noordvietnamees contingent een districtshoofdkwartier vlak bij de provinciehoofdstad Kontoen. De aanvallers bleezen een gebouw op en beschadigden drie andere gebouwen alvorens zij zich terugtrokken. Zeven Zuidvietnamese verdedigers werden gedood.

Halfjaarlijks

WASHINGTON — In Washington is het halfjaarlijkse topoverleg over Vietnam begonnen tussen president Johnson en zijn voornaamste politieke en militaire raadgevers, onder wie de ministers Rusk en McNamara, Ellsworth Bunker, de Amerikaanse ambassadeur in Saigon en generaal Westmoreland, de bevelhebber van de Amerikaanse strijdkrachten in Vietnam.

Enkele uren voor de aanvang van het topoverleg waarschuwden Amerikaanse regeringsfunctionarissen tegen de verwachting dat de traditionele

met Kerstmis en Nieuwjaar wordt verlengd. „Alles wijst erop dat de pauze in de luchtaanvallen strikt beperkt blijft tot de feestdagen,” zeiden ze.

Aangenomen wordt dat de militaire leiders ondanks een officiële ontkenning door het Witte Huis gekant zijn tegen onderbreking van de bombardementen, omdat de tegenstander daarvan gebruik zou kunnen maken om nieuwe versterkingen naar Zuid-Vietnam te sturen. Minister McNamara zou echter voorstander zijn van een stopzetting van de bombardementen om de Noordvietnamese leiders in de gelegenheid te stellen met vredesvoorstellen te komen of op Amerikaanse vredesinitiatieven te reageren.

Bij zijn aankomst in Washington zei generaal Westmoreland dat de toestand in Vietnam „zeer bemoedigend” is. Hij noemde de algemene militaire situatie „bemoediger dan de afgelopen jaren het geval is geweest”. Hij waarschuwde tegen de hoop op lange bombardementspauzes. „Men kan korte pauzes verwachten,” verklaarde hij.

Het Witte Huis heeft de verwerping door Hanoi van de jongste vredesvoorstellen van president Johnson een bewijs genoemd van de steevaste houding van de Noordvietnamese leiders om vredesbesprekingen te weigeren. Over het artikel in het Noordvietnamese blad Nam Dhan, waarin het voorstel van Johnson om op een neutraal schip in neutrale wateren over vrede te praten van de hand werd gewezen, zei de perschef van het Witte Huis: „Dit bewijst weer eens wie wel en wie niet wil onderhandelen.”

lijkt in brand te staan”, meldde een verslaggever van het Franse persbureau AFP die het mortierbombardement vanuit een bunker gadesloeg.

Het vliegveld ligt in een dal van ongeveer een kilometer breedte en is omringd door hoge, dicht beboste heuvels van waaruit de Noordvietnamezen de basis onder vuur nemen. Amerikaanse luchtverkenner hebben de kundig gecamoufleerde stellingen van de Noordvietnamezen nog niet ontdekt.

Tegenaanval

Een tegenaanval van Zuidvietnamese regeringstroepen op een heuvel ten noordoosten van Dak To mislukte voor de tweede achtereenvolgende keer. In de heuvels bevinden zich vier Noordvietnamese regimenten. Sinds 3 november, toen er hevige gevechten uitbraken met de Noordvietnamezen, fungeert het vliegveld van Dak To als een belangrijke bevoorradingspost voor acht Amerikaanse en vier Zuidvietnamese bataljons. Tot dusverre zijn er volgens een Amerikaanse opgave in dit gebied 600 Noordvietnamezen en 98 Amerikanen en Zuidvietnamezen gesneuveld. Bijna 600 Amerikanen en Zuidvietnamezen werden gewond.

Hoeveel doden en gewonden er bij de mortierbeschieting van Dak To zijn

grootste aanbod
Het IBM pakke

particulieren.
personeel, pers
Elk jaar leidt I
verwerkende sy
de bediening er
Grootste optie
zelfde machine

n per uur-basis
de IBM 7094/II -
grootste computer-
wijk. Nederlandse
f dan 1 uur rijden.
uur te huur. Nergens
partensystemen,
rde administratie
s geven kleinere
werk.
bespart n
derzoek - zijn uit
sprogramma's - van
praktijk van IBM vestigingen in
IBM klanten beschikken kosteloos over de
soortgelijk probleem als het uwe al opgelost.
wereld hebben wij waarschijnlijk een
Werdwijde praktijkbibliotheek. Ergens ter

Tijd- en geldsparend Voorbereidingscentrum.
In Uithoorn kunt u - voordat uw 360/20 of
1130 geïnstalleerd is - programma's prof-
draaien en uw

verbonden met het overigens zeer internationaal georiënteerde IBM pakket.

het IBM pakket
IBM Nederland N.V. is typisch Nederlands:
Nederlandsdirectie, Nederlandse experts.

Munitiedepot van V.S. in Vietnam ontploft

→ 16 nov '67

Vernietigend vuur van Noordvietnamezen

DAK TO — De Amerikaanse basis te Dak To in het centrale Vietnamese hoogland is gisteren in een hel veranderd door de ontploffing van één der munitiedepots ten oosten van het vliegveld.

Nadat 's ochtends twee Amerikaanse transportvliegtuigen bij de landing door goed gericht mortiervuur van de Noordvietnamezen waren vernietigd en een derde zwaar was beschadigd, werd in de middag de langs de startbanen opgeslagen munitie getroffen. Tienduizenden granaten van alle kalibers gingen de lucht in en het aangrenzende kamp van de „speciale strijdkrachten“, waarin 12 Amerikanen en 500 soldaten uit de berglanden met hun gezinnen waren ondergebracht, werd door de explosies en brand vernietigd.

Ontwikkelingshulp

Vandaag behandelt de vaste Tweede Kamer-commissie voor buitenlandse zaken de Nederlandse bijdrage aan de „ontwikkelingshulp“ in 1968. Aan deze ingewikkelde en omstreden materie besteden wij op pagina 19 aandacht. Daarbij hebben we ons vooral afgevraagd in hoeverre er samenhang bestaat in de vele initiatieven, die er in de wereld op dit terrein werden en worden ontplooid.

Het vliegveld van Dak To is totaal onbruikbaar geworden en volgens zegslieden kunnen vliegtuigen pas weer landen als de omliggende heuvels gezuiverd zijn van Noordvietnamezen, waarbij ook de weg naar het zuidoosten, in de richting van Kontoem, moet worden vrijgemaakt.

Verwacht wordt dat het Amerikaanse garnizoen, bestaande uit een infanterie- en een parachutistenbrigade en eenheden van de lucht-cavaleriedivisie met parachutes gelande munitie zullen krijgen, terwijl ook op versterking van de eenheden wordt gerekend.

Volgens Amerikaanse lezing zijn in de afgelopen twee weken van strijd rond de basis meer dan 600 Noordvietnamezen en 98 Amerikanen om het leven gekomen, terwijl

bijna 600 Amerikanen werden gewond.

Gevreesd wordt, dat de vier Noordvietnamese regimenten die de heuvels rond de basis bezetten van de wanorde gebruik zullen maken om een grote aanval in te zetten. In elk geval moet de aangerichte vernielingen de Amerikaanse artillerie, die gemiddeld per dag 6000 granaten afschiet, in de komende dagen met minder munitie rekening houden.

Als een slag . . .

(Van onze correspondent)

WASHINGTON — Te midden van alle optimistische rapporten waarmee de week in Washington begonnen werd kwam het Noordvietnamese offensief in Dak To als een slag. Woensdag immers begon men hier aan de eerste besprekingen over de toestand in Vietnam. Ambassadeur Bunker had al op de drie televisiekanalen lang en breed over de voortgang gesproken en generaal Westmoreland verklaarde maandag op weg naar Washington dat de Vietcong en de Noordvietnamezen „een enorme klap kregen“.

Alleen de chefs van staven meenden dat de aanval op Dak To niet op 'n beter moment had kunnen gebeuren. In de komende dagen moet Washington opnieuw worden beoordeeld of er gepauzeerd zal worden m.

bombardementen met Kerstmis en Nieuwjaar.

De militairen vreesden dat de president wel eens zou kunnen besluiten om die pauze wat langer te laten duren nu zoveel bondgenoten daarom vragen. Maar de generaals hebben al weken gewaarschuwd dat de Noordvietnamezen daardoor winst zouden boeken. Het offensief van Dak To bewijst dat de vijar alles op alles zet om sterker te staan als er inderdaad nog voor de verkiezingen in Amerika onderhandelingen zouden zijn over vrede in Vietnam, en een compromis in Vietnam zien zij als een schandelijke neergang.

Al eerder bleek dat in Washington een langere pauze in de bombardementen niet populair is op dit moment. Het offensief van Dak To moet, zo menen de militairen, kracht worden beantwoord. Voornog zal president Johnson hiervan volgen.

Vliegtuigen, opgestegen van Amerikaanse vliegdekschepen, scheepswerven in het centrum Haiphong gebombardeerd.

Johnsons voorstel

1970-1971

AAN HET VOORSTEL van president Johnson van de V.S. aan de Noordvietnamese leiders om op volkzee, neutraal gebied dus, bijeen te komen voor een gesprek, behoeft niet veel waarde te worden gehecht. Het valt moeilijk anders te interpreteren, dan als een middel om na een categorische afwijzing, zoals die te verwachten viel, nog eens met nadruk te herhalen dat de tegenpartij tot geen enkele toenadering bereid blijft. Dit laatste moet dan tevens als bewijs dienen dat het alleen de Noordvietnamezen zijn die een vreedzame oplossing van het conflict in de weg staan, maar juist daar bevindt zich de zwakke plek in de Amerikaanse redenering die, of die plek nu al dan niet opzettelijk wordt gemaskeerd, duidt op een nogal goedkope poging tot misleiding.

De Amerikaanse regering is zich er immers zeer goed van bewust, dat de Noordvietnamezen beslist niet bereid zijn zonder meer tot onderhandelingen over te gaan. Washington doet het nu voorkomen of deze onverzettelijkheid laakbaar is daar zij de enige hinderpaal zou vormen op de weg naar de vrede, terwijl aan eiger halsstarrigheid stilzwijgend wordt voorbijgegaan. Opzienbarend zouden de Amerikaanse vredespogingen pas weer worden wanneer zij, uitgaande van de tot dusver gehandhaafde Noordvietnamese weigering, een nieuw alternatief zouden inhouden bijvoorbeeld een beperking van de bombardementen, een bombardementspauze of een ander „gebaar”. De werkelijkheid is echter anders: het aantal doelen in Noord-Vietnam dat wordt gebombardeerd wordt langzaam opgevoerd.

Ook uit Hanoi verneemt men geen positieve voorstellen. Ook daar weet men blijkbaar niet beter te doen dan onwrikbaar aan de voor eens en altijd vastgestelde politieke formule vast te houden, zodat de impasse volledig gehandhaafd blijft.

17 NOVEMBER

Luns en David wensen intensiever contacten

„Europese conferentie kan vrede versterken”

In het communiqué dat de ministers Luns en David hebben uitgegeven na afloop van het vijfdaagse officiële bezoek van Luns aan Tsjechoslowakije, spreken de beide bewindslieden de mening uit dat de betrekkingen tussen Nederland en Tsjechoslowakije op economisch, technisch en wetenschappelijk gebied geïntensiveerd en uitgebreid kunnen worden. De culturele samenwerking tussen de twee landen zal een nieuwe impuls krijgen door het akkoord dat hierover binnenkort gesloten zal worden.

De ministers Luns en David, aldus het communiqué, hebben in een openhartige en vriendschappelijke geest van gedachten gewisseld over essentiële internationale problemen en de betrekkingen tussen Nederland en Tsjechoslowakije. Wat Europa betreft, menen de ministers dat een conferentie over de veiligheid en samenwerking in Europa, indien deze conferentie tenminste grondig wordt voorbereid, een positieve bijdrage zou kunnen leveren tot versterking van de vrede en het scheppen van een betrouwbaar systeem van collectieve veiligheid in Europa.

Vietnam en M.-Oosten

De ministers zijn diep bezorgd over de toestand in Zuidoost-Azië. Zij zijn van oordeel dat het Vietnamese volk de gelegenheid moet krijgen vrij over zijn eigen lot te beslissen, zoals voorzien is in de Geneefse overeenkomsten van 1954.

Inzake het Midden-Oosten hebben d

twee ministers geconstateerd dat er mogelijkheden bestaan voor een politieke oplossing van het conflict aldaar en dat de Verenigde Naties, die zij als een belangrijk instrument beschouwen voor de bevordering van vreedzame internationale samenwerking, een bijzondere taak hebben te vervullen bij het zoeken van die oplossing.

De regeringen van beide landen streven naar aanvaarding van een verdrag tegen de verspreiding van kernwapen en hechten groot belang aan voorstellen die zouden kunnen leiden tot algemene en volledige ontwapening.

Minister David, aldus het communiqué, heeft de uitnodiging van minister Luns aanvaard voor een officieel bezoek aan Nederland. De datum hiervan zal nog worden vastgesteld.

Washington niet tegen „horen” ^{± 17 nov. '67} van Vietcong

Geen eigen initiatief van Amerikanen

WASHINGTON — De Verenigde Staten zullen een uitnodiging aan het Zuidvietnamese Nationale Bevrijdingsfront om voor de Veiligheidsraad of een nieuwe Geneefse conferentie over Vietnam te verschijnen, steunen.

Dit heeft de Amerikaanse vertegenwoordiger bij de Verenigde Naties, Arthur Goldberg, donderdag gezegd in de Senaatscommissie voor buitenlandse zaken. Hij voegde er aan toe dat de Verenigde Staten zelf niet het initiatief zouden nemen tot een dergelijke uitnodiging.

Goldberg zei dat hij ondanks de algemene onwil bij de leden van de Veiligheidsraad om zich met de Vietnamese kwestie in te laten, druk op de volkerenorganisatie zou blijven uitoefenen om er een rol in te spelen. Hij suggereerde dat de Veiligheidsraad er toe zou kunnen bijdragen opnieuw een Geneefse conferentie over Vietnam bijeen te roepen. Goldberg maakte zijn opmerkingen toen hij de goedkeuring van de regering overbracht voor een resolutie waarmee de Senaat de Veiligheidsraad in wil schakelen bij het herstel van de vrede in Vietnam.

De Amerikaanse minister van de-

fensie McNamara heeft zich donderdag tegen de democratische senator Stephen Young gekeerd volgens wie generaal Westmoreland van het bevel over de Amerikaanse strijdkrachten zou worden ontheven — mogelijk al voor januari — omdat hij een verkeerd gebruik maakt van de onder zijn bevel gestelde eenheden.

Generaal Westmoreland geniet het volledige vertrouwen van de president, van mij en van alle leden van het comité van chefs van stafven, aldus McNamara.

De senator uit Ohio had gezegd dat van de 550.000 man troepen die in Thailand en Zuid-Vietnam staan er de afgelopen maanden slechts 65.000 daadwerkelijk aan de strijd hadden deelgenomen.

Bloedige strijd

Vandaag bij het aanbreken van de dag voerden sterke Vietcong-eenheden hun zesde aanval uit op een kampement van de 25ste Amerikaanse infanteriedivisie 9 kilometer ten noordoosten van Loc Ninh. De aanval werd na twee uur afgeslagen.

Eerder was gemeld dat de Vietcong en Noordvietnamese eenheden bij de aanvallen op Loc Ninh, 117 kilometer ten noorden van Saigon, 463 man verloren. Sedert zij zondag de aanvallen op die stad begonnen, verloren zij, volgens een militair communiqué in Saigon, 832 man aan doden.

Johnson: ruim half miljoen man in Vietnam, niet meer

President Johnson heeft vrijdag op een persconferentie gezegd dat generaal Westmoreland, de Amerikaanse bevelhebber in Vietnam, niet meer dan 525.000 man Amerikaanse troepen in Vietnam denkt nodig te hebben. Johnson, wiens persconferentie door de televisie werd uitgezonden, zei dat hij de militaire situatie de afgelopen twee dagen diepgaand met de generaal had besproken en dat Westmoreland geen uitbreiding boven het genoemde niveau verwacht. (Deze week zei de generaal dat tegen eind juni volgend jaar 525.000 Amerikaanse soldaten in Vietnam zullen staan.)

Vietcong biedt dertien dagen bestand aan

De Vietcong heeft vanmorgen aangekondigd een staakt-het-vuren van drie dagen in acht te zullen nemen zowel voor de kerstdagen als voor oud- en nieuwjaar, alsmede een bestand van zeven dagen ter gelegenheid van het Chinese nieuwjaar in februari.

De bekendmaking geschiedde via de radio door het Zuidvietnamese bevrijdingsfront. President Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam heeft al eerder gezegd dat hij voorstander is van een staakt-het-vuren van één dag

president gemakkelijker voor hen zou zijn.

De Amerikaanse president gaf te kennen dat de Verenigde Staten een nieuwe poging zullen doen om de Verenigde Naties te verzoeken naar een oplossing voor Vietnam te zoeken. (Donderdag nam de Senaatscommissie voor de buitenlandse betrekkingen een ontwerp-resolutie met dat doel aan.)

Heuvel veroverd bij Dak To

Amerikaanse infanteristen hebben vrijdag in een hevig gevecht met een Noordvietnamees bataljon, dat de hele dag duurde, de strategische heuvel 1338 (zo genoemd naar de hoogte in meters) bij Dak To in het Zuidvietnamese centrale hoogland veroverd. Van deze heu-

vel af bestreken de Noordvietnamezen met hun geschut de Amerikaans-Vietnamese basis en het bijbehorende vliegveld in Dak To, die de afgelopen dagen hevig beschoten zijn.

Over de verliezen is nog niets bekend, maar de Amerikanen hebben bij de bestorming hevige tegenstand ontmoet van de Noordvietnamezen, die zich op de dichtbeboste hellingen in bunkers en mangaten hadden verschanst. De infanteristen waren eerst teruggeslagen en pas weer in de aanval gegaan nadat de vijandelijke stellingen een tijdlang door artillerievliegtuigen en helikopters waren bestookt. Tegen zonsondergang bereikten de Amerikanen de top.

Er hebben zich in dit gebied sinds het begin van deze maand zware gevechten afgespeeld, waarbij volgens de Amerikanen 706 Noordvietnamezen zijn gesneuveld tegen een eigen verlies van 115 man. Er zouden daar vier regimenten van de Noordvietnamese eerste divisie opereren.

Vrijdag bezochten president Nguyen Van Thieu en vice-president Nguyen Cao Ky van Zuid-Vietnam Dak To om onderscheidingen uit te reiken aan Amerikaanse militairen.

De Indiër Mangal Tsjand, die werkzaam is bij de internationale controlecommissie, is bij de Amerikaanse lucht aanval van vrijdagochtend op Hanom het leven gekomen. Noord-Vietnam meldt dat bij die aanval zes Amerikaanse vliegtuigen zijn neergeschoten.

Regeringskringen in Washington achten het „hoogst onwaarschijnlijk“ dat de V.S. en hun bondgenoten akkoord gaan met de door de Vietcong voorgestelde bestandsperioden.

President Johnson zei op zijn persconferentie gisteren nog van mening te zijn dat staking van de bombardementen op Noord-Vietnam alleen niet voldoende zal zijn om de Noordvietnamezen tot onderhandelen te bewegen.

De Amerikaanse president ging diepgaand in op de kritiek die op hem wordt geleverd. „Een president leert kritiek te verwachten en leert ermee te leven. Belangrijk voor een man op deze post is te zoeken naar de juiste antwoorden.“ Hij zei dat al zijn 35 voorgangers aan kritiek hadden blootgestaan. „Er is echter verschil tussen opbouwende kritiek, geschied in het wilde weg en pogingen om de wet in eigen hand te nemen.“

Ingaand op de uitslagen van onderzoek naar de openbare mening, herinnerde Johnson aan president Truman, wiens populariteit in zes maanden van 51 procent daalde tot 26 procent tijdens de Koreaanse oorlog.

Onveranderd

Het Noordvietnamese negatieve antwoord op zijn voorstel van het afgelopen weekeind om aan boord van een neutraal schip in neutrale wateren te gaan praten was, volgens Johnson, gelijk aan alle Noordvietnamese antwoorden, zoals nadrukkelijk bepaald in Ho Tsji Minhs brief van dit jaar. Johnson zei: „Er zijn hoopvol gestemde mensen, er zijn naïeve mensen en er zijn politiek ingestelde personen. Maar wie Noordvietnams standpunt met betrekking tot vrede wil kennen, leze Ho Tsji Minhs brief. Dat standpunt is nooit gewijzigd. Al deze hoog en dromen en idealiserende mensen verzwakken onze positie.“

Eens te meer vroeg Johnson de Amerikanen geduld te oefenen en zei dat een guerrilla bevechten een langdurige geschiedenis is. Amerikanen willen altijd — of dat nu een oorlog, een verkiezing of een voetbalwedstrijd is — een snelle uitslag.

„Ik geloof dat ons doel duidelijk is en sedert het begin was: bescherming van de veiligheid van de Verenigde Staten — omdat wij menen dat de veiligheid van de Verenigde Staten nauw verbonden is met die van Zuidoost-Azië — en tegenhouden van agressie, zoals wij dat ook enige jaren geleden in Europa hebben gedaan.“

Johnson zei dat de landen in Zuidoost-Azië achter de Vietnampolitiek staan. „Elk land in dat gebied dat weet wat er gebeurt, acht het absoluut noodzakelijk dat Uncle Sam zijn woord houdt en daar blijft tot we een eervolle vrede kunnen krijgen.“

Ontwijking

Op een vraag of Johnson voor de volgend jaar te houden presidentsverkiezingen zeker kandidaat zal staan, antwoordde hij ontwijkend, zeggend: „Die brug zullen we oversteken als het zover is.“ Hij waarschuwde dat de communisten in Vietnam zich zouden vergissen als zij denken dat een andere

DE ROTTERDAMSE

Op het briefje stond: dat „Privo Den Haag vrijspraak eist“. Kennelijk sloeg de boodschap op het proces dat in Nigeria is gevoerd tegen de opvarenden van de kustvaarder Jozina.

Den Haag was gegooid. Bij de zaakgelastigde van Nigeria is gisternacht een brief bezorgd aan een woning aan de Benoordenhoutseweg in

Steen door ruit bij

zaakgelastigde

Nigeria

Steen door ruit bij

zaakgelastigde

Nigeria

Steen door ruit bij

zaakgelastigde

Nigeria

Steen door ruit bij

zaakgelastigde

Nigeria

Steen door ruit bij

zaakgelastigde

Nigeria

Steen door ruit bij

zaakgelastigde

Aanvragen voor opsporingsverzoeken voor aardolie en aardgas op het Nederlandse deel van het continentaal plat zijn ingediend door de volgende maatschappijen:
 1. Amoco Nederlands Petroleum Company, Exploratie- en produktiemaatschappij N.V.
 2. British Petroleum Exploratie Maatschappij Nederland N.V. en Nederlands Gulf Oil Production Company.
 3. Chevron Oil Company of the Netherlands en Texaco Overseas Petroleum Company.
 4. Continental Netherlands Oil Company en Dow Chemical International Ltd.
 5. King Resources Company, Golden Eagle Refining Company, Eason Oil Company, Boel'scheepswerven en Machinefabriek N.V., de Nederlandse Verenigde Scheepswerven N.V., de

Gegadigden voor
 een opsporings-
 vergunning

HET ALLE RBESTE
BOKIMA

De verheffing geschiedde op aanbeveling der betrokkenen partijleiders en leidde tot de afwijking van de drie liberale leden van de zijde der jonge Liberalen. De verheffing geschiedde op aanbeveling der betrokkenen partijleiders en leidde tot de afwijking van de drie liberale leden van de zijde der jonge Liberalen.

De verheffing geschiedde op aanbeveling der betrokkenen partijleiders en leidde tot de afwijking van de drie liberale leden van de zijde der jonge Liberalen. De verheffing geschiedde op aanbeveling der betrokkenen partijleiders en leidde tot de afwijking van de drie liberale leden van de zijde der jonge Liberalen.

Vietnam en

het Westen:

EEN SCHERPZINNIG boekje over de oorlog in Vietnam is verschenen in de serie „Vlugschriften van De Gids”. De auteur is G. van Benthem van den Bergh, die zijn pamflet „tegen beter weten in” heeft opgedragen aan minister Luns.

Het boekje heet „Vietnam en de ideologie van het westen”, een hele mondvol, maar het is te begrijpen dat de schrijver aan deze titel heeft vastgehouden, want zijn belangrijkste stelling is dat het democratische westen er evenzeer als het communistische oosten een vaste ideologie op nahoudt, een onwrikbaar patroon van vastgeroeste opvattingen en versleten gemeenplaatsen, dat de mensen in het westen allerlei soorten afweermechanismen verschaft, waarmee zij hun ideologisch bepaalde wereldbeeld overeind kunnen houden. Die ideologie van het westen wordt volledig bepaald door het anti-communisme. Een citaat kan de opvatting van de heer Van Benthem het beste verduidelijken:

„Ik ben er hoe langer hoe meer van overtuigd geraakt, dat er een „ideologie van het westen” bestaat, een geheel van vaak impliciete veronderstellingen en daarop gebaseerde normen voor politiek gedrag, dat even gesloten is als de communistische ideologie, en dat bijzonder kwalijke resultaten heeft gehad, nog heeft en misschien ook in de toekomst nog zal hebben. Ik ben mij ook bewust geworden van de ideologische elementen in mijn eigen denken (waarmee ik niet wil zeggen, dat ik pretendeer daar nu geheel vrij van te zijn). Ik ben aan den lijve gaan ondervinden over hoeveel verschillende soorten afweermechanismen de mensen beschikken, die hun wereldbeeld heel willen houden.”

Wij hebben hier zeker te maken met een zeer belangwekkende opvatting — die overigens niet geheel nieuw is — en de heer Van Benthem werkt zijn uitgangspunt in 58 pagina's tekst zó haarfijn uit, dat het lezen van dit vlugschrift een weinig minder dan fascinerende bezigheid is. Toch zit er één zwak punt in zijn redenering, een punt dat van zo'n essentieel belang is dat zijn gehele betoog er in feite door wordt ondergraven.

Kort gezegd geldt onze kritiek het

volledig voorbijgaat aan de vrijheid van drukpers, vrijheid van discussie en vrijheid van meningsuiting, die in het westen bestaat en in communistische landen zeer zeker niet. Juist deze vrijheid maakt het de mensen in het westen mogelijk kennis te nemen van andere opvattingen dan de geijkte. Zij kunnen, als zij dat wensen, hun wereldbeeld door informatie laten veranderen.

Zelf schrijft de heer Van Benthem terecht: „Ik heb gemerkt dat het, zoals ik zelf van gedachten ben veranderd, ook mogelijk is iemand anders van gedachten te doen veranderen.” Vandaar zijn pamflet natuurlijk, dat hij, als het een verdediging van de Amerikaanse interventie in Vietnam was geweest, in de Sovjet-Unie, China of Noord-Vietnam heus niet uitgegeven had gekregen. Dat is toch wel een heel belangrijke reden om de democratie in het westen superieur te achten aan het communisme in het oosten. Men zou ook, met Sem Davids, kunnen zeggen: „Onder Hitler zat het andere Duitsland in de concentratiekampen, in Amerika zit het andere Amerika op de universiteiten”.

Het is erg jammer dat de heer Van Benthem „pour besoin de la cause” dit kardinale feit vrijwel geheel negeert. Jammer vooral, omdat hij een heel goede brochure heeft geschreven, jammer ook omdat hij uitstekend in staat blijkt te zijn de ideologische vooroordelen, waarmee wij inderdaad allemaal worstelen, als een zeepbel door te prikken. Zijn gedegen bespreking van de Vietnamese problematiek is heel goed en getuigt van grote kennis van zaken.

„Zelf houd ik veel van Amerika”, schrijft de heer Van Benthem. Het is fijn een boekje te lezen van iemand, die de verwerping van een bepaald beleid gescheiden weet te houden van het arrogante anti-Amerikanisme, dat bij vele „intellectuelen” in West-Europa momenteel zo in de mode is.

In de allerlaatste alinea van zijn geschrift deelt de auteur mee dat vrijwel alle literatuur, waarvan hij gebruik heeft gemaakt, uit Amerika komt. Daarmee erkent hij in feite wat wij in deze bespreking willen beweren: dat het met die „geslotenheid” van de westerse ideologie nogal meevalt. Een land dat zijn oppositie aan het woord laat en er ook naar luistert zal uiteindelijk al zijn problemen weten op te lossen.

Generaal Westmoreland:

Zondag 20 NRC

„Binnen 2 jaar wellicht partiële terugtrekking Amerikaanse troepen”

Weer gevechten bij Dak To

Generaal William C. Westmoreland, de Amerikaanse bevelhebber te velde in Vietnam, heeft zondag gezegd te menen dat een deel der Amerikaanse troepen binnen twee jaar of eerder uit Vietnam teruggetrokken zou kunnen worden. Hij grondt deze veronderstelling op wat hij „een gestadige vooruitgang in de oorlog” noemt.

In een televisievraaggesprek zei de generaal: „Ik voorzie dat wij binnen twee jaar of minder het peil van onze militaire inspanning geleidelijk kunnen laten zakken en 'n deel van de troepen kunnen terugtrekken met dien verstande dat de (Zuid)Vietnamezen bereid zullen zijn die taken over te nemen die thans door onze troepen worden verricht.”

Westmoreland is op het ogenblik in Washington voor overleg met president Johnson.

In de stad Nahtrang werd zaterdagavond een Amerikaanse militaire club door de Vietcong aangevallen. Elf mensen, onder wie drie burgers, werden gewond.

Een twintigtal kilometers ten zuidwesten van Dak To, het toneel van hevige gevechten in de afgelopen week, raakten Amerikanen en Noordvietnamezen weer slaags. De luchtmacht verdreef de Noordvietnamezen.

Bij de gevechten zijn 40 Amerikanen gesneuveld en 42 gewond. Sinds het begin van de strijd om Dak To zijn daar 167 Amerikanen gedood en 750 gewond, tegenover een verlies van 1868 doden en 13 gevangenen aan Noordvietnamese zijde!

De Amerikaanse luchtmacht voerde zaterdag aanvallen uit op zeven doelen in de omgeving van de Noordvietnamese havenstad Haiphong. Verscheidene opslagplaatsen, onder meer in Kie Nan en Don Lai op tien kilometer van Haiphong, werden aangevallen. Twee Amerikaanse jachtbommenwerpers gingen verloren.

Zondag werden 40 Zuidvietnamezen in de Mekong-delta gedood of gewond toen een Amerikaans hefschroefvliegtuig bij vergissing zijn boordwapens op regeringstroepen leegschoot. Zaterdag kwamen twaalf Zuidvietnamese bergbewoners om toen een Amerikaanse helikopter brandend neerstortte.

Aanvallen bij Hanoi

De Amerikaanse luchtmacht heeft zondag doelen aangevallen ten noordwesten van Hanoi. Er vielen bommen op ongeveer tien kilometer van het centrum van de stad.

Radio-Hanoi meldde dat er zondag boven Noord-Vietnam zeventien Amerikaanse vliegtuigen zijn neergeschoten en wel twaalf boven Hanoi, vier boven Haiphong en een in de provincie Than Hoa. Een „groot aantal” Amerikaanse vliegers was gevangengenomen.

Bij de Vietcong-aanval op Amerikaanse artilleriestellingen in de delta van de Mekong zijn vrijdag maar 24 opstandelingen gedood in plaats van 102, zoals eerder was opgegeven. Een Amerikaanse woordvoerder zei dat de overige 78 „vermoedelijk gedood” zijn. De opgave berustte op een vergissing.

De Amerikaanse regering heeft tegenover de regering te New Delhi haar leedwezen betuigd over de dood van een Indiase sergeant, lid van de internationale controlecommissie voor Vietnam die vrijdag het slachtoffer is geworden van een Amerikaanse luchtaanval op Hanoi. Volgens een Indiase regeringswoordvoerder was de sergeant om het leven gekomen door het ontploffen van een raket. Door deze explosie werd het communicatiecentrum van de internationale controlecommissie voor een groot deel verwoest.

De drie Amerikaanse sergeants die een week geleden door de Vietcong zijn vrijgelaten hebben tijdens hun gevangenschap geen hersenspoeling ondergaan. Een woordvoerder van het ministerie van buitenlandse zaken te Washington heeft zaterdag meegedeeld dat dit uit gesprekken met de drie militairen was gebleken.

Het Amerikaanse Huis van afgevaardigden heeft besloten een wetsvoorstel in behandeling te nemen dat voorziet in strenge straffen voor het zenden van geld of bloed aan de Vietcong of het belemmeren van het zenden van troepen en voorraden naar het strijdtonel. Als het voorstel wordt aanvaard zal een ieder die geld of bloedplasma voor de Vietcong inzamelt 20 jaar gevangenisstraf of een boete van 20.000 dollar (ongeveer 71.500 gulden) kunnen krijgen. Op het belemmeren van troepen en voorraadzendingen staat volgens het ontwerp vijf jaar of een boete van 10.000 dollar. (Reuter - A.F.P.)

Zware Amerikaanse verliezen bij Dak To

21 NOV 67 A H

MEEER dan 70 Amerikaanse parachutisten werden gedood en meer dan 80 gewond, toen zij in de buurt van Dak To, op drie kilometer van de Cambodjaanse grens, op een heuvel gedurende een etmaal waren ingesloten. Zij werden bestookt met mortieren en granaten, terwijl sluipschutters vanuit de bomen schoten. Nadat de Noordvietnamezen vijf helikopters hadden neergeschoten, konden de Amerikanen vanuit de lucht niet meer worden bevoorrad. Zij werden ten slotte uit de omsingeling bevrijd door Amerikaanse versterkingen die zich over drie kilometer een weg hadden gebaan door dicht bamboe- en struikgewas. Voordat de gewonden konden worden vervoerd liet een Amerikaans vliegtuig een bom te midden van hen vallen. De verliezen als gevolg van deze vergissing werden niet bekendgemaakt.

OP korte afstand van dit strijdgebied, aan de Cambodjaanse kant van de grens, hebben thans Amerikaanse journalisten een kamp van de Vietcong aangetroffen. Daar gevonden documenten toonden aan dat het kamp sinds februari in gebruik is. Ook vonden zij uit Noord-Vietnam afkomstige voorraden medicijnen. Men neemt aan dat het kamp werd gebruikt bij de voorbereiding van de zware slag bij Loc Ninh, die in het begin van deze maand plaatsvond.

Het bericht van de ontdekking van het kamp werd aan het Cambodjaanse staatshoofd Sihanouk doorgegeven, voordat het werd gepubliceerd. Hij reageerde toen erg voorzichtig, aldus AP, en zegde een officieel onderzoek toe. Na de publicatie van het nieuws beschuldigde Sihanouk de pers van schijnheiligheid en van een tegen hem gerichte campagne. Hij betwijfelde of het kamp wel bestaat. Cambodja heeft steeds ontkend dat de Vietcong zich nu en dan op zijn grondgebied terugtrekt.

Maar volgens de Amerikanen bevinden zich zeker twintig Vietcong-kam-

pen in een zone van acht kilometer (in het noord-oosten, waar de grenzen van Cambodja, Laos en Zuid-Vietnam samenkomen) waar weinig mensen wonen en Cambodjaanse grenswachten zelden patrouilleren. In andere grensgebieden werden vaak „rondleidingen” georganiseerd voor journalisten waarbij men nog nooit op een kamp was gestuit.

Volgens AP nemen arbeiders op de rubberplantages in het Cambodjaanse grensgebied — ongeveer 20 pct. van deze mensen bestaat uit Vietnamezen — soms deel aan Vietcong-acties. Voor het transport van de Vietcong-voorraden gebruiken zij vrachtwagens van de onderneming. Het Cambodjaanse leger van 34.000 man bewaakt vooral de westgrens (met Thailand) maar Sihanouk meent, dat de 800 km lange grens met Vietnam toch niet afdoende kan worden gecontroleerd.

Secretaris Russell mag ons land niet in

(Van onze verslaggever)

AMSTERDAM, 21 nov. — De 22-jarige Amerikaanse secretaris van sir. Bertrand Russell, Ralph Schoenmann, heeft vannacht logies gekregen van de koninklijke marechaussee op Schiphol. Hij kwam gisteravond in Amsterdam aan na door Denemarken te zijn uitgewezen, omdat hij niet beschikt over een geldig paspoort. Om dezelfde reden mocht hij niet van Schiphol af. Vanochtend is hij op het vliegveld naar Stockholm gezet.

Schoenmann was van Montreal via Schiphol naar Kopenhagen gevlogen, waar hij het Vietnam-tribunaal van Russell en Jean Paul Sartre zou bijwonen dat gisteren is begonnen. Denemarken kwam hij niet in. De gezagvoerder van het KLM-toestel waarin hij weer terugkeerde meldde de aanwezigheid van de onwelkome Amerikaan aan de verkeerstoren op Schiphol en vandaar kreeg de koninklijke marchaussee het te horen.

Secretaris van Russell nacht bij marechaussee

De 22-jarige Ralph Schoenmann, secretaris van de Britse vredesapostel Bertrand Russell, heeft afgelopen nacht doorgebracht in het passanten-lokaal van de Marechausseekazerne in Badhoevedorp. Gisteravond arriveerde hij op Schiphol uit Kopenhagen, waar hem de toegang was geweigerd omdat hij niet over een paspoort beschikt. Om dezelfde reden werd hij in ons land niet toegelaten. Pas vanochtend kon hij op een vliegtuig naar Stockholm stappen.

Het wereldtribunaal over de oorlog in Vietnam, dat op initiatief van Russell is opgeïcht, houdt sinds maandag zitting in Kopenhagen. De Deense vakbondsleider Kaj Hansen leverde gisteren kritiek op het tribunaal, dat hij zeer eenzijdig noemde. „Wij hebben u als onze gasten ontvangen omdat we democratisch zijn en geen enkele organisatie verbieden of we het daarmee eens zijn of niet”.

Ter zelfder tijd kwam het op het vliegveld van Kopenhagen tot een incident toen Ralph Schoenmann werd bevolen onmiddellijk het land weer te verlaten. Schoenmann is Amerikaan van geboorte, maar wegens zijn agitatie tegen de Amerikaanse houding in Vietnam is hem zijn paspoort ontnomen.

Meer dan 200 Amerikanen gesneuveld bij Dak To

Johnson pleegt overleg met adviseurs

In de omgeving van Dak To, vlak bij de Cambodjaanse grens, zijn tot nogtoe 239 Amerikanen gesneuveld en 822 gewond geraakt. Sedert de Noordvietnamezen 22 dagen geleden hun offensief inzetten. De Noordvietnamezen verloren zelf 1.143 man, aldus Amerikaanse bekendmakingen, waarin de verliezen aan Zuidvietnamese kant „licht” werden genoemd.

Van een bataljon Amerikaanse valschermtroepen, dat maandag door Noordvietnamezen werd omsingeld, sneuvelden 72 man en werden 86 gewond, zo verklaarde een Amerikaanse militaire woordvoerder dinsdag te Saigon. In dat gebied zouden de lijken van zeventien Noordvietnamezen zijn gevonden. De Amerikanen werden uit bunkers, bomen en loopgraven hevig beschoten, waardoor ze niet door helikopters van munitie konden worden voorzien.

V.S. protesteren in Moskou

Dinsdagmorgen deden de Noordvietnamezen opnieuw hevige mortieraanvallen, terwijl scherpschutters de Amerikanen uit bomen onder vuur namen. Vijf Amerikanen werden gedood en 47 gewond.

Maandagnacht wisten de Amerikanen een landingsplaats voor helikopters vrij te maken. Van de gewonden konden er toen twintig in veiligheid worden gebracht, voordat de Noordvietnamezen verdere evacuatie onmogelijk maakten.

Een correspondent van A.F.P. meldde dat de gewonden inmiddels van water, medicamenten en dekens zijn voorzien. Hij meldde voorts dat een Noordvietnamese mortiergranaat of een Amerikaanse bom tussen een groep Amerikaanse gewonden terecht was gekomen die op verdere evacuatie wachtten en dat daarbij een twintigtal gewonden,

opperbevelhebber in Vietnam, generaal Westmoreland, dat binnen twee jaar een deel van de Amerikaanse troepen teruggetrokken zou kunnen worden mits hun taken door Zuidvietnamezen zouden kunnen worden overgenomen, zei Christian dat dit de persoonlijke mening en verwachting van generaal Westmoreland zelf waren.

Generaal Westmoreland heeft dinsdag te Washington op een persbijeenkomst gezegd dat een glimp van het einde van de oorlog in Vietnam zichtbaar is geworden. De hoop van de vijand was ijdel gebleken en het volgend jaar zou „een nieuwe fase” beginnen in de militaire operaties.

Waar het om gaat is, aldus Westmoreland, de mate van doelmatigheid van de Zuidvietnamese troepen zodanig te vergroten dat zij een steeds groter aandeel in de oorlogvoering krijgen. Westmoreland voorziet dat militaire bases en haveninstallaties geleidelijk worden overgedragen aan de Zuidvietnamezen. Zij zouden zich ook gaan belasten met

„de definitieve opruiming” van de Vietcong, een taak die naar Westmoreland meent „waarschijnlijk verscheidene jaren” zal duren.

Westmoreland zei tot besluit er „absoluut zeker” van te zijn dat de vijand, die in 1965 aan de winnende hand was, nu de oorlog aan het verliezen is.

Protest

De Verenigde Staten hebben dinsdag bij de Sowjetunie geprotesteerd naar aanleiding van verklaringen die vier Amerikaanse deserteurs maandagavond voor de televisie te Moskou hebben afgelegd. De Russische ambassadeur te Washington, Dobrinin, die op het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken werd ontboden, heeft het mondelinge protest in ontvangst genomen.

De vier Amerikanen deserteerden op 24 oktober in Japan van het Amerikaanse vliegdekschip Intrepid. De verklaringen die zij maandagavond in Moskou aflegden behelsden kritiek op het Amerikaanse militaire optreden in Vietnam.

Galbraith

Professor John Kenneth Galbraith, oud-ambassadeur van de Verenigde Staten in India en docent aan de universiteit van Harvard, heeft een dinsdag gepubliceerd boek geschreven waarin hij een uit drie punten bestaand plan uiteenzet dat volgens hem zou kunnen leiden tot een politieke regering van het Vietnamese conflict. De punten zijn: 1. onmiddellijke staking van de bombardementen op Noord-Vietnam; 2. terugtrekking van de Amerikaanse strijdkrachten uit vooruitgeschoven posities in Zuid-Vietnam; 3. opschorting van de bombardementen op gebieden waar de aanwezigheid van de Vietcongstellingen wordt verondersteld.

Professor Galbraith zegt in zijn boek dat de Verenigde Staten in een oorlog betrokken zijn „die zij niet kunnen winnen, die zij niet moeten willen winnen, die zij niet aan het winnen zijn er die niet gesteund wordt door het volk”. (Reuter - A.F.P.)

Meer dan 200 Amerikanen gesneuveld bij Dak To

Johnson pleegt overleg met adviseurs

In de omgeving van Dak To, vlak bij de Cambodjaanse grens, zijn tot nogtoe 239 Amerikanen gesneuveld en 822 gewond geraakt. Sedert de Noordvietnamezen 22 dagen geleden hun offensief inzetten. De Noordvietnamezen verloren zelf 1.143 man, aldus Amerikaanse bekendmakingen, waarin de verliezen aan Zuidvietnamese kant „licht” werden genoemd.

Van een bataljon Amerikaanse valsechermtroepen, dat maandag door Noordvietnamezen werd omsingeld, sneuvelden 72 man en werden 86 gewond, zo verklaarde een Amerikaanse militaire woordvoerder dinsdag te Saigon. In dat gebied zouden de lijken van zeventien Noordvietnamezen zijn gevonden. De Amerikanen werden uit bunkers, bomen en loopgraven hevig beschoten, waardoor ze niet door helikopters van munitie konden worden voorzien.

V.S. protesteren in Moskou

Dinsdagmorgen deden de Noordvietnamezen opnieuw hevige mortieraanvallen, terwijl scherpschutters de Amerikanen uit bomen onder vuur namen. Vijf Amerikanen werden gedood en 47 gewond.

Maandagnacht wisten de Amerikanen een landingsplaats voor helikopters vrij te maken. Van de gewonden konden er toen twintig in veiligheid worden gebracht, voordat de Noordvietnamezen verdere evacuatie onmogelijk maakten.

Een correspondent van A.F.P. meldde dat de gewonden inmiddels van water, medicamenten en dekens zijn voorzien. Hij meldde voorts dat een Noordvietnamese mortiergranaat of een Amerikaanse bom tussen een groep Amerikaanse gewonden terecht was gekomen die op verdere evacuatie wachtten en dat daarbij een twintigtal gewonden, een aasmoezenier en een arts om het leven waren gekomen.

Boven Noord-Vietnam zijn maandag twee Amerikaanse vliegtuigen neergeschoten. In vier dagen verloren de Amerikanen twaalf toestellen. Het totaal aantal boven Noord-Vietnam neergeschoten Amerikaanse vliegtuigen bedraagt nu 751. Dit heeft een Amerikaanse woordvoerder dinsdag meegedeeld. Volgens radio-Hanoi werden maandag elf Amerikaanse toestellen neergeschoten, waarvan twee boven Hanoi en drie boven Haiphong.

Overleg

President Johnson heeft dinsdag samen met zijn voornaamste politieke en militaire adviseurs alle aspecten van de situatie in Vietnam onder de loep genomen.

George Christian, perssecretaris van het Witte Huis, heeft meegedeeld dat onder meer gesproken is over het pacificatie-programma in Zuid-Vietnam, de Amerikaanse samenwerking met de nieuwe Zuidvietnamese regering en militaire zaken.

Over de enkele dagen geleden afgelegde verklaring van de Amerikaanse

opperbevelhebber in Vietnam, generaal Westmoreland, dat binnen twee jaar een deel van de Amerikaanse troepen teruggetrokken zou kunnen worden mits hun taken door Zuidvietnamezen zouden kunnen worden overgenomen, zei Christian dat dit de persoonlijke mening en verwachting van generaal Westmoreland zelf waren.

Generaal Westmoreland heeft dinsdag te Washington op een persbijeenkomst gezegd dat een glimp van het einde van de oorlog in Vietnam zichtbaar is geworden. De hoop van de vijand was ijdel gebleken en het volgend jaar zou „een nieuwe fase” beginnen in de militaire operaties.

Waar het om gaat is, aldus Westmoreland, de mate van doelmatigheid van de Zuidvietnamese troepen zodanig te vergroten dat zij een steeds groter aandeel in de oorlogvoering krijgen. Westmoreland voorziet dat militaire bases en haveninstallaties geleidelijk worden overgedragen aan de Zuidvietnamezen. Zij zouden zich ook gaan belasten met

„de definitieve opruiming” van de Vietcong, een taak die naar Westmoreland meent „waarschijnlijk verscheidene jaren” zal duren.

Westmoreland zei tot besluit te „absoluut zeker” van te zijn dat de vijand, die in 1965 aan de winnende hand was, nu de oorlog aan het verliezen is.

Protest

De Verenigde Staten hebben dinsdag bij de Sowjetunie geprotesteerd naar aanleiding van verklaringen die vier Amerikaanse deserteurs maandagavond voor de televisie te Moskou hebben afgelegd. De Russische ambassadeur te Washington, Dobrinin, die op het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken werd ontboden, heeft het mondelinge protest in ontvangst genomen. De vier Amerikanen deserteerden op 24 oktober in Japan van het Amerikaanse vliegdekschip Intrepid. De verklaringen die zij maandagavond in Moskou aflegden behelsden kritiek op het Amerikaanse militaire optreden in Vietnam.

Galbraith

Professor John Kenneth Galbraith oud-ambassadeur van de Verenigde Staten in India en docent aan de universiteit van Harvard, heeft een dinsdag gepubliceerd boek geschreven waarin hij een uit drie punten bestaand plan uiteenzet dat volgens hem zou kunnen leiden tot een politieke regering van het Vietnamese conflict. De punten zijn: 1. onmiddellijke staking van de bombardementen op Noord-Vietnam; 2. terugtrekking van de Amerikaanse strijdkrachten uit vooruitgeschoven posities in Zuid-Vietnam; 3. opschorting van de bombardementen op gebieden waar de aanwezigheid van de Vietcongstellingen wordt verondersteld.

Professor Galbraith zegt in zijn boek dat de Verenigde Staten in een oorlog betrokken zijn „die zij niet kunnen winnen, die zij niet moeten willen winnen, die zij niet aan het winnen zijn en die niet gesteund wordt door het volk”. (Reuter - A.F.P.)

Tweede zitting van tribunaal-Russell

begonnen

22 NOV 67 N.R.C

Een verslaggever van het Italiaanse communistische partijorgaan L'Unita Antello Trunubadori, heeft voor het zogenaamde Russell-tribunaal dat maandag in Roskilde bij Kopenhagen voor zijn tweede zitting bijeen is gekomen, Amerika beschuldigd van verheviging van de bombardementen op de Noordvietnamese burgerbevolking Trunubadori, die Noord-Vietnam bezocht heeft, verklaarde dat de Amerikanen met geconcentreerde aanvallen op burgerdoelen de verzetsgeest van de bevolking willen verzwakken.

Het tribunaal, genoemd naar de Britse wijsgeer Bertrand Russell, wil in de vorm van een proces de Amerikaanse politiek inzake Vietnam aan de kaak stellen. Namens het tribunaal stuurde de Franse filosoof Jean-Paul Sartre maandag de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, een telegram met het verzoek een afgezant naar Roskilde te zenden. Eerdere verzoeken van deze aard zijn steeds door Washington afgewezen.

Maandagmiddag kwam het op het vliegveld van Kopenhagen tot een incident toen de secretaris van Bertrand Russell, de Amerikaan Ralph Schoenman, zonder paspoort het land binnen wilde. Op last van het Deense ministerie van justitie moest hij direct weer vertrekken. Naar vernomen werd was Schoenman uit Amsterdam naar Kopenhagen gevlogen. (D.P.A.)

Kamer over Vietnam

Luns blijft bij standpunt

(Van onze parlementaire redacteur)

DEN HAAG, 22 nov. — Minister Luns is dinsdag de Tweede Kamer geen stap tegemoet gekomen in een nieuwe discussie over het Vietnam-beleid. In de openbare commissie-vergadering over de begroting van buitenlandse zaken speelde zich een kleine herhaling af van het Vietnamdebat in augustus. Dat debat mondde toen uit in een door de regeringspartijen aanvaarde maar door PvdA, D'66 en PSP als „onduidelijk” verworpen motie-Schuyt over het stopzetten van de bombardementen op Noord-Vietnam.

Gisteren werd van vrijwel alle kanten opnieuw gevraagd of minister Luns bereid was bij de Amerikaanse regering op stopzetting aan te dringen. Minister Luns antwoordde, dat het kabinet zich nog onlangs heeft beraden over een beroep op Washington. De conclusie van het kabinet was opnieuw, dat van een dergelijke stap van Nederlandse zijde „nog” geen gunstig resultaat mag worden verwacht.

Vanuit de Kamer hield men de minister een tegen het Amerikaanse Vietnambeleid gerichte verklaring van vooraanstaande leiders van de drie belangrijkste kerken in de Verenigde Staten voor. Minister Luns reageerde aanvankelijk luchtig. Hij zei kennis genomen te hebben van deze verklaring, die „zelfs door een vertegenwoordiger van de alleenzaligmakende kerk werd ondersteund”. De Kamer nam deze reactie niet.

Minister Luns trok terug en zei dat hij het niet zo luchtig bedoeld had. Hij had alleen maar willen zeggen, dat andere vooraanstaande leiders van de Kerken het Vietnambeleid steunen.

Verschillende sprekers hebben reeds aangekondigd, dat zij bij de komende behandeling van de begroting in de voltallige Kamervergadering op het Vietnambeleid terug zullen komen. Zij noemden het antwoord van minister Luns „zeer teleurstellend”.

VERTEGENWOORDIGER HUMPHREY :

22 nov 1968

Vietnam weinig invloed op armoede-program V.S.

Huis van Afgevaardigden onwillig

(Van onze verslaggever)

AMSTERDAM, 22 nov. — „De oorlog in Vietnam heeft weinig invloed op de strijd tegen de armoede in Amerika”, deze opmerking komt uit de mond van een Amerikaan, die weet waarover hij spreekt.

Want Hyman H. Bookbinder, aftredend vice-directeur van het Office of Economic Opportunity (OEO), het regeringsbureau dat in de VS de strijd tegen de armoede coördineert, heeft zijn gehele leven met armoede te maken gehad. Geboren als zoon van arme Poolse Joden specialiseerde hij zich in sociaal werk. Via de vakbeweging kwam hij in overheidsdienst, waar president Kennedy hem enthousiast maakte voor de federale aanpak van het armoedeprobleem.

Terugkijkend op de vijf jaar, die achter hem liggen heeft mister Bookbinder („Bookie” voor zijn vrienden) reden tot voldoening. Er is een begin gemaakt met een groots opgezet program om te komen tot een betere aanpak van het jeugdprobleem in de armoedegebieden, waarbij reeds opmerkelijke resultaten werden geboekt. Ook pogingen om de negerbevolking meer in de welvaart te laten delen beginnen succes te krijgen: de laatste jaren is het aantal negers, dat beneden de gemiddelde inkomensgroep ligt aanzienlijk gedaald.

Toch is er op het gebied van de welvaartspreiding nog veel te doen. Beter dan wie ook beseft vice-directeur Bookbinder dat men in een welvarend land als de VS niet tevreden kan zijn, zolang nog steeds dertig miljoen Amerikanen niet in die welvaart delen. Daarom klinkt bitterheid in zijn stem door als hij spreekt over de onwil van het Huis van Afgevaardigden meer begrip op te brengen voor de noodzaak aanzienlijke bedragen uit te trekken om aan deze beschamende situatie een einde te maken.

Het is in dit licht dat hij er niet zo zeker van is dat een beëindiging van de oorlog in Vietnam tot gevolg zou hebben dat het budget voor het armoede-program V.S. zal worden verhoogd. Van het Congres in zijn huidige samenstelling valt niet veel te verwachten meent hij. Overigens laat hij er geen twijfel over bestaan, dat hij de oorlog in Vietnam juist vindt. Betreurenswaardig, maar juist.

Hyman Bookbinder wil de problemen niet verdoezelen, maar hij pleit wel voor een genuanceerde benadering ervan. Met deze opdracht heeft vice-president Humphrey hem naar Europa gestuurd: om begrip te kweken voor de Amerikaanse pogingen met het verleden af te rekenen en een samenleving op te bouwen waar het voor iedereen goed leven is. Aan mister Bookbinder zal het niet liggen

Vier Amerikaanse deserteurs in de Sowjetunie

23/10/67

Vier Amerikaanse marinemensen die in Japan het vliegdekschip Intrepid hadden verlaten uit protest tegen de oorlog in Vietnam, zijn in Rusland, zo is maandag door radio-Moskou bekendgemaakt.

De vier zeelieden — John M. Barilla, Richard D. Bailey, Michael Anthony Lindner en Craig William Anderson — werden op 23 oktober door de Amerikaanse marine als vermist opgegeven.

Later op de dag verschenen de vier Amerikanen voor de Russische televisie. De Russische commentator vertelde dat zij op reis waren in Rusland en zoveel mogelijk mensen in de wereld wilden inlichten over hun verzet tegen de „Amerikaanse misdaden” in Vietnam.

De leider van de Democratische fractie in de Amerikaanse Senaat, Mike Mansfield, heeft maandag de regering in Saigon opgeroepen rechtstreekse onderhandelingen aan te gaan met het Nationale bevrijdingsfront. Volgens de senator is het voornemen van president Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam om met Hanoi contact op te nemen over het openen van onderhandelingen gedoemd te mislukken.

De Zuidvietnamese regering en het bevrijdingsfront — volgens de senator de belangrijkste macht in Zuid-Vietnam — zouden samen tot een oplossing kunnen komen die de voorkeur zou verdienen boven de voortdurende vruchteloze Amerikaanse oproepen tot Noord-Vietnam om vredesonderhandelingen aan te gaan, en tot Rusland om de Geneefse conferentie over Indochina weer bijeen te roepen, aldus Mansfield.

De senator acht het onmogelijk dat de Amerikaanse troepensterkte in Vietnam tegen 1969 kan worden vermindert, zoals door generaal Westmoreland is beweerd, als geen stappen worden ondernomen om tot onderhandelingen te komen. (Reuter)

GENERAAL WESTMORELAND:

Bij Dak To begint overwinning V.S.

23 NOV 68 TYG

Tegenstander langzaam insluiten

SAIGON, 23 nov. (Reuter, AFP) — Sinds het begin van de strijd bij Dak To, ruim drie weken geleden, ongeveer 500 km ten noordoosten van Saigon, zijn volgens bekendmakingen in Saigon tot dusver 246 Amerikanen gesneuveld en 860 gewond. Zeker is, dat deze slag meer Amerikanen het leven heeft gekost dan welke andere ook die tot dusver in de Vietnamese oorlog is geleverd.

De strategische Heuvel 875 op de centrale hoogvlakte van Zuid-Vietnam bij de Cambodjaanse grens is sedert vanochtend in handen van de Amerikaanse parachutisten. Naar officieel in Pleikoe is meegedeeld, bereikte compagnie „B van Bravo” omstreeks elf uur de top waarna met de afvoer van gewonden kon worden begonnen. Andere eenheden zuiverden toen de hellingen vanwaar nog geschoten werd vanuit bunkers. De luchtmacht bracht echter de laatste mortieren en automatische wapens van de tegenstander tot zwijgen.

In Washington heeft generaal Westmoreland gezegd, dat de strijd die op het ogenblik in Dak To, op het centrale plateau van Zuid-Vietnam, woedt, „het begin is van een grote nederlaag van de vijand.” Generaal Westmoreland verklaarde ook, dat hij nog steeds tegen een bombardementspauze in Noord-Vietnam is tijdens de feestelijkheden rond de jaarwisseling.

Tijdens de zojuist in Washington beëindigde „krijgsraad” zouden twee besluiten zijn genomen. President Johnson zou hebben besloten, dat het peil van de Amerikaanse strijdkrachten in Vietnam op 525.000 man wordt vastgesteld, hoewel generaal Westmoreland grotere versterkingen zou hebben gewild. Ten tweede zou Johnson, overeenkomstig het advies van zijn militaire leiders, hebben besloten, af te zien van elke langdurige pauze in de Amerikaanse bombardementen in Noord-Vietnam.

Amerikaanse bezorgdheid over Vietnamese oorlog en binnenlandse onrust.

Verklaringen van Westmoreland niet overtuigend.

Van onze correspondent.

WASHINGTON, 24 nov. — Thanksgiving, woensdag in de Verenigde Staten gevierd, werd ditmaal overschaduwd door het nieuws uit Vietnam, waar bij Dak To in de bloedigste slag die sinds het begin van de oorlog is gevoerd bijna driehonderd doden en duizend gewonden vielen. Een bewijs dat de suggesties volgens welke de vijand niet langer met grote eenheden kan vechten, niet op waarheid berusten.

Aan het eind van de krijgsraad die Johnson hier heeft gehouden, heeft de opperbevelhebber in Vietnam, Westmoreland, verklaard dat Dak To het „begin van een grote nederlaag” was voor de vijand. Gisteren kwam het antwoord van een oorlogscorrespondent uit het oerwoud aan de grens met Cambodja: „De vijand lokte ons in de kom van Dak To en beheerste de heuvels, net als bij Dien Bien Phoe. We veroverden heuvel 875 en bewezen niets. Is het tegenwoordig een overwinning van Amerika wanneer het niet verslagen wordt?”

Het nieuws over Dak To was de tegenstrijdige achtergrond voor de „escalatie” van optimisme waarop de ambassadeur in Saigon, Bunker, en Westmoreland na hun conferenties in het Witte Huis het publiek hier tracteerden. Maar ook zonder Dak To gaf Westmorelands rede van dinsdag hier slechts reden tot grotere twijfel en pessimisme.

Ontdaan van de kloeke frases en de

McClellan een krankzinnige rede van de jeugdige en militante Rap Brown voor. Zin voor zin bevestigde Brooks die zo brutaal mogelijk sigarettenrook bleef blazen in de senatoriale gezichten, dat hij het daarmee eens was, inclusief de oproep „Lady Bird”, de echtgenote van de president, dood te schieten.

Een dag later liet het Pentagon weten dat officieren naar alle steden zouden reizen om daar strategische en tactische plannen te smeden, vuurleidingen en stellingen voor te bereiden tegen de opstanden van de volgende zomer. Tegelijk kondigde de Republikein Ford aan dat Johnson zelf hem had gezegd dat de demonstratie tegen Vietnam bij het Pentagon door communisten was georganiseerd. De publicatie van die uitslating zou zijn geweigerd uit vrees voor een nieuwe golf „mccarthisme”. Het Witte Huis ontkende het niet...

Zo heeft het uitzicht op de guerrilla den de dank van menige Amerikaan in Vietnam en in de Amerikaanse steven. Tenslotte geldt zijn vrees vooral de toenemende onverdraagzaamheid. Deze week een bittere bijmaak gegeven van hen die demonstrenen voor liberalisme en democratie, maar die, nu zij van „protest naar verzet” gaan, door hun tactiek de principes die zij zeggen aan te hangen voortdurend verraden. En van hen, die als McClellan en Ford, de wanhoop van de oppositie gebruiken voor het aanmoedigen van een veel verdergaande en gevaarlijker onverdraagzaamheid.

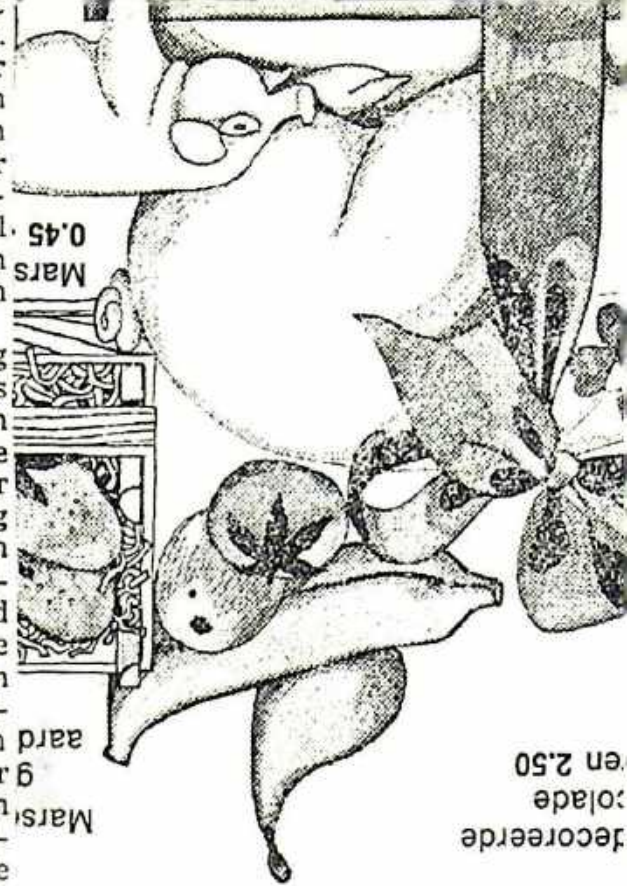
Maar het indrukwekkendste op de dag van Thanksgiving was de diepe twijfel die zich van de meeste Amerikanen meester maakte. Niet alleen over de doelen van de onduidelijke oorlog en over de richting waarin Amerikaanse macht in de wereld moet worden aangewend. Niet alleen over de wijze waarop de tegenstelling tussen ideaal en werkelijkheid in eigen maatschappij moet worden opgelost. Maar vooral de twijfel over de zin van de samenleving zelf die de erfgenamen van de pilgrim-fathers bouwden. Niet alleen de crisis in Amerika dus, maar een crisis der Amerikanen.

siechts in, dat na de eerste en tweede oorlogsfase er nog twee zouden komen. Verder: dat ten hoogste over twee jaar gedacht kan worden aan het begin van een Amerikaanse terugtrekking en tenslotte dat het Zuidvietnamese leger volgend jaar een deel van de bewakingsdiensten aan de noordgrens zal overnemen, terwijl de Amerikanen meer aan „pacificatie” zullen gaan doen.

Het eerste betekent dat de oorlog nog veel langer zal kunnen gaan duren als de oorlogsdoelen niet veranderen en dat Johnson in de verkiezingscampagne ieder ernstig debat kan ontwijken door het patriotisme dat bij een oorlog hoort in het geding te brengen. Ten tweede betekent het dat nu ook officieel het tegendeel wordt nagestreefd van wat men voornemens was toen de Amerikaanse troepen het schild zouden vormen waarachter de Zuidvietnamezen hun land zouden zuiveren en hun democratie opbouwen. Nog sterker dan voorheen zal dus de blanke orde in het Aziatische dorp brengen, een amerikanisatie van de oorlog die juist de enige manier is om harten en geesten van de Zuidvietnamezen niet te winnen.

Somber

Maar niet alleen Vietnam heeft een schaduw geworpen op Thanksgiving. Ook de dreigende burgeroorlog in de eigen stad stemt de gemiddelde Amerikaan somber. Hoe zich de toestand toespitst bleek deze week toen senator McClellan uit Arkansas, die het onderzoek naar de relletjes leidt, als een grootinquisiteur de 21-jarige neger Brooks ondervroeg die deze zomer een „bevrijdingsschool” voor negerkinderen in Nashville oprichtte. Zin voor zin ias

decoreerde
colade
en 2.50

ek
't in
n:

Amerikaanse legerleiding over sterkte van de vijand in Vietnam

Volgens de Amerikaanse legerleiding bestaan de tegen de Amerikaanse eenheden in Vietnam opererende geregelde vijandelijke eenheden voor meer dan de helft uit Noordvietnamezen. Naar Amerikaanse schatting bedroeg de totale legermacht van de vijand in september 118.000 man, van wie 60.400 Noordvietnamezen en 57.600 man van de Vietcong. Dit totaalcijfer was 9000 minder dan het totaal aantal geregelde troepen dat vorig jaar tegenover de Amerikanen en Zuidvietnamese troepen stond. Bovendien zouden Vietcong-eenheden voor 10 procent „opgeuld” zijn met Noordvietnamezen.

De totale sterkte van de Noordvietnamezen en de Vietcong, met inbegrip

van guerrillastrijders, wordt van Amerikaanse zijde thans geschat op 233.000 tot 248.000, hetgeen een aanzienlijke vermindering is vergeleken bij een vorige schatting van 297.000.

De Amerikaanse legerleiding heeft voorts bekendgemaakt dat in het vervolg zwaar verdedigde heuvels met vliegtuigen zullen worden aangevallen in plaats van met troepen. Dit is een toespeling op de verovering op donderdag door de Amerikanen van de heuvel bij Dak To, die vijf dagen in Noordvietnamese handen is geweest. De Amerikanen verloren daarbij naar hun zeggen 107 man aan doden en 89 aan gewonden. Het aantal Noordvietnamese doden wordt geschat op 200 tot 250.

Drie van de vier Noordvietnamese regimenten die betrokken waren bij de gevechten bij Dak To schijnen volgens een correspondent van Reuter zich naar de Cambodjaanse grens terug te trekken. Het vierde regiment zou zich in het binnenland van Zuid-Vietnam terugtrekken.

Vliegtuigen

De Amerikanen hebben sinds het begin van de oorlog in Vietnam in totaal 2.929 vliegtuigen en hefschroefvliegtuigen verloren, zo is vrijdag te Saigon uit officiële Amerikaanse bron vernomen.

Boven Noord-Vietnam zijn 755 vliegtuigen neergeschoten en boven Zuid-Vietnam 215; 821 vliegtuigen werden op de grond vernield of gingen verloren bij ongelukken. Van de hefschroefvliegtuigen werden er acht boven Noord-Vietnam en 419 boven Zuid-Vietnam neergeschoten; 711 werden op de grond vernield of gingen bij

● De jongste verklaringen van generaal Norstad (vroeger nog we eens scherpslijperig van toon) hebben opnieuw bewezen, dat in de militaire top-sfeer der V.S. ook gezond verstand aanwezig is (we zijn het namelijk met Norstad eens). Maar de record-man in dit opzicht is toch altijd nog generaal Gavin. Verleden week heeft hij — terug van een reis naar Zuid-Vietnam — gezegd, dat de bombardementen op het noorden moeten worden stopgezet, en hij verklaarde verder: „Er moet zo spoedig mogelijk, door doeltreffende onderhandelingen een eind komen aan Amerika's aanwezigheid in Vietnam. Een militaire oplossing daar is niet denkbaar. En het Vietnamese volk zou vermoedelijk de Vietcong verkiezen boven een Amerikaanse overheersing.”

het vietnamese bevrijdingsfront heeft, zoals ook in vorige jaren, een drievoudig staakt-het-vuren aangekondigd - rondom Kerstmis, rondom Nieuwjaar en rondom het Tet-feest (het Boeddhistische Nieuwjaar in februari). Washington vindt de pauzen te lang, omdat de Vietnamezen ze zouden kunnen gebruiken voor aanvoer van materiaal. Willen de Amerikanen hiermee werkelijk zeggen, dat zij zich in zulke pauzen van materiaal-aanvoer zouden onthouden, anders gezegd dat hun transportschepen dan midden in de oceaan voor anker gaan? Hebben zij werkelijk zulke lange ankerkettingen?

Vietnam

Met een iets grotere meerderheid werd een uit Nieuw Links komend voorstel verworpen, waarin werd gevraagd om onmiddellijke terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Vietnam. De uitslag was 1.138-1.559. Het partijbestuur had zich krachtig tegen aanvaarding van dit voorstel verzet.

Gisteravond was er veel kritiek op een ontwerp-resolutie van het partijbestuur, waarin ingrijpende veranderingen in het Nederlandse politieke stelsel werden voorgesteld. Volgens deze resolutie zouden de meerderheidsgroeperingen in het parlement en het door haar gevormde kabinet een hecht blok vormen. De openbare parlementaire controle zou geheel moeten komen van de oppositiepartijen, die slechts een minderheid vormen. De duidelijkheid voor de kiezer, die het partijbestuur hiervan verwacht, zou wel eens een illusie kunnen zijn.

Amerika stop luchtacties Nrd.-Vietnam

FREIBURG, 29 nov. (KNP) — Onder voorzitterschap van kardinaal Alfrink heeft de internationale raad van de Pax Christi vredesbeweging in Freiburg het stopzetten van de bombardementen op Noord-Vietnam geëist. Met het oog op een definitieve wapenstilstand en een eervol compromis is het stopzetten van deze bombardementen noodzakelijk, aldus Pax Christi.

De internationale vredesbeweging deed voorts een beroep op alle landen om concrete maatregelen te nemen teneinde de ontwapening weer onder controle te krijgen. Pax Christi is bevreesd dat er een nieuwe bewapeningswedloop ontstaat door de opbouw van raketafweersystemen in de Sovjet-Unie en in Amerika.

Met het oog op de internationale handelsconferentie, volgend jaar in New Delhi, doet Pax Christi een beroep op alle landen om op die conferentie betere handelsverhoudingen te creëren in overeenstemming met de eisen, die de internationale rechtvaardigheid stelt. „De huidige verhoudingen tussen de rijke geïndustrialiseerde landen en de ontwikkelingslanden zijn hoogst onrechtvaardig ten nadele van de ontwikkelingslanden.”

Kardinaal-aartsbisschop Döpfner van München-Freising, voorzitter van de Westduitse bisschoppenconferentie, pleitte voor betere verhoudingen tussen West-Duitsland en Polen. Hij noemde normalisering van deze betrekkingen „de grote taak voor de toekomst”. De kardinaal zei dat de Poolse regering West-Duitsland wantrouwt en dat van de andere kant de Bondsrepubliek rekening moet houden met de uit Polen verdreven Duitsers.

Geheime brief van Kosygin aan Johnson

NEW YORK, 29 nov. (Reuter — *Het Amerikaanse tijdschrift „Newsweek” meldt dat president Johnson onlangs een geheime, verzoeningsgezinde brief van premier Kosygin heeft ontvangen. Voor Johnson is de brief een aanmoediging te pogen het volgend voorjaar tot een Amerikaans-Russische topconferentie te komen.*

Kosygin zou in de brief gezegd hebben, dat hij zich zorgen maakt over de huidige betrekkingen tussen de VS en de Sovjet-Unie en dat hij daar graag verbetering in zou brengen. Kosygin zou Israël niet als „agressor” gebrandmerkt hebben, hetgeen de Russen doorgaans wel plegen te doen. Verder zou de Russische premier in zijn brief zijn steun hebben betuigd aan een van Johnsons vredesvoorstellen voor het Midden-Oosten, namelijk het streven naar een akkoord tussen de grote mogendheden om het wapenvervoer naar hun bondgenoten in dit gebied te beperken.

„Newsweek” meent dat Johnson in het jaar van de Amerikaanse presidentsverkiezingen veel profijt zal kunnen trekken van een topconferentie, met daarenboven nog een „zuivering van de internationale atmosfeer”. Het blad wijst erop dat de Russen al eens eerder een rol hebben gespeeld in de binnenlandse politiek van de VS en wel in 1960, toen Khroesjtsjev de in de Sovjet-Unie gevangen genomen U2-piloot Francis Gary Powers op een tijdstip in vrijheid stelde, dat gunstig was voor John F. Kennedy.

Johnson zou in het bijzonder graag willen praten met partijleider Brezjnev, die „in de Sovjet-hiërarchie de eerste onder zijns gelijken wordt geacht”, aldus het blad.

Russells secretaris onder bewaking naar V.S. teruggekeerd

De 32-jarige Amerikaan Ralph Schoenman, secretaris van de 95-jarige Britse filosoof Bertrand Russell, vrijdagavond na een zwerftocht door West-Europa onder geleide van twee wachtmeesters van de koninklijke mareschaussee per lijnvliegtuig van de K.L.M. van Schiphol teruggestuurd naar New York.

Een week geleden wist hij zijn vaderland zonder paspoort (dat hem wegens een verboden reis naar Noord-Vietnam was afgenomen) te verlaten en via Montreal in Canada per K.L.M. naar Schiphol te reizen. Zijn doel om in Roskilde in Denemarken de zitting van het „Russell-tribunaal” te volgen tegen het Amerikaanse optreden in Vietnam bij te wonen is echter mislukt.

Vijf dagen lang stuurden de justitiële autoriteiten van Nederland, Denemarken, Finland, Zweden en ten slotte vrijdag ook nog West-Duitsland hem per vliegtuig heen en weer. Vrijdagochtend zette de Zweedse politie hem in Stockholm op een S.A.S.-lijnvliegtuig naar Schiphol. Daar rondom de Amsterdamse luchthaven dichte misleiding, week dit toestel uit naar Düsseldorf, waar Schoenman al evenmin gastvrij werd ontvangen. Zodra het vliegtuig voor het vertrek in gereedheid was gebracht werd hij weer aarsoord gezet en teruggestuurd naar Stockholm.

Zoals te verwachten was had men daar al lang genoeg van de volhardende Amerikaan, die de hele week geweigerd had terug te vliegen naar Amerika, omdat hij steeds de hoop behield om in Denemarken het tribunaal te kunnen bijwonen. In de namiddag zette hij zijn reis via Kopenhagen voort naar Schiphol, waar de koninklijke mareschaussee hem op het lijntoestel van de K.L.M. naar New York naar zijn vaderland terugstuurde. Voor alle zekerheid werden twee wachtmeesters meegezonden. (A.N.P.)

McNamara naar wereldbank?

In Washington is maandagavond vernomen dat de Amerikaanse regering de officieuze procedure voor de kandidatuur van de Amerikaanse minister van defensie, Robert McNamara, voor de functie van president van de Wereldbank heeft ingeleid. De Amerikaanse regering heeft McNamara dus nog niet officieel kandidaat gesteld voor deze functie.

Ej-ambassadeur Livingston Merchant, de Amerikaanse vertegenwoordiger in de raad van commissarissen van de bank, had op een niet-officiële bijeenkomst van de twintig commissarissen de naam van McNamara genoemd als eventuele opvolger van de huidige resident, George Wood, wiens ambtstermijn officieel op 1 januari afloopt, maar die maximaal nog een jaar al aanblijven, binnen welke termijn een opvolger gevonden moet worden.

De kandidatuur van McNamara werd officieus gesteld toen de raad van commissarissen Merchant gevraagd had of de Amerikaanse regering kandidateren voor de functie van president had. De raad van commissarissen zal nog deze week, waarschijnlijk woensdag, bijeenkomen om vast te stellen of er een "consensus" bestaat over de kandidatuur van McNamara. Er zal dus niet officieel gestemd worden. Die stemming kan pas gehouden worden als de kandidatuur van McNamara officieel is gesteld.

Het Witte Huis en het Pentagon willen geen enkele commentaar geven op de berichten dat McNamara binnenkort als minister van defensie zal aftreden.

Voor commentaar op de mogelijke uittreding van McNamara uit de regering zie men

Zoekt Johnson

2 NOV 67
contact met

Hanoi?

BELGRADO, 28 nov. (UPI) — De bezoeken, die de reizende Amerikaanse ambassadeur Averell Harriman momenteel brengt aan Joegoslavië en Roemenië, hebben de geruchten versterkt dat president Johnson de mogelijkheden onderzoekt om met Hanoi in contact te komen om de mogelijkheid te polsen besprekingen te openen over een vrede in Vietnam.

Alhoewel Joegoslavië met Noord-Vietnam betrekkingen onderhoudt en dus geschikt zou zijn om voor de Verenigde Staten contact op te nemen met Hanoi, wordt door waarnemers het overleg, dat Harriman vandaag in Roemenië is begonnen, belangrijker geacht. Roemenië heeft immers een aktieve rol gespeeld bij eerdere pogingen om een vrede in Vietnam tot stand te brengen en heeft reeds eerder als contactpunt tussen Washington en Hanoi gefungeerd.

Waarnemers wijzen er voorts op dat het tweedaags bezoek van Harriman aan Boekarest juist één maand vóór het Vietnamese Kerstbestand plaatsvindt.

ONEENS MET BOMBARDEMENTEN VIETNAM

McNamara verlaat regering-Johnson

Minister van defensie naar Wereldbank

WASHINGTON, 28 nov. (UPI)

— Robert McNamara, Amerika's minister van defensie, is thans definitief van plan af te treden. Volgens officiële Amerikaanse kringen zou McNamara president van de Wereldbank worden, een functie, welke hij meer ambieert dan zijn huidige.

McNamara zou het al maandenlang niet eens zijn met president Johnsons Vietnam-beleid en met name gekant zijn tegen de bombardementen op Noord-Vietnam, maar hij zou anderszids gearzeld hebben met zijn aftreden om niet de schijn te wekken zich openlijk tegen Johnsons politiek op te stellen.

In tegenstelling tot de vorige keren, dat er geruchten gingen over McNamara's aftreden, ontkent het Witte Huis deze niet, maar weigert het zonder meer ieder commentaar. Volgens goed ingelichte zegslieden zou er al maandenlang sprake zijn van een vertrek van de minister van defensie op een geschikt moment. Johnson heeft meermalen verklaard, ook in particuliere gesprekken, dat hij grote waardering koestert voor zijn minister van defensie, die deze functie bekleedt sinds president Kennedy in 1961 zijn regering aanvaardde. Bij vorige gelegenheden had het Witte Huis de gewoonte te ontkennen dat er sprake

MCNAMARA
... geschikt moment ...

was van een aftreden van de minister van defensie, waaraan werd toegevoegd dat men overigens niet kon verwachten, dat hij „ten eeuwigen dage” zijn verplichtingen in het Pentagon zou blijven vervullen.

Er is van tijd tot tijd ook wel sprake geweest van een aftreden van de minister van buitenlandse zaken Dean Rusk, die tegelijk met McNamara door Kennedy werd benoemd. Ook een aftreden van Rusk, waarvan thans overigens geen sprake meer is, werd tot dusver steeds hardnekkig ontkend.

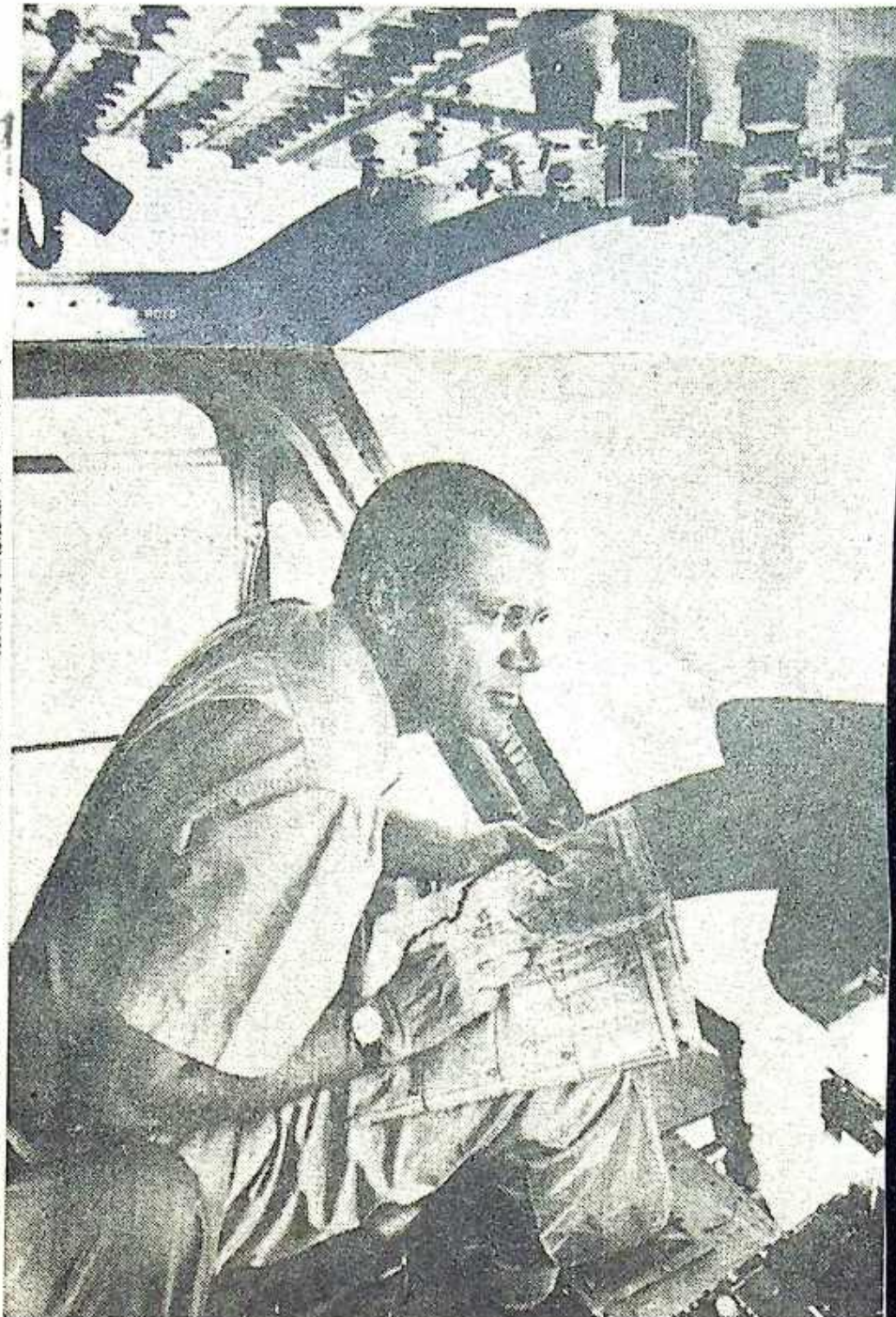
De geruchten over het aftreden van McNamara kregen steeds vastere contouren doordat Amerikaanse autoriteiten bij de Wereldbank de mogelijkheden gingen aftasten van een benoeming van de minister van defensie tot president-directeur. De ambtstermijn van George Wood, de huidige president van de Wereldbank, loopt 1 januari af. De Londense Financial Times had als eerste vernomen van een

der directeurs van de Wereldbank dat McNamara kandidaat was gesteld voor de opvolging van Wood. Gezaghebbende Amerikaanse bladen zoals de New York Times en de Washington Post melden vandaag het ophanden zijnde aftreden van McNamara en diens benoeming bij de Wereldbank.

Als mogelijke opvolgers voor McNamara in het Pentagon worden de namen genoemd van de gouverneur van Texas John Conally (die bij de moord in Dallas naast president Kennedy in diens auto zat), van de onderminister van defensie Paul Nitze, van de voormalige onderminister van defensie Cyrus Vance (thans Johnsons speciale bemiddelaar in de kwestie Cyprus) en van de onderminister voor de luchtmacht dr. Harold Brown.

Gissing over McNamara's vertrek naar Wereldbank

7.07 26 NOV 1968

trachten te brengen boven het gemiddelde van 1 miljard per jaar. Daarmee deze taak ligt bleek al toen hij er in redevoeringen steeds de nadruk op legde dat de tegenstelling tussen arm en rijk belangrijker wordt dan die tussen Oost en West. Internationale financiële kringen juichen de benoeming toe omdat de bank onder Woods leiding vaak de inspiratie miste voor een noodzakelijke reorganisatie en uitbreiding.

Ander ontslag

Doch McNamara's ontslag was niet de enige bom die hier gisteravond barstte. Ook de „assistant secretary voor onderwijs en cultuur op het ministerie van buitenlandse zaken Charles Frankel, een filosofieprofessor van de Columbia-universiteit heeft namelijk bij Johnson zijn ontslag aangeboden. Hij wond een goed doekje om dat de kosten van de oorlog de activiteiten van zijn afdeling zo beperkten dat hij niet langer verantwoordelijk wil zijn en dat hij het bovendien oneens is met de Amerikaanse politiek inzake Vietnam. Aangezien vele andere intellectuelen al eerder met Johnson hebben gebroken en naar hun universiteiten zijn teruggekeerd, blijft nu eigenlijk alleen nog Johnsons intiemste raadgever over, prof. Rostow, een „havik van het eerste uur.

Zware slag voor Johnson

Van onze correspondent

WASHINGTON, 28 nov. — De laatste intellectuelen verlaten president Johnsons schip. Dat was hier gisteravond de commentaar toen noch het Witte Huis, noch internationale financiële kringen ontkenden dat McNamara, de minister van defensie, op zijn verzoek door

De Amerikaanse minister van defensie, McNamara, bij een van zijn reizen in Vietnam.

gegrepen. Zelfs indien Kennedy er nog niet in is geslaagd hem tot een politieke rol te verleiden.

Om de slag voor Johnson te verzachten laat men nu weten dat McNamara, die zeven jaar de defensie heeft geleid met 4,5 miljoen employés en een begroting van tachtig miljard dollar, hetgeen werkdagen van twaalf à achttien uur vergde, zo langzamerhand op is. Het werktempo en de op een na hoogste verantwoordelijkheid in de staat zou hem aan de rand van een instorting hebben gebracht.

... is voorgesteld als president van de Wereldbank als opvolger van Woods. Nadat al maanden lang geruchten hierover circuleerden is het voorstel vorige week aan de twintig commissarissen van de Wereldbank informeel voorgelegd en men acht het buiten twijfel dat de leden-landen de benoeming zullen goedkeuren. Zij kan reeds begin volgend jaar ingaan. McNamara zou echter, wanneer hij dit wenst, het nieuwe ambt pas eind volgend jaar na de verkiezingen behoeven te aanvaarden indien hij zolang op het Pentagon zou willen blijven.

Maar het feit dat de regering gedwongen werd nu al bekend te maken dat McNamara voornemens is te vertrekken, wordt, wat ook zijn beweegredenen zijn en zelfs indien hij nog een jaar blijft, uitgelegd als een zware slag voor Johnson.

Omdat McNamara vaak trachtte de olitiek inzake Vietnam om te buigen openlijk ervan getuigde dat bombardementen op Noord-Vietnam weinig zin hadden en daarbij in voortdurend conflict kwam met de minister van buitenlandse zaken, Rusk, en de stafchefs die bij president Johnson de doorslag gaven, wordt zijn ontslag toch gezien als een motie van wantrouwen.

Er waren al een jaar geruchten over zijn wens tot vertrek vooral naarmate zijn adviezen betreffende Vietnam en ook over de nuttelosheid van het antiraketsysteem vaker door het Witte Huis in de wind werden geslagen met het oog op verzet in het Congres.

Gesprek met Kennedy

Daar hij gisteren onmiddellijk na het bekendworden van het bericht een uur op het Pentagon conferentie met senator Robert Kennedy, goede vriend bleef, lijken ool ten als zou hij zich „politicien willen maken niet geheel u

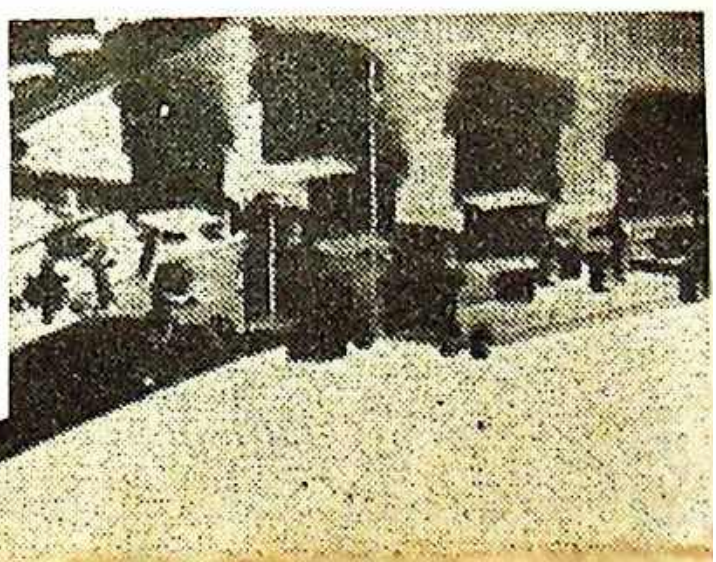
Hij zal in ieder geval de geschiedenis ingaan als de eerste man die, nadat hij door Kennedy uit zijn directeurspost bij Ford naar Washington werd gelokt, de drie krijgsmacht-onderdelen hecht aaneensmeedde, de defensie onder streng civiel toezicht bracht en er moderne methodes van beheer en kostenbewustzijn invoerde die ook van blijvende invloed bleken te zijn op het strategisch denken van een hele generatie.

Wereldbank

Als president van de Wereldbank zal hij aan het hoofd staan van een instelling die sinds 1946 23 miljard heeft geleend aan ontwikkeling en die nu die capaciteit biedt en die nu die capaciteit

De regering van de Sovjetunie... toudendheid te betonen... de Griekse regering wijsheid en te... de Griekse regering doet een dringend beroep... De Russische regering deelt deze... mede door Griekenland is onder... ing van de rechten van de mens... neengelegd in de Universele ver... algemeen aanvaarde normen die... selijheid, de grove schending... van de elementen...

over **McN**
naar **We**

Franse medicus in Viet-Conggebieden

'Geen dorp meer intact'

door MAARTEN VAN DULLEMEN

ROSKILDE — In de gebieden van Zuid-Vietnam, die onder controle staan van de Viet Cong, is geen dorp meer intact. Er is geen huis, dat niet de sporen van napalm of kogels draagt.

De mensen leven er in tunnels en holen onder de grond, of in groepjes van drie, vier gezinnen onder de bomen van de jungle. De akkers van de boerenbevolking zijn door de Amerikanen zoveel mogelijk met chemische middelen vernietigd. Het is alleen 's nachts mogelijk hier en daar op kleine lapjes grond rijst te verbouwen. Dag en nacht zijn er vliegtuigen boven deze gebieden en hoort men van veraf of dichtbij het geluid van explosies. De geringste beweging van mensen, ja zelfs het lopen van een varken of een kip, kan, als het uit de lucht zichtbaar is een bombardement met napalm uitlokken.

Dit zijn de ervaringen van de Franse commissie, die in opdracht van het Vietnam-tribunaal dit najaar een onderzoek heeft ingesteld in door de Viet Cong beheerste gebieden van Zuid-Vietnam. De commissie bestond uit een chirurg, een cineast en uit dr. Francis Kahn, medicus en lector in de immunologie aan de medische faculteit van de universiteit van Parijs. In de Deense stad Roskilde, waar het Vietnam-tribunaal thans zitting houdt onder leiding van de Franse filosoof Jean-Paul Sartre, hadden wij een onderhoud met dr. Kahn over zijn bezoek aan Vietnam.

Aangezien er de laatste tijd nog maar weinig berichten in de westerse pers zijn verschenen over het gebruik van gas in Zuid-Vietnam, vroegen wij dr. Kahn of de Amerikaanse troepen tegenwoordig niet of nauwelijks meer gebruik maken van gas bij hun strijd tegen de Viet Cong.

"Nee, dat is geenszins het geval", zei Francis Kahn, "maar de sensatie over het gebruik van gas is een beetje voorbij. De nieuwswaarde is verdwenen. Het gebruik van gas is echter gewoon door. Het meest gebruikte gas — waarvan de Amerikanen overigens officieel hebben toegegeven dat het in Zuid-Vietnam wordt gebruikt — is een gas met de naam CS en met de chemische naam orthochlorobenzalitril. We hebben in dit gas vele sporen van andere patronen en dat uit een vliegtuig was in een rijstveld. CS is in edervorm verspreid en

ZUIDEN VEEL ZWAARDER BESTOOKT DAN NOORDEN

verdampt later tot gas. Het vat zat vol kogelgaten om het open te maken en het CS te verspreiden."

DODELIJK?

Zijn de gebruikte gassen dodelijk? "Het was juist een van onze opdrachten dat na te gaan", vertelde dr. Kahn. "Voor we naar Zuid-Vietnam vertrokken, hadden we de beschikking over twee volstrekt tegengestelde versies. We hadden de rapporten van Vietnamezen, waarin zeer nauwkeurig het dodelijk effect bij een groot aantal operaties werd beschreven, met datum, plaats en aantal slachtoffers. Aan de andere kant waren er de verzekeringen van Amerikaanse zijde, dat deze gassen de mensen niet doden, maar alleen buiten gevecht stellen. Om na te gaan wie de waarheid sprak, hebben we de Amerikaanse vakliteratuur doorgenomen en zelf dierproeven laten nemen met door ons ter plaatse gevonden CS in een laboratorium van de Parijse universiteit.

Bij de gebruikte proefdieren, vrouwelijke muizen, bleek de dodelijke hoeveelheid van dit gas te variëren van 0,035 tot 2,5 duizendste gram per liter lucht. Afwijkingen aan de lever waren de doodsoorzaak. In een Amerikaans militair handboek vonden we een dodelijke dosis opgegeven voor mensen van 11 tot 25 duizendste gram per kubieke meter lucht voor CS en 30 duizendste gram per kubieke meter lucht voor het andere, veel in Vietnam gebruikte gas DM. Alles hangt af van de hoeveelheid van het gas op de beschikbare hoeveelheid lucht enerzijds en de lichamelijke conditie van degene, die getroffen wordt, anderzijds. Kinderen, ouden van dagen en vrouwen, die zwanger zijn of een kind zogen, zijn kwetsbaarder dan andere. Het is dus best mogelijk dat in de vrije lucht het door de Amerikanen gebruikte gas iemand over het algemeen slechts buiten gevecht stelt. In Zuid-Vietnam wordt het gas echter vooral gebruikt tegen tunnels, onderaardse verblijven en schuilplaatsen, waar bevolking en guerrilla-strijders zitten ondergedo-

ken. Van buiten is niet te zien hoe groot deze tunnels zijn. Soms zijn ze kilometers lang, in andere gevallen slechts zeer klein. Tegen tunnels gebruikt is het gas wel degelijk in vele gevallen dodelijk, aldus dr. Kahn.

BOMBARDEMENTEN

Begin dit jaar bezocht dr. Kahn Noord-Vietnam. Wij vroegen hem of naar zijn mening Noord-Vietnam zwaarder werd gebombardeerd dan de door de Viet Cong beheerste gebieden in Zuid-Vietnam.

"Het Zuiden wordt veel zwaarder gebombardeerd dan in het Noorden", zei Francis Kahn. "Naast luchtbombardementen zijn er nog artilleriebeschietingen. In de gebieden, waar onze commissie was, staat geen dorp meer overeind, is geen huis ongeschonden. Gedurende ons gehele verblijf hoorden we ontploffingen. We waren vlak bij de Amerikaanse basis Tran Long. Ze schieten van daaruit zo maar in het wilde weg om blijvend een klimaat van onveiligheid te scheppen in de gebieden van de Viet Cong. Een van de Amerikaanse ex-soldaten, die voor het Vietnam-tribunaal getuigde, vertelde dat de kanonnen zo staan opgesteld dat ze voortdurend 360 graden kunnen bestrijken. Het rijstland is met chemische middelen verwoest. Alleen 's nachts kunnen de bewoners proberen wat voedsel te verbouwen. De bevolking heeft kleine veldjes van wilde rijst aangelegd op open plekjes in de jungle. Daar worden ook zoete aardappelen verbouwd. Te grote rijstakkers of aardappelvelden zouden onmiddellijk uit de lucht worden opgemerkt en bommen en chemische oogstvernietigende stoffen aantrekken. De gebieden, waar wij waren, waren zogenaamde "Free Kill"-zones. De geringste beweging kan een bombardement veroorzaken. We hebben in deze gebieden niemand gesproken, wiens familie niet door de oorlog getroffen was. Of door bombardementen, of door martelingen of door gedwongen verhuizingen naar

de door het Amerikaanse leger ingerichte vluchtelingenkampen."

Had dr. Kahn de indruk dat de bevolking van deze gebieden achter de Viet Cong stond?

"Ja, volkomen", antwoordde hij. "We werden natuurlijk door mensen van het Bevrijdingsfront rondgeleid en de reis was van tevoren georganiseerd, wat onder de gegeven omstandigheden niet anders mogelijk was. Maar uit allerlei kleinigheden hebben we de vastbeslotenheid van de bevolking om tegen de Amerikanen te blijven doorvechten kunnen constateren. Hoewel we vlakbij een Amerikaanse basis waren, werden we niet verraden. Door bombardementen gedwongen kwamen we voortdurend op andere plaatsen dan oorspronkelijk voorzien was. Zodra de mensen van onze aankomst en het doel van ons bezoek gehoord hadden, verdronk men zich om ons heen om ook toch maar vooral te kunnen vertellen over wat men had meegemaakt. Wat ons het meest is opgevallen, is dat men nooit echt wanhopig was. Het leven onder de bombardementen is natuurlijk erg gespannen, maar men leeft door en probeert alles te benaderen met de grote zorgvuldigheid, die de Vietnamezen eigen is. Die zorgvuldigheid gaat soms extreem ver. Zo kwam men ons op een dag met bedrukte gezichten vertellen dat het de dag daarvoor opgegeven aantal bommen bij een aanval niet zesten, maar vijftien had bedragen.

Die zorgvuldigheid kwam ook tot uiting op het gebied van de gezondheidszorg. We zagen installaties, gemaakt uit materiaal van neergeschoten Amerikaanse vliegtuigen, om water mee te destilleren. De koppen van napalm-bommen werden gebruikt als filters. Men geeft op grote schaal inenting tegen cholera en waterpokken, waarvoor de mensen vele kilometers uit de omtrek komen lopen. Ik heb", aldus dr. Kahn, "zelfs twee gespecialiseerde medische tijdschriften van het Bevrijdingsfront gezien: één gewijd aan post-universitair onderwijs en de ander aan meer algemene discussies. In onderaardse ziekenhuizen kan men opereren. Het licht voor de operatietafel wordt verschaft door een fietsdynamo. In een van de hospitalen onder de grond was röntgenapparatuur, een geschenk uit Frankrijk. Deze en talloze andere maatregelen maken het de inwoners van de door de Viet Cong beheerste gebieden mogelijk om te vechten."

Vietcong valt Zuidvietnamees kamp aan

Eenheden van de Vietcong hebben in de afgelopen nacht na een mortierbeschieting het kamp van de speciale strijdkrachten van het Zuidvietnamese leger te Bu Dop, 140 kilometer ten noorden van Saigon en 5 kilometer van de Cambodjaanse grens, veroverd. Amerikaanse en Zuidvietnamese versterkingen zijn op weg naar het strijd-gevoel.

De aanval van de Vietcong werd een half uur na middernacht ingezet met een zwaar mortierbombardement op het administratief hoofdkwartier van de ondersector Bu Dop en op het 3 kilometer verderop gelegen kamp van de speciale strijdkrachten. Vervolgens zou het kamp onder de voet zijn gelopen.

De strijd zou grote trekken van overeenkomst tonen met die rondom het 30 kilometer zuidelijker gelegen Loc Nih, waar volgens Amerikaanse mededelingen in zes dagen strijd 860 Noordvietnamezen en leden van de Vietcong werden gedood, tegen een verlies van 42 doden en 209 gewonden aan Amerikaanse zijde.

Guerrillastrijders zijn in de nacht van maandag op dinsdag het vliegveld Ratsj Gia in de Mekongdelta opgesloten en hebben er vier vliegtuigen in brand gestoken, zo heeft een militaire woordvoerder in Saigon meegedeeld. Drie van de toestellen waren van de Amerikaanse luchtmacht, het vierde was er een van Zuid-Vietnam. Het waren alle verkenningsvliegtuigen.

Een ander vliegveld in de delta was maandagavond laat door de Vietcong met mortieren beschoten. Daarbij kwam een Amerikaanse militair om het leven en werd „matige schade” aange-richt. (Reuter - A.F.P.)

Vertrek McNamara thans officiëel Conflict over Vietnam?

WASHINGTON, 29 nov. (Reuter, UPI) — De Wereldbank heeft officieel meegedeeld, dat de Amerikaanse regering Robert McNamara, kandidaat heeft gesteld voor het presidentschap van de bank. Vandaag komt de Raad van Commissarissen van de bank bijeen in een poging om te komen tot een „consensus” over McNamara's kandidatuur. Moeilijkheden worden niet verwacht.

Als eventuele opvolgers van McNamara worden genoemd de gouverneur van Texas, John Connally (de man die naast president Kennedy zat toen deze werd vermoord), de onderminister van defensie Paul Nitze en de vroegere onderminister Cyrus Vance.

Gouverneur Connally is een oude vriend van president Johnson. Onder president Kennedy was hij korte tijd onderminister van defensie, speciaal belast met marinezaken. Paul Nitze wordt beschouwd als een bekwame onderminister. Cyrus Vance verliet in het voorjaar het Pentagon. Momenteel treedt hij op als speciale bemiddelaar namens president Johnson in de kwestie-Cyprus.

In de Verenigde Staten en daarbuiten wordt druk gespeculeerd over de vraag of McNamara heen gaat omdat hij het niet langer eens is met het Vietnam-beleid van president Johnson of om een andere reden. Van officiële

zijde is benadrukt, dat er geen sprake is van een meningsverschil tussen de minister en de president. McNamara vertrekt, aldus de officiële lezing, omdat hij na een ministerschap van bijna zeven jaar wel eens wat anders wil. De persoonlijke verhouding tussen Johnson en MacNamara is in ieder geval altijd uitstekend geweest. De president zei eens: „Bob McNamara is de beste minister van defensie die dit land ooit heeft gehad.”

Maar de twijfels blijven. Senator Robert Kennedy zei gisteren in de Senaat, dat hij had vernomen dat McNamara's verhuizing naar de wereldbank „niet het gevolg is van het feit dat de minister zijn ontslag heeft aangeboden”. Senator George Murphy viel hem bij en zei dat de natie er recht op had te weten wat er precies aan de hand is.

Andere senatoren spraken de vrees uit, dat het vertrek van McNamara zal leiden tot een verdere escalatie van de oorlog in Vietnam. Het is bekend dat McNamara altijd een van de mannen is geweest, die in het kabinet het meest heeft aangedrongen op matiging en een beperkte oorlogvoering. Johnson moet volgend jaar de presidentsverkiezingen zien te winnen. De vrees is nu dat hij zich zal laten verleiden tot een poging de oorlog met het oog op die verkiezingen tot een snelle oplossing te brengen.

Senator Mike Mansfield noemde McNamara „de beste man in het kabinet een man wiens vertrek wij ons het minst kunnen veroorloven”. Mansfield was een van de senatoren die zei te hopen, dat een en ander niet zal leiden tot escalatie in Vietnam.

Opmerkelijk is dat Robert Kennedy gistermorgen een onderhoud van een uur had met McNamara, vrijwel onmiddellijk nadat het nieuws van McNamara's vertrek bekend was geworden. Enkele uren later plaatste Kennedy zijn opmerkingen in de Senaat.

McNamara's vertrek en de oorlogsuitbreiding

Escalatie tot Cambodja in het geding

Van onze correspondent

WASHINGTON, 29 nov. — Terwijl het Pentagon en het Witte Huis bedremmeld zwegen, speculeerde een diep verontrust Washington gisteren over de reden en het gevolg van McNamara's ontslag. De meesten vroegen of het vertrek van degene die in de regering het belangrijkste tegenwicht vormde tegen de „havikken” in het algemeen en de stafchefs in het bijzonder, een oorlogsuitbreiding inluidt.

De raad van de generaals Eisenhower en Bradley, die gisteren in een televisie-interview voor het eerst aanraadden de vijand over Zuid-Vietnams grenzen heen, naar Laos, Cambodja, Noord-Vietnam en zelfs China, te achtervolgen en nog honderdduizend soldaten te sturen, leek deze vrees te bevestigen, al hebben zij geen directe invloed meer op de regering. Hoe ernstig de veronderstelling (die de regering wellicht ook als welkome dreiging dient) nu wordt opgenomen bleek toen de perschef van het Witte Huis wel werd gedwongen tot de verklaring dat hem geen „voorgenomen verandering der politiek” bekend was.

Dat hij, die door simplistisch denken als een wrekende oorlogsgod werd gezien, terwijl hij bij ingewijden al lang bekend stond als een unieke minister van defensie die door toepassing van strikt logische strategische principes trachtte alle risico's te beperken, nu ook als waarborg gold tegen een oorlogsuitbreiding in Vietnam, bevestigde gisteren ook de Democratische leider Mansfield: „Ik hoop dat McNamara's vertrek geen escalatie van de bombardementen of een uitbreiding van de oorlog betekent.” Ten bewijze van McNamara's matigende invloed op de regering werden natuurlijk al zijn ruzies met de stafchefs aangevoerd, zijn voor een defensieleider verbazingwekkende erkenning dat militair materiaal alleen geen veiligheid biedt, zijn streven de Russisch-Amerikaanse wapenrace te beperken, zijn herhaalde verklaring dat de oorlog alleen in

Vlak daarvoor „ontdekten” twee Amerikaanse correspondenten — op instigatie van de geheime diensten in Saigon — in Cambodja een leeg Vietcongkamp dat Cambodja's schuld moest bewijzen... In onderlinge afspraak werd Westmorelands uittaling pas na zijn vertrek gepubliceerd, zodat het voor Washington moeilijk werd hierop negatief te reageren.

Uitbreiding

Wie achterdochtig is kan uit deze combinatie van ontwikkelingen een poging van de Amerikaanse militairen construeren om vredeskansen, via een onderling compromis in Zuid-Vietnam, te doorkruisen door met een uitbreiding van de oorlog tot Cambodja te dreigen. Dit zouden zij noodzakelijk achten nu Westmoreland meende dat de vijand al te zware verliezen leed, aarzelt reserves uit het noorden te halen en kennelijk eerder de weg van een „coalitieregering” wil bewandelen. Wie zeer ach-

terdochtig is kan zelfs menen dat Johnsons zwijgen over de wens tot uitbreiding van de oorlog McNamara's vertrek verhaastte. Het onderneemen van een achtervolging van de vijand over Zuidvietnams grenzen heen, zou dan een escalatie zijn die het begin van onderhandelingevoorkomt, alsmede infiltratie van de Vietcong in Saigons bestuur na een eventueel compromis — terwijl da de V.S. de gevechten niet meer zo kunnen hervatten — en dus ook een voor de „havikken” onbevredigend oplossing voorkomt. Een vlucht naar voren dus uit een hopeloze situatie die Johnson de kans geeft de oorlog via een grote crisis, nog voor de verkiezingen te doen beëindigen.

wonnen en zijn weigering deze zomer aan Westmorelands verzoek om meer troepen te voldoen. Bij ruzies met de stafchefs gaf Johnson hem soms gelijk. Maar velen hier menen dat Johnson ten slotte toch de handen vrij wilde hebben voor een poging nog voor de verkiezingen de oorlog te beëindigen door middel van een escalatie in de vorm van een achtervolging van de vijand, en dat McNamara toen niet meer meekon.

Machtsstrijd

In deze vooralsnog speculatieve visie passen inlichtingen over een beklemmende interne machtsstrijd hier die nog enige dagen geleden wegens hun sensationele aard geen vermelding verdienden. Zij passen nu in de legpuzzel die Washington bezig houdt. Het gaat daarbij om de afschuwelijke vraag, door Johnson vijanden gesteld, of in afgelopen weken een kans op een intern Zuidvietnamees compromis bewust door de regering werd afgewezen. Zij die dit menen wijzen op de mogelijke samenhang tussen vier ontwikkelingen:

1. Het deze zomer door het Zuidvietnamese bevrijdingsfront gepubliceerde programma volgens hetwelk na vrije verkiezingen een regering van nationale eenheid kan worden gevormd. De verklaring werd door de „havikken” hier afgedaan met de opmerking dat communisten in coalitieregeringen willen bereiken wat hun met wapens niet lukt.

2. De verklaring van Goldberg voor de Senaat, vier weken geleden, dat het Zuidvietnamees bevrijdingsfront als conferentiepartner kan optreden en het diepe zwijgen dat sindsdien Hanoi, bevrijdingsfront, maar ook Johnson hierover betrachtte. Tegelijk wijzen Oosteuropese communisten hier voortdurend op het belang van het aanbod van het bevrijdingsfront tot een coalitieregering, noemde de communistische journalist Burchett (die vaak woordvoerder van het bevrijdingsfront is) de bereidheid van het bevrijdingsfront tot een gesprek met Saigon het hoofdpunt van het nieuwe programma en legde ook de goedingelichte meerderheidsleider in de Senaat, Mansfield, de nadruk op de urgentie van een gesprek tussen de Vietcong en Saigon als inleiding voor een compromis. Te zelfder tijd vertrok ambassadeur Harriman, die alle vredeskansen moet onderzoeken, naar Bulgarije dat goede betrekkingen met het bevrijdingsfront onderhoudt.

3. Terwijl aldus de kansen op een intern compromis in Zuid-Vietnam beter leken te zijn hield Johnson hier kriegsraad met Westmoreland, werd er verklaard dat de bombardementen op Noord-Vietnam doorgaan en voorspeld dat de oorlog nog ten minste twee jaar zal voortduren.

4. Terwijl Westmoreland hier was, aanvaardde hij een uitnodiging om in het diepste geheim te dineren met de negen belangrijkste journalisten bij het Pentagon van welke groep The Washington Post was uitgesloten. Hij zei bij die gelegenheid, dat de haven Sihanoukville en de rest van Cambodja zo intensief worden gebruikt als bevoorradingsbases voor de Vietcong dat ingrijpen noodzakelijk werd.

en Peru: paramoten.
ankrijk en Californië:
ten. Enzovoort.
Schaap moet ze alle-
keuren en proeven.
win

wonder: ze eten alles van 'm op.

e Schaap is at je noemt oot-leidend.

Nog geen opvolger voor McNamara

WASHINGTON, 30 november (Reuter, UPI) — President Johnson heeft nadrukkelijk verklaard, dat het ontslag van de minister van defensie, Robert McNamara, niet betekent, dat er ook maar iets zal veranderen aan zijn Vietnam-beleid. Hij kon echter nog niet medelen, wie McNamara zal opvolgen, wiens benoeming tot president van de Wereldbank ophanden is.

Het Witte Huis gaf later nog een verklaring uit, waarin berichten, als zou de ontslagaanvraag van McNamara het gevolg zijn van een meningsverschil met Johnson „als nonsens” worden betiteld. Bekend is echter, dat McNamara al lange tijd bedenkingen had tegen de bombardementen op Noord-Vietnam.

De benoemings-procedure van McNamara bij de Wereldbank is op gang gekomen. De bank maakte bekend, dat president Johnson McNamara had voorgedragen voor die functie, waarin hij George Woods opvolgt, wiens mandaat 1 januari afloopt. De Verenigde Staten hadden aanvankelijk - voordat er sprake was van een aftreden van McNamara - laten weten, dat ze drie kandidaten zouden stellen voor de opvolging van Woods.

De Wereldbank was al eerder overgegaan, dat de nieuwe president weer een Amerikaan zou zijn omdat Amerika het grootste deel van de middelen van de bank fourneert. De Fransen hadden op de bijeenkomst van de Raad van commissarissen van de Wereldbank gisteren nog enige

bedenkingen. Frankrijk, dat overigens bezwaar heeft tegen de persoon van McNamara, zou nu gesteld hebben dat de VS maar één kandidaat hebben voorgedragen, namelijk McNamara. Verder meent Frankrijk, dat er geen reden bestaat om zo snel een beslissing te nemen over de kwestie van de opvolging, daar Woods nog verscheidene maanden in functie kan blijven.

McNamara heeft officieel laten weten dat hij het aanbod van de raad van commissarissen van de Wereldbank heeft aanvaard om president van deze bank te worden. McNamara verklaarde dat er nog geen datum was vastgesteld voor zijn aftreden als minister van defensie. President Johnson had hem verzocht ook in 1968 tenminste nog zo lang aan te blijven tot het werk voor het militaire program en het budget voor het fiscale jaar 1968-1969 voltooid was. Dit betekent dat McNamara waarschijnlijk niet voor eind januari zal heengaan.

VERLIES VOOR JOHNSONS KABINET

Robert S. McNamara briljant leider van het Pentagon

HET PENTAGON, het Amerikaanse ministerie van defensie, heeft nooit zo'n bekwame leider gehad als Robert S. McNamara. Als hoofd van dit departement heeft hij onder twee presidenten gediend. Toen Lyndon B. Johnson in het Witte Huis kwam, verving hij een groot aantal ministers en naaste medewerkers van zijn voorganger, John F. Kennedy. Maar hij heeft „Bob“ McNamara vier jaar in diens functie gehandhaafd. Als vice-president onder Kennedy had Johnson McNamara leren kennen en waarden. Hij was blij, dat de hoogst bekwame minister van defensie wilde aanblijven na de dood van zijn vriend Kennedy.

Jarenlang hebben Johnson en McNamara goed samengewerkt. De president zei eens: „Ik dank God iedere nacht voor Bob McNamara“. Deze zomer gaf Johnson nog blijk van zijn bijzonder vertrouwen in McNamara's capaciteiten, toen hij zijn minister naar Glassboro liet komen om deel te nemen aan het topgesprek met premier Kosygin van de Sovjet-Unie. Maar korte tijd later gaf Johnson instructies die een uitbreiding van de oorlog in Vietnam inhielden en hij deed dat tegen het klemmend advies in van de minister van defensie.

Naar Wereldbank

Mogelijk is er de laatste maanden enige wrijving ontstaan tussen Johnson en McNamara. Het is bekend dat de minister slechts beperkt nut zag in de bombardementen op Noord-Vietnam en dat volgens hem de acties in het zuiden van Vietnam belangrijker waren. McNamara heeft zich ook gekoerd tegen plannen van militairen, als de voorzitter van de Chefs van Staff, generaal Earle G. Wheeler, om de haven van Haiphong te bombarderen. McNamara liet zich door de generaals en admiraals in het Pentagon niet van zijn stuk brengen. Hij heeft zich niet door de haviken in de militaire top en in het Congres laten opjagen. Zullen die haviken zich op McNamara wraak

President John F. Kennedy temidden van zijn voornaamste medewerkers: Dean Rusk, de minister van buitenlandse zaken, en Robert S. McNamara, de minister van defensie. Kennedy is in 1963 vermoord. McNamara wordt nu van zijn functie ontheven. Rusk blijft leider van het State Department.

se zaken, John Foster Dulles, hadden de strategie onworpen van de „onmiddellijke massale vergelding“. Onder Kennedy en McNamara ging Amerika over op de strategische leer van „de beheerste of bulgzame reactie“, waarbij de aard van het Amerikaanse militaire ingrijpen met conventionele of kernwapens aangepast zou worden aan iedere situatie.

Kort nadat Kennedy in november 1960 tot president gekozen was, deed hij een beroep op McNamara die zojuist opgeklimmen was tot een toe-

beperkt zich niet tot het onderwerp van zijn academische studie: economie.

Hij studeerde aan de Universiteit van Californië en vervolgens aan de Hogeschool voor Handelswetenschappen van Harvard. Door Harvard werd hij, kort na voltooiing van zijn studie, teruggeroepen om als buitengewoon hoogleraar colleges te geven. Hij was toen 27.

Daarna kwam hij, als dienstplichtig officier, bij de luchtmacht en in 1945

GEEN HAVIK

HET BEPERKTE DOEL dat Amerika in Vietnam moet nastreven wordt door Robert S. McNamara, de Amerikaanse minister van defensie, als volgt gezien: „Ons doel is niet het land Noord-Vietnam te vernietigen. Het is niet de vernietiging van de regering van Noord-Vietnam. Ons

...sterker laten gelden?

EEN JAAR TE VROEG valt dit vertrek van de sterkste man uit Johnsons kabinet. In november 1968 kiezen de Amerikanen een president en bij diens inauguratie in januari 1969 treedt een nieuw kabinet aan. Het zou dan aannemelijk geweest zijn, als McNamara was vervangen. Maar nu komt dit vertrek wel zeer plotseling. De vraag is al geopperd of Johnson McNamara misschien kwijt wilde vóór het begin van de presidentiële verkiezingscampagne. De president heeft zijn minister voorgedragen voor een hoogst belangrijke en zeer eervolle positie: het presidentschap van de Wereldbank. Maar kan hij daar Amerika en de wereld werkelijk van meer nut zijn, dan op het Pentagon?

Van Ford

Misschien heeft McNamara ook moeite gehad met het aanvaarden van de beslissing dat Amerika toch een anti-raketstelsel ging opbouwen. Lange tijd had hij zich tegen de opbouw van zo'n defensiestelsel verzet vanwege de hoge kosten die geen evenredig effect zouden hebben. Inderdaad werd het oorspronkelijke, zeer kostbare project aanzienlijk vereenvoudigd, maar al besloot men nu toch maar een anti-raketstelsel geaccepteerd.

EEN NIEUWE STRATEGIE voor het atoomtijdperk werd door McNamara ontwikkeld. President Eisenhower en diens minister van buitenland-

...in het bedrijfsleven. McNamara was president geworden van de Ford Autofabrieken, waar hij veertien jaren tevoren door Henry Ford de Tweede in dienst was genomen. Op 44-jarige leeftijd had hij een functie met een zeer hoog salaris. Hij bracht een groot materieel offer door als minister van defensie genoeg te nemen met het officieel vastgestelde salaris van slechts 25000 dollar.

Onmiddellijk wierp hij zich met grote intensiteit op zijn nieuwe functie. Vaak was hij 's morgens al om zeven uur in zijn werkkamer, waar hij plaats nam achter het oude schrijfbureau van generaal Pershing, de Amerikaanse commandant uit de eerste wereldoorlog. McNamara maakt werkdagen van elf of twaalf uren. Zijn werktempo is zeer hoog, vooral ook door zijn flitsende intelligentie en zijn fabelachtig sterk geheugen. Men heeft hem wel de „menselijke computer” genoemd, omdat hij met groot gemak hele reeksen cijfers onthoudt. Hij is wat de Amerikanen een „egghead”, of intellectueel, noemen, en zijn ontwikkeling

Dominerend

HET MINISTERIE van defensie van de Verenigde Staten werd pas in 1947 opgericht. Leger, marine en luchtmacht werden onder de verantwoordelijkheid van een minister gebracht. James Forrestal, Amerika's eerste minister van defensie, onder president Truman, had een tragisch levenseinde. Hij pleegde zelfmoord door uit het raam van een ziekenhuis te springen. Leiders van het Pentagon sinds Forrestal waren: Louis Johnson, George Marshall, Robert Lovett, Charles Wilson, Neil McElroy en Thomas Gates. Al die namen zijn vergeten, met uitzondering van die van Marshall, maar niet vanwege zijn leiderschap van het departement van defensie.

Maar de naam van McNamara is blijvend in de geschiedenis van Amerika. In twee regeringen heeft hij eer dominerende rol gespeeld. Zijn carrière neemt nu een andere wending.

H. BRONKHORST

zoeken voor een latere militaire operatie tegen Rood China. Het is zelfs niet ons doel de Zuidvietnamezen te binden aan een westerse militaire alliantie.

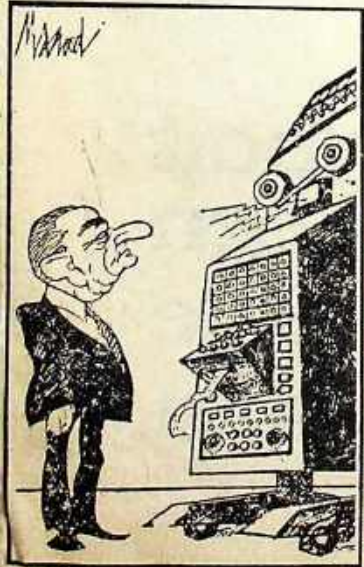
Integendeel: ons doel is beperkt tot het handhaven voor de Zuidvietnamezen van hun zelfbeschikingsrecht: het recht hun eigen politieke en economische instellingen te kiezen als een onafhankelijke soevereine staat.

Een vernietiging door luchtbombardementen van Noord-Vietnam moet geen element zijn van onze strategie. Wij moeten ons doel bereiken door de Noordvietnamezen te tonen, dat hun agressie tegen het zuiden niet tot een overwinning kan leiden en dat zij de politieke instellingen van het zuiden niet kunnen omverwerpen of vernietigen. Dat moeten wij op de eerste plaats tonen door acties in het zuiden.

Maar we hebben bijvoorbeeld nooit gedacht, dat de campagne van luchtbombardementen in het noorden op zich zelf een einde zou maken aan de agressie in het zuiden. Wij hebben nooit gedacht dat die campagne in het noorden in de plaats zou kunnen komen van doelmatige acties in het zuiden.

Dit zijn citaten uit een recent interview met McNamara, dat verscheen in het Amerikaanse tijdschrift PARADE. Het is niet de taal van een haak.

MENSELIJKE COMPUTER

Computer: „Ik ben zo „programmeerd dat ik McNamara kan vervangen”.

Fragment van een spotprent in The Times op het besluit van President Johnson de minister van Defensie, Robert S. McNamara, over te plaatsen naar de Wereldbank. McNamara wordt, vanwege zijn fabelachtig geheugen, wel de „menselijke computer” genoemd.

D&C 62 Internationale

JIETCONG MORTIER PLOEG

De Amerikaanse regering werkt steeds openlijker toe naar een uitbreiding van de oorlog tot Laos en Cambodja.

Deze plannen zijn niet nieuw. David Welsh schreef daarover al in juli 1967 in het blad Ramparts (overgenomen in het Vietnam-bulletin van 16 september):

"Door de bezetting van zuidelijk Laos zouden de VS - afgezien van het strategische effect op de strijd in Zuid-Vietnam - de beheersing krijgen over een centrale gordel van Thailand tot de Zuidchinese Zee, waardoor het gevechtsterrein in tweeën zou worden verdeeld - voorzover die bezetting van Laos de VS óók in staat zou stellen aangrenzende stroken van Zuid-Vietnam te beheersen. Zo zouden wij een eigen "Berlijnse Muur" krijgen."

Net beneden de gedemilitarizeerde zone in Zuid-Vietnam loopt de weg nr. 9. Het is een van de hoofdwegen die Thailand met de Zuidchinese Zee verbindt en door Laos loopt. Deze weg is van grote strategische waarde. De Amerikanen willen nu een "korridor" aanbren- gen die bovendien het door de Pathet Lao bezette gebied in tweeën splitst; tegelijkertijd zou dan noordoostelijk Cambodja bezet moeten worden waardoor de VS de door het Zuidvietnamese Be- vrijdingsfront beheerste gebieden van- uit het Westen kunnen aanvallen.

Toen deze voorstellen als "proefbalon- netjes" werden gelanceerd viel het al direkt op dat de zogenaamde vredesdui- ven onder de Amerikaanse afgevaardig- den (zoals Mansfield) hun warme in- stemming betuigden. Mansfield kwam met het argument dat een versterkte barriè- re langs de zuidelijke rand van de ge- demilitarizeerde zone de "noodzaak"

zou wegnemen van de Amerikaanse bom- bardementen op Noord-Vietnam! In het genoemde artikel schreef Welsh al dat er voorbereidingen waren getrof- fen "om nog dit jaar" (1967 dus) een invasie in Laos te kunnen uitvoeren of in de eerste maanden van 1968. Thailand is een Amerikaans bolwerk. Vanuit Thaise bases worden ongeveer 100 luchtaanvallen per dag uitgevoerd op zuidelijk Laos. Amerikaanse "Special Forces" en andere militaire adviseurs geven aan meer dan 10.000 Thaise sol- daten een spoedopleiding in anti-guer- rilla oorlogvoering. Thais worden bo- vendien opgeleid in het vliegen met helikopters en T-28 jachtbommenwerpers. Deze training vindt plaats vanaf een vliegveld in het noordoosten van Thai- land - de hele opleiding wordt nauw gekontroleerd door de CIA.

VIETNAM EN DE BB

DR. C. Z. INTHAMPTION

Toen de BB in 1961 het boekje "Wenken voor de bescherming van uw gezin en uzelf" liet verschijnen, heeft dat aanleiding gegeven tot veel vermaak. Men zal zich het sloopje met erwten nog wel herinneren.

De Groningse hoogleraar prof. dr. Ph. B. Smith heeft nu in een omstrepen interview in De Volkskrant (8 november) nogmaals de beweringen en konklusies van de BB aangevallen en "onwetenschappelijk" genoemd. "Wie niet rechtstreeks omkomt dóór een atoomaanval," zei hij ondermeer, "zal sterven tengevolge van die atoomaanval. Ook voor de overlevenden zijn de kansen nihil."

Er zijn wel eens na een atoomexplosie volkomen normale ratten teruggevonden, maar dat is in het geheel geen argument want ratten kunnen een tiemaal zo grote dosis straling verdragen als een mens. Bovendien betekent dit dat als de ratten overleven er enorme epidemieën zullen ontstaan, want ratten zijn beruchte ziekteoverbrengers. Uitgebreid is prof. Smith ook ingegaan op de zijns inziens onjuiste veronderstelling van de BB dat een aanval op ons land niet met de waterstofbom (H-bom) maar met de lichtere A-bom zou plaatsvinden, omdat de laatste goedkoper is en omdat de tegenstander ons land liefst onbeschadigd in handen zou willen krijgen. Smith: "West-Europa is een militaire eenheid en daarom zal een tegenstander die eenheid op de meest efficiënte manier vernietigen. Niet alleen militair, maar ook economisch." Inderdaad, want in Nederland liggen Amerikaanse atoomwapens opgeslagen, al is dat indertijd dan ook volkomen buiten het parlement omgegaan. Het is ook niet voor niets dat in Amerika de civiele verdediging praktisch is stopgezet. Er is namelijk een wetenschappelijk onderzoek ingesteld door een groep artsen in Boston over de gevolgen van een atoomaanval op een land zo groot als Nederland. De artsen kwamen tot de konklusie dat er geen bescherming bestaat. De enige remedie is het voorkomen van de atoomoorlog.

Een heel andere mening heeft - hoe kan het ook anders - generaal-majoor b.d. B.R. d'Engelbronner, chef-staf van de civiele verdediging. Hij meent dat de film "The War Game" die handelt over een atoomoorlog op Engeland verlamd werkt en daarom schadelijk is. Het is echter niet moeilijk een groot aantal

mensen van wetenschappelijke naam te vinden die de mening van prof. Smith delen, evenmin als het moeite zal kosten om even zovele deskundigen te vinden die het tegendeel "bewijzen". Maar daarmee is de zaak niet afgedaan. Daarvoor staat er te veel op het spel. Het is zinloos te twisten over de vraag of er bij een atoomaanval honderdduizend of 1 miljoen mensen direkt gedood zullen worden; of er honderdduizend of 1 miljoen mensen overdekt met brandwonden zullen moeten lijden tot aan hun dood; en of er honderdduizend of 1 miljoen kinderen geboren zullen worden met de ergste afwijkingen als gevolg van de radioaktiviteit der atoomexplosies. De verschrikkingen van zo'n oorlog zijn niet meer in miljoenen doden en gewonden uit te drukken. De omstandigheden waaronder de overlevenden verder zullen moeten gaan, hebben dan namelijk niets meer met leven te maken. Het zal een luguber voortstapen worden waar de dood als een verlossing komt. En dat alles zal dan een gevolg zijn van een maatschappijvorm waarin het geweld de boventoon vormt.

Geen natuurramp

Het gaat er niet om de mensen in de waan te brengen dat er een verdediging bestaat tegen dit oorlogsgeweld al ware het een natuurramp, iets onvermijdelijks, waartegen men zich dan maar zo goed mogelijk dient te beschermen. De atoomoorlog is een wetenschappelijke massavernietiging die de natuur jarenlang vergiftigt en de mensheid teugbrengt in de barbarij. Niet de gevolgen van een oorlog bestrijden, moet het parool zijn, maar de oorlog zelf moet onmogelijk gemaakt worden.

Niet passief afwachten wat er gebeuren gaat en denken misschien overleven we het wel. Dat is zinloos. "Het doel is het uitbannen van de atoomoorlog," zegt generaal-majoor d'Engelbronner over de film "The War Game". "Maar de film zou daar hoogstens toe kunnen bijdragen als ze ook in Communistisch China en in de landen van het Warschaupakt wordt getoond." Het is aardig gezegd, maar wel erg goedkoop. Een oorlog en zeker een atoomoorlog, komt niet uit de lucht vallen. Er is al iets aan vooraf gegaan. En naarmate de tegenstanders zich meer

versetten neemt het risico van een uitbreiding tot een atoomoorlog toe. Een voorbeeld is Vietnam. Ondanks een overwicht aan techniek en oorlogstuig, die nog steeds verder wordt opgevoerd, slagen de Amerikanen er niet in de oorlog in hun voordeel te beslissen. Integendeel.

Door de vastberaden moed en vindingrijkheid weet de bevolking zich met toenemend succes te weer te stellen. In die mate zelfs dat er al verscheidene malen aan Amerikaanse kant toespelingen zijn gedaan om tactische atoomwapens te gaan gebruiken.

Het zal duidelijk zijn dat, als deze stap gezet is, als Amerika er niet voor terugschrikt een dergelijk barbaars wapen te gebruiken tegen een land dat met hulp van de arbeidersstaten voor zijn vrijheid vecht - dat dan deze landen het op zullen vatten als een aanval op hen zelf.

Er zal dan geen sprake meer zijn van rustig eens bekijken of Nederland gespaard moet worden of niet. Dan gaat het er alleen nog maar om in de eerste minuten de atoombases van de agressor te vernietigen. En omdat deze bases ook in dichtbevolkte streken liggen, is het sparen van de burgerbevolking een fictie. Daar verandert een BB niets aan, al heeft de regering onlangs nog het tegendeel beweert. In het algemeen te stellen dat een atoomoorlog een vreselijk iets is, en dat alles in het werk gesteld moet worden om deze te verhinderen, is één ding. Een ander ding is het er zich actief mee bemoeien.

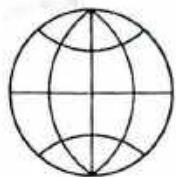
In toenemende mate moet dat gebeuren in Vietnam waar het imperialisme door middel van atoomchantage probeert zich op de been te houden.

De dreiging is niet iets onbestemd, iets wat onverwacht komt. Daar waar gegooid wordt met napalm en splinterbommen, waar chemische wapens gebruikt worden tegen de burgerbevolking, daar ligt ook de brandstof voor een atoomoorlog.

Alleen in het terugtrekken van de Amerikaanse troepen en het direkt staken van de bombardementen, ligt de mogelijkheid om voor dit moment de vrede te bewaren.

Op den duur zal dit slechts mogelijk blijken als het imperialisme een definitieve nederlaag is toegebracht, dat wil zeggen in een socialistische maatschappij.

HENK DE VRIES.

reflector

van het hedendaags wereldgebeuren

VOOR LEEFLINGEN VAN HET VOORTGEZET ONDERWIS

UITGAVE SYSTEMEN BĲZING AMSTERDAM / ANTWERPEN / MAANDBLAD / 9de JAARGANG / No. 5 / DECEMBER 1967

*H. J. Neuman,
hoofd documentaire afdeling
van de KRO-televisie.*

Twee oorlogen en een mislukte vrede

In een bekend boek van het schrijversduo William J. Lederer en Eugene Burdick, „The Ugly American”, komt een hoogst merkwaardige kolonel voor. Hij heet Edwin B. Hillandale en hij treedt voor het eerst handelend op in het jaar 1953. Op de Philippijnen woedt dan de opstand van de Hukbalahaps, die door Lederer en Burdick worden bestempeld als „communisten”. Ramon Magsaysay is gewikkeld in een langdurige campagne, die ten doel heeft hem het presidentschap van de Philippijnen te bezorgen. Maar de „Huks” zitten hem voortdurend dwars. Magsaysay vertrouwt dan op de adviezen van kolonel Hillandale, die zich heeft voorgenomen brede lagen van de Philippijnse bevolking geestdriftig te maken voor de kandidatuur van Magsaysay en ervoor te zorgen, dat zij zich afkeren van de „Huks”. Zelf geeft hij het voorbeeld. Gezeten op een rode motorfiets en gewapend met een mondharmonica doet hij zijn intrede in de hoofdstad van de voerigste provincie, Cuenco. Door op de harmonica te spelen en de gastvrijheid van de bevolking niet af te wijzen slaagt hij erin zich een vriendenkring op te bouwen en geleidelijk de hele provincie te ontfutselen aan de heerschappij van de Huks. Een knap staaltje „psychologische oorlogvoering” dat in deze vorm alleen voorkomt in de wereld van de romanschrijvers.

Edwin Lansdale

Toch is kolonel Hillandale niet helemaal een romanfiguur. De man, die als voorbeeld heeft gediend voor de bedwinger van de Huks, is nog steeds in leven, al is hij dan gepromoveerd. Het is generaal Edwin Lansdale en hij bewoont, met een paar assistenten, een ruime villa te Saigon, niet ver van het presidentiële paleis. In feite probeert hij in Zuid-Vietnam nu hetzelfde te doen, wat zijn evenbeeld uit de roman op de Philippijnen placht te doen: hij probeert de Vietnamese boeren immuun te maken voor de propaganda van de Vietcong, en daarvoor ge-

bruikt hij allerlei middelen: van landbouwinstructeurs tot zangers van het Vietnamese volkslied toe. Generaal Lansdale, of, zoals hij door zijn vrienden wordt genoemd, „Ed”, heeft al heel wat ontwikkelingen in Vietnam meegemaakt. Hij is er voor het eerst geweest, toen de Fransen het er nog voor het zeggen hadden. Hij heeft tussen de menigte gestaan, toen in 1954 Ngo Dinh Diem zijn intrede deed in Saigon om daar het ambt van minister-president (en later van president) te aanvaarden. Ed ergerde zich aan het feit, dat Diem in een gesloten auto en pijlsnel tussen twee hagen jubelen-

de landgenoten van het vliegveld naar zijn paleis reed. Midden in de nacht stelde hij richtlijnen op voor het publieke gedrag van een Zuidvietnamese president. De volgende morgen baande hij zich, met een Franse vertaling van die richtlijnen, een weg door de krikelende massa van ambtenaren, journalisten en politici in het paleis van Diem, totdat hij ergens op de eerste verdieping een heer achter een bureau ontwaarde. „Kunt u mij zeggen, waar premier Diem op het ogenblik is?”, vroeg hij. „Ik ben Diem”, zei de man achter het bureau. Lansdale vroeg toestemming zijn prak-

Profiel van Vietnam

GESCHIEDENIS: Het noorden van Viet (= land in het zuiden) stond van 111 v. Chr. - 939 n. Chr. onder Chinese heerschappij. Daarna was dit gebied (thans bekend als Tonkin) nog herhaaldelijk aan China schatplichtig. In de 15e eeuw veroverden de Vietnamezen het koninkrijk Champa (Annam in Midden-Vietnam) en in de 18e eeuw op Cambodja Cochinchina (het zuiden). Aan het eind van de 16e eeuw kwamen de eerste Franse en Portugese missionarissen. (Alexander van Rhodes romaniseerde het Vietnamese schrift). Louis XVI onderte

Chinese minderheden (in Noord-Vietnam ca 60.000). In Zuid-Vietnam leven ca 667.000 leden van bergstammen en 454.000 Cambodjanen, Chinezen en Fransen (schatting 1962). Van de Noordvietnamese bevolking bestaat 15% uit ethnische minderheden, voornamelijk woonachtig in de berggebieden, zoals de Tay (50-850), de Mung (314.000), de Muong (415.000), de Thai (385.000) en de Mee (220.000).

TAALEN: Annamitisch als officieel en algemeen taal; Frans (vooral in Zuid-Vietnam) als tweede taal.

De bevolking van Vietnam is 20.710 km² 1967

in (berekening 1964);

3.000 met voorsteden; (360.000).

ens bekend.

ocratische republiek;

nh; premier Pham Van

zaken Nguyen Duy

de Nationale Vergadering mei 1960 telt 362

van 56 vertegenwoordigers van minderheden.

ersend is de Lao Dong Secretaris-generaal Le

ontraal comité Ho Tsj

asis van de kolonlagen reeds in de Franse tijd

Nie industriële en commerciële staatseigendom. In

de boeren gegroepeerd in coöperaties. In een goed jaar is de

te om de bevolking te voeden. De bebouwde grond

4 mln voor rijst. Belangrijke industrieën voor cement, textiel en chemicaliën. Belangrijke exportartikelen zijn de SU, China, Japan, de belangrijkste exportartikelen zijn textiel en mijnbouwproducten: koper, chroom, nikkel

0.806 km² (ca 5,5 x 10¹⁰ m²)

0.000 (berekening 1964);

on.

STEDEN: Saigon (inclus. Cholon 1,4 mln inw.); Hué (103.500).

RELIGIE: 70% aanhangers Mahayana-boeddhisme; 9% roomskatholieken; 10% Cao Dai; 7% Hoa Hoa; voorts andere sekten en confucianisten.

STAATSVORM: republiek; president gen. Nguyen Van Thieu; vice-president gen. Nguyen Cao Ky; buitenlandse zaken dr. Tran Van Do; parlement gekozen in sept. (Senaat) en okt. (Huis van Afgevaardigden) 1967.

PARTIJEN: Na de verkiezingen van 1963 beschikte de regerende Nationaal-revolutionaire beweging over 55 der 123 zetels. In totaal waren 18 partijen vertegenwoordigd. De communistische partij is verboden. Bij de jongste parlementsverkiezingen traden geen georganiseerde partijen op.

ECONOMIE: 80% van de bevolking leeft van de rijstbouw (87% van het bebouwbare land). Daarnaast verbouw van suiker, koffie, thee, kruiden en rubber. Goed ontwikkelde zijdecultuur. Dichte oerwouden (40% van opp.) leveren hout. Belangrijke veeteelt en visserij. Goudmijn in Bong Mieu. Industrialisering laat begonnen; bodemschatten worden eerst sinds kort ontsloten. Belangrijkste handelspartners: invoer: VS (1960: 25%), Japan (22%), Frankrijk (21%); uitvoer: Frankrijk (1960: 36%), Hongkong (9%), Indonesië (8%).

tische wenken voor te dragen, maar op het beslissende moment bleek hij zijn bril niet bij zich te hebben. „Neem die van mij maar”, zei Diem. En vanaf dat ogenblik ontwikkelde zich tussen de Zuidvietnamese president en de Amerikaanse officier een warme vriendschap, één van die vreemde relaties tussen mensen, die in de geschiedenis van Vietnam zo dikwijls zijn voorgekomen en die het land en zijn bevolking uiteindelijk toch zo weinig hebben gebaat. Want Diem is dood en generaal Lansdale is bezig aan een hopeloze taak.

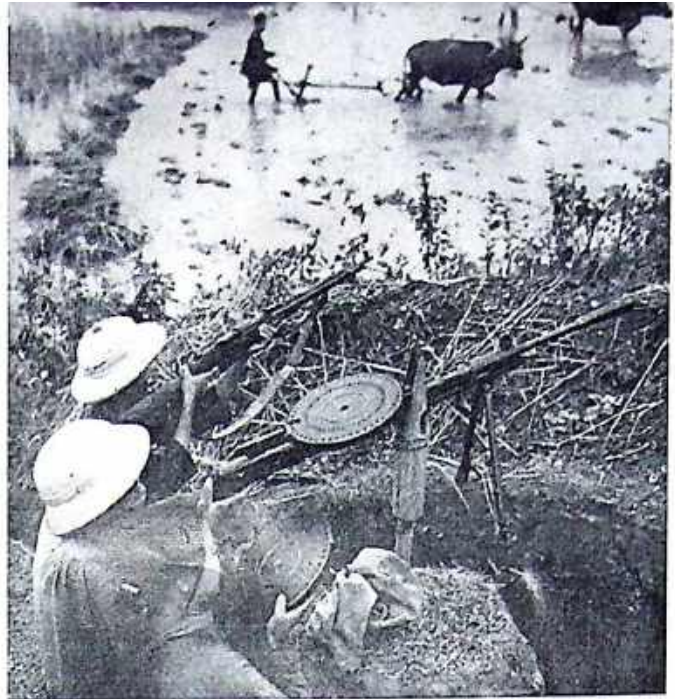
een oud cultuurvolk

Het zou zo gemakkelijk zijn, als we konden zeggen: Kijk eens, hier is dat Vietnamese conflict, het is op die en die dag uitgebroken en land X of partij Y is begonnen. Maar jammer genoeg is het allemaal geschiedenis, ook de Vietnamezen zelf kunnen terugblikken op een lange historie. Binnen het bestek van dit artikel kan ik daar moeilijk op ingaan. Toch is het goed te bedenken, dat het Vietnamese volk een oud cultuurvolk is. Het heeft zich nooit blijvend neergelegd bij vreemde overheersing en het is zelfs een Chinese bezetting, die negen eeuwen heeft geduurd, glansrijk te boven gekomen.

Pas in de vorige eeuw raakte het zijn zelfstandigheid opnieuw kwijt, ditmaal aan de Fransen. Het was in de zomer van het Europese imperialisme, dat in de tropische oerwouden, in de elegante steden en op de vruchtbare rijstvelden van Vietnam het gezag van Parijs en van het hoofdstad voor de Franse cultuur werden gevestigd. Alleen de Tweede Wereldoorlog is het gezag van de Fransen ernstig ondermijnd. Een tengere Vietnamese, communistisch-revolutionair van internationale klasse, ging nu een strijd aan met de Fransen. Ho Chi Minh slaagde erin de kern te worden van een nationale beweging tegen de Japanners, een beweging die zo belangrijk was, dat generaal Tsjang Kai-sjek, toen nog de officiële heerser over het Chinese continent, er zijn steun aan gaf. Via het Bureau voor Strategische Diensten leverde ook president Roosevelt aan Ho wapens en geld.

wisselen van de macht

Na de nederlaag van de Japanners voelde Ho zich sterk genoeg om een onafhankelijke republiek uit te roepen. Maar in Parijs was de regering-de Gaulle niet bereid zich voor volledige feiten te laten plaatsen. Frankrijk zette een militaire expeditie op touw, die hoofdzakelijk ten doel had de vroegere koloniën te heroveren. Merkwaardig genoeg was het een van de Franse generaals, Leclerc, die pleitte voor een akkoord met Ho. Een hoge bestuursambtenaar, Jean Sainteny, dacht precies eender, en dat is ook de reden, waarom diezelfde Sainteny de laatste jaren zo bruikbaar was om namens – en inmiddels bekeerde – president de Gaulle de contacten te onderhouden met Hanoi.

In Noord-Vietnam worden ook de vrouwen ingeschakeld bij de verdediging, opdat de productie zoveel mogelijk kan worden voortgezet.

Maar er waren in 1945/46 óók Fransen, die van een pact met de rebellen niets wilden weten. Zij verkregen de overhand en zo raakte Frankrijk van lieverlee betrokken in een oorlog, waarvoor het nauwelijks de vereiste geestdrift kon opbrengen en helemaal niet de noodzakelijke middelen. De Franse krijgskundigen slaagden er niet in het juiste antwoord te vinden op de guerrilla-tactiek, zoals die werd toegepast door hun Vietnamese tegenstander, de vroegere onderwijzer Vo Nguyen Giap.

De opvolgende Franse regeringen hebben toen een kunstgreep toegepast, waarvan de gevolgen nu nog zichtbaar zijn. Ze hebben geprobeerd hun Vietnamese oorlog als het ware te verkopen aan de Verenigde Staten. Zij stelden het voor, alsof zij optraden als de schildwachten van de westerse beschaving, die heetten, dat de communistische vloedgolf heel Azië zou overspoelen. Die tactiek heeft wel succes afgeworpen, maar voor de Fransen te laat. Want al vloeiden de dollars ook toen al rijkelijk, toen de Fransen in mei 1954 te Dien Bien Phoe stonden voor een geweldige prestige-nederlaag, weigerde president Eisenhower de Amerikaanse luchtsteun te geven, die de val van de vesting misschien had kunnen verhoeden. In de malaise, die Frankrijk toen beving, bleef er weinig anders over dan het Indochinese avontuur te liquideren.

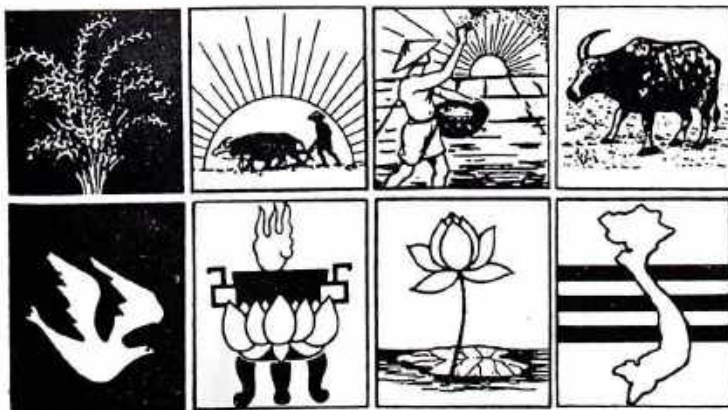
mislukte vrede

Dat gebeurde op de conferentie van Genève, die door Groot-Brittannië en de Sowjet-Unie gezamenlijk was georganiseerd. Op 21 juli 1954 kwam men daar in Genève tot enkele akkoorden. De voornaamste bepalingen waren deze twee.

Ten eerste: Vietnam wordt voorlopig in tweeën gedeeld langs de 17e breedtegraad (het noorden voor Ho en het zuiden voor een niet-communistisch bewind).

Ten tweede: uiterlijk in juli 1956 zullen in heel Vietnam algemene verkiezingen worden gehouden, die zullen leiden tot een hereniging van het land.

De VS en Zuid-Vietnam hebben de akkoorden niet mede ondertekend. De beloofde verkiezingen hebben niet plaats gehad. De deling duurt nog steeds voort. De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken Dulles bleef, ook na het vertrek van de Fransen, geloof hechten aan de stelling van „de rode vloedgolf”. Hij was vastbesloten de communisten alle kans te ontnemen, hetzij via de stembus of op het slagveld. De zogenaamde keizer Bao Dai, die in 1945 al eens afstand had gedaan ten behoeve van de communisten, zou niet lang meer aan het hoofd van de Zuidvietnamese rompstaat staan. Hij werd vervangen door een katholieke mandarijnenzoon, de zeer autoritaire Ngo Dinh Diem.

Verkiezingssymbolen van een aantal kandidaten bij de jongste presidentsverkiezingen in Zuid-Vietnam. Geheel rechts, onder, het symbool van de generaal Nguyen Van Thieu en Nguyen Cao Ky. De duif (links onder) was het symbool van de boeddhistische „vredeskandidaat” Truong Dinh Dzu, die tweede werd.

In de ogen van de Amerikanen – en „Ed” Lansdale was daar één van – was zijn grote pluspunt, dat hij een diepe haat koesterde tegen het communisme. In oktober 1954 schreef president Eisenhower een brief aan Diem, waarin hij beloofde hem te helpen, opdat die verfoeilijke ideologie zich niet verder zou kunnen uitbreiden. Naarmate de Franse militaire adviseurs, overeenkomstig de bepalingen van Genève, het land verlieten, namen Amerikanen hun plaats in. Op het gebied van de binnenlandse politiek was Diem geen onverdeelde succes: hij maakte weinig haast met sociale hervormingen, hij verbood alle politieke activiteit en bij de Boeddhisten wekte hij de indruk, dat hij de katholieken voortrok. In 1961 nam president Kennedy de Vietnamese erfenis over van Eisenhower. Ho Tsj-minh, die er vast van overtuigd was, dat hij in Genève bij de neus was genomen, had een begin gemaakt met het uitbuiten van de ontevredenheid over Diem in Zuid-Vietnam zelf en hij begon die ontevredenheid metterdaad aan te moedigen. De vrede van Genève was mislukt en voor de tweede keer leefde de guerrilla op.

opnieuw oorlog

Het voortbestaan van de Zuidvietnamese staat liep gevaar. President Kennedy verhoogde het aantal Amerikaanse militaire adviseurs. Tegelijk stelde hij de eis, dat Diem nu eindelijk werk zou maken van de sociale rechtvaardigheid en van de hervorming van het grondbezit. Maar de Zuidvietnamese presi-

dent wenste zich door Washington niet de wet te laten voorschrijven. Het gevolg was, dat hij zonder vrienden was, toen begin november 1963 de opgekropte volkswoede zich ontlaadde en zowel de president als zijn broer werden vermoord. In Amerika viel enkele dagen later het presidentschap toe aan Lyndon Baines Johnson. Met uitzondering van een kort civiel bewind in 1965 is Zuid-Vietnam tot op dit moment bestuurd door militairen.

Thans is een nieuwe grondwet van kracht, die, net als in Amerika en Zuid-Korea, een sterk presidentieel karakter draagt. 3 september en 22 oktober jl. zijn er onder deze grondwet verkiezingen gehouden. De vorm is democratisch, alleen is de sterke man opnieuw een generaal, Nguyen Van Thieu. Ook hij staat voor de noodzaak sociale hervormingen in te voeren, want als er geen middel wordt gevonden de bevolking emotioneel te binden aan het bewind in Saigon, dan zullen de Amerikaanse militairen en de Zuidvietnamese regeringslegers vergeefs vechten tegen de Vietcong, die in Ho Tsj Minh zijn grote nationale leider ziet. Maar in feite is er van deze hervormingen weinig terecht gekomen en ook het Zuidvietnamese leger presteert te veld niet veel. De Vietcong wordt gesteund door geregelde Noordvietnamese eenheden, die vooral de Amerikaanse divisies binden. President Johnson heeft de Amerikaanse troepensterkte nu gebracht op 450.000 man en hij laat zware bombardementen uitvoeren op Noord-Vietnam. Nogtans is er sprake van een militaire patstelling. En in de Verenigde Staten neemt de onrust onder de kiezers toe.

HO TSJI MINH

President van Noord-Vietnam sedert 1960. Geboren in Annam in 1892. Hij heeft bij zijn gehele leven gestreden voor de onafhankelijkheid van Indo-China. In die strijd verwierf hij een legendarische faam. Hij is beschreven als een leider van de eerste grootte, een man van een bijzonder intellect en een ongelooflijke energie, een asceet, die voor zichzelf geen behoefte heeft aan comfort, prestige of veiligheid. Hij is de zoon van een koninklijk ambtenaar uit Annam, die na een opstand samen met zijn vrouw, een zoon en een dochter werd terechtgesteld. Ho wist te ontkomen en monsterte op een Franse vrachtboot (1911). Hij zwierf enige jaren door de gehele wereld en vestigde zich in 1918 in Parijs. Daar werkte hij als fotograaf en toneelspeler en schreef hij behalve politieke boeken en artikelen o.m. een

toneelsstuk. Hij sloot zich aan bij de communistische partij. In 1923 ging hij naar Moskou, waar hij studeerde aan het Marx-Engels-instituut. Enkele jaren later begon hij in het grensgebied van China en Indo-China met het organiseren van politieke vluchtelingen uit Indo-China. Gedurende 15 jaar leidde Ho het riskante bestaan van de ondergedoken samenzweerder en revolutionair. In 1930 vormde hij in Hongkong de Indochinese communistische partij en in 1941 verenigde hij de verschillende Indochinese emigrantenorganisaties in Zuid-China tot een verenigd front: de Vietminh, waarvan een kleine minderheid van communisten de kern vormde, en die een guerrilla-strijd begon tegen „het Franse en Japanse fascisme en imperialisme”. Sedert de Vietminh zich in 1945 meester van de macht in Noord-Vietnam maakte, is Ho Tsj Minh president.

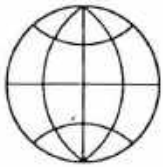

VO NGUYEN GIAP

Opperbevelhebber van het leger en minister van defensie van Noord-Vietnam. Militair leider van de oorlog tegen Frankrijk. Hij werd geboren in 1912 in het toenmalige Annam; studeerde rechten en trad in 1937 toe tot de communistische partij. Uitgeweken naar China droeg Ho Tsj Minh hem de vorming op van de eerste ondergrondse rebellengroepen in Tonkin. Werkte een doctrine uit over de guerrilla, waarbij hij veel ontleende aan Mao Tse-toeng. Giaps guerrillatactiek werd beproefd tegen de Fransen en thans toegepast door de Vietcong. Giaps stelregel is, dat een volksleger, d.w.z. een leger uit het volk en verzekerd

van de vrijwillige steun van het volk dat eerst moet worden overtuigd, elke vijand kan verslaan.

In zijn boek „De Volksoorlog – Het Volksleger” zegt Giap, dat de militaire operaties drie stadia moeten doorlopen: 1e een defensief stadium, waarbij de voornaamste centra onder controle van de vijand gelaten worden; 2e de offensieve guerrillaoorlog, waarin de vijand gedwongen wordt zijn leger in onderdelen op te splitsen. In deze fase worden de kleine guerrilla-eenheden samengevoegd tot grotere legeronderdelen. De 3e fase is die van het „algemene tegenoffensief” met als doel de hoofdmacht van de vijand te verslaan.

reflector

van het hedendaags wereldgebeuren

V DEC '67

VOOR LEEPLINGEN VAN HET VOORTGEZET ONDERWIJS

UITGAVE SYSTEEMEN / KEESING AMSTERDAM / ANTWERPEN / MAANDBLAD / 9de JAARGANG / No. 5 / DECEMBER 1967

H. J. Neuman,
hoofd documentatie afdeling
van de KRO-afdeling

Twintig oorlogen en 420 mistakkele vrede

In een bekende tekst van het schrijversduo William J. Edsall en Eugene Burdick, „The Ugly American”, komt een hoorspelvervaardigende kolonel voor. Hij heet Edwin B. Hillandale en hij treedt voor het eerst handelend op in het jaar 1953. Op de Philippijnen woedt dan de opstand van de Hukbalahaps, die door Lederer en Burdick worden bestempeld als „communisten”. Ramon Magsaysay is gewikkeld in een langdurige campagne, die ten doel heeft hem het presidentschap van de Philippijnen te bezorgen. Maar de „Huks” zitten hem voortdurend dwars. Magsaysay vertrouwt dan op de adviezen van kolonel Hillandale, die zich heeft voorgenomen brede lagen van de Philippijnse bevolking geestdriftig te maken voor de kandidatuur van Magsaysay en ervoor te zorgen, dat zij zich afkeren van de „Huks”. Zelf geeft hij het voorbeeld. Gezeten op een rode motorfiets en gewapend met een mondharmonica doet hij zijn intrede in de hoofdstad van de roerigste provincie, Cuenco. Door op de harmonica te spelen en de gastvrijheid van de bevolking niet af te wijzen slaagt hij erin zich een vriendenkring op te bouwen en geleidelijk de hele provincie te ontfutselen aan de heerschappij van de Huks. Een knap staaltje „psychologische oorlogvoering” dat in deze vorm alleen voorkomt in de wereld van de romanschrijvers.

Edwin Lansdale

Toch is kolonel Hillandale niet helemaal een romanfiguur. De man, die als voorbeeld heeft gediend voor de bedwinger van de Huks, is nog steeds in leven, al is hij dan gepromoveerd. Het is generaal Edwin Lansdale en hij bewoont, met een paar assistenten, een ruime villa te Saigon, niet ver van het presidentiële paleis. In feite probeert hij in Zuid-Vietnam nu hetzelfde te doen, wat zijn evenbeeld uit de roman op de Philippijnen placht te doen: hij probeert de Vietnamese boeren immuun te maken voor de propaganda van de Vietcong, en daarvoor ge-

bruikt hij allerlei middelen: van landbouwtractoren tot zagers van het Vietnamese volkswiel toe. Generaal Lansdale, of, zoals hij door zijn vrienden wordt genoemd, „Ed“, heeft al heel wat ontferkingen in Vietnam meegemaakt. Hij is er voor het eerst geweest, toen de Fransen het er nog voor het zeggen hadden. Hij heeft tussen de meeste gestaan, toen in 1954 Ngo Dinh Diem zijn intride deed in Saigon om daar het ambt van minister-president (en later van president) te aanvaarden. Ed ergerde zich aan het feit, dat Diem in een geallieerde auto en pijlend tussen twee lagere jachters

als haaijgroot van het steigveld naar zijn paleis reed. Midden in de nacht stelde hij zijn (reus op voor het publieke podium van een Zuid-Vietnamese protesten). De volgende morgen bleef hij zich, met een Franse vertaling van die richtlijn, een weg door de krioelende massa van ambassadeurs, journalisten en politici in het paleis van Diem, zodat hij erop op de eerste verdieping een leeuw achter een bureau ontwaarde. „Kunt u mij zeggen, waar premier Diem op het ogenblik is?“, vroeg hij. „Ik ben Diem“, zei de man achter het bureau. Lansdale vroeg toetemming zijn prak-

tische werkvoet voor te dragen, maar op het bevestigende meentelijk bleek hij zijn brek niet bij zich te hebben. „Nem die van mij maar“, zei Diem. En vanaf dat ogenblik ontwikkelde zich tussen de Zuid-Vietnamese president en de Amerikaanse officier een warme vriendschap, één van die vreemde rubrieken tussen mensen, die in de geschiedenis van Vietnam zo dikwijls zijn voorgekomen en die het land en zijn bevolking onontkoombaar zo weinig hebben getuist. Want Diem is dood en generaal Lansdale is bezig aan een hopelooze taak.

een taal cultuurvolk

Het zou zo gemakkelijk zijn, als we konden zeggen: Kijk eens, hier is dit Vietnamese conflict, het is op die ene of die andere manier gebroken en land X of partij Y is gewonnen. Maar primair ging het om het algemeen geschiedkundig, ook de Vietnamese zelf kunnen verspreiden op een lange historische. Blijft het bestek van dit artikel kan ik daar moeilijk op ingaan. Toch is het goed te herinneren, dat het Vietnamese volk een oud cultuurvolk is. Het heeft zich nooit bijnaam voorgedragen bij yerrande overwinning, op het is zelfs een Chinese heersing, die negen eeuwen lang

aanhoudt, glorieus te boven gekomen. Pas in de vorige eeuw raakte het zijn zelfstandigheid opnieuw langdurig altnaal aan de Fransen. Het was in de zomer van het eerste eeuwen, dat in de tropische overland, in de buurt van Parijs en om bronsstijf voor de Frans cultuur werd gevestigd. Tijdens de Tweede Wereldoorlog is het gezins van de Fransen ernstig ondermijnd. Een tongere Vietnamese communist en revolutionaire van internationale klasse, heeft in een laatste volvervullen. Ho Tin Minh stelde een de

volgelingen tegen de Franse kollekt, dat generaal van over het Chinese Bureau voor Straat-Roosevelt: aan Ho Tin Minh wisselen van de nacht

Maar Ho zich sterk geïnteresseerd te roepen. Maar in bereid zich voor volk te zetten een militaire doel had de vroege mening was het een van de val voor een akkoord te laten klinken, die tot was om naziën - een

In Noord-Vietnam worden ook de vrouwen ingezet bij de veldarbeid, opdat de productie zoveel mogelijk kan worden voortgezet.

Maar er waren in 1945/46 600 Fransen, die van een poel met de rebellen niets wilden weten. Zij verkregen de overhand in nu reukte Frankrijk van bevolking betrokken in een oorlog- en belandde in de noodzakelijke middelen. De Franse krijgsmacht slaagde er niet in het juiste antwoord te vinden op de guerrilla-acties, zoals die werd toezicht door hun Vietnamese tegenstander, de vroegere onderwijzer Vo Nguyen Giap.

De opvolgende Franse regering hebben toen een legergroep toegevoegd, waarvan de gevolgen nu nog zichtbaar zijn. Ze hebben geprobeerd het Vietnamese oorlog als het ware te verkopen aan de Verenigde Staten. Zij stelden het voor, alsof zij openden als de schuldvaccin van de westerse beschaving, die bekeken, die de communistische vloedgolf heel Azië zou overspoelen. Die tactiek heeft wel succes afgeworpen, maar voor de Fransen te laat. West al vlieden de dollars ook toen de Verenigde Staten voor de Fransen in mei 1954 in Dien Bien Phu stonden voor een gewelddige presidencieovername, wisselde president Eisenhower de Amerikaanse lichtstun te geven, die de val van de vesting missiolen had kunnen verhoeden. In de praktijk, die Frankrijk toen beving, bleef er weinig anders voor dan het Indochinese vastland te liquidieren.

militaire verde

Die gebeurtenis op de conferentie van Genève, die door Groen-Britannic en de Sovjet-Unie gezamenlijk was georganiseerd. Op 21 juli 1954 kwam men daar in Genève tot enkele akkoorden. De voornaamste bepalingen waren deze: 1960. Ten eerste: Vietnam wordt verdeeld in twee gedeeltes langs de 17e breedtegraad: een niet-communistisch gebied en een communistisch gebied. Ten tweede: nederig gezins verlaten het gebied van het De VS en Zuid-Vietnam ontruimd. De beide had De deling dus minister van buitenlandse zaken van de Franse, roede vloedgolf. Hij kwam te ontrenten het communistische leger. Het gebied ten beboven van het hoofd van de werd versagen door voor aanvalende Digo

Profiel van Vietnam

GESCHIEDENIS: Het noorden van Vietnam (nu best in het zuiden) stond van 111 v. Chr. - 119 n. Chr. onder Chinese heerschappij. Daarna was dit gebied (thans bekend als Tonkin) nog herhaaldelijk aan China onderworpen. In de 15e eeuw vorstenden de Vietnamese het koninkrijk Champa (Annales in Midden-Vietnam) en in de 16e eeuw op Cambodia Cochinchina (het zuiden). Aan het eind van de 18e eeuw kwamen de eerste Fransen en Portugese missionarissen. (Alexander van Rhodes romanverhaal het Vietnamese schrift). Louis XVI onderwerpte in 1787 een verdrag met de keizer van Vietnam, Gia Long. De moord op een aantal Franse missionarissen in 1862 veranderde de aandrang van de kolonisten in 1862 door Frankrijk van Cochinchina. Tussen 1874 en

Chinese onderwerpte (in Noord-Vietnam ca. 60.000). In Zuid-Vietnam leven ca. 60.000 leden van bangtanen van 400.000 Cambodjanen, Chinese en Franse (aansluiting 1942). Van de Noord-Vietnamese bevolking bestaat 15% uit actieve inwoners, waarvan een groot deel woonachtig is in de berggebieden, zoals de Tay (504.000), de Hmong (314.000), de Hmong (412.000), de Thai (385.000) en de Hmo (235.000).

TAL: Annameitisch als officieel en am-gangstaal; Franse (vooral in Zuid-Vietnam) als cultureel taal.

Noord-Vietnam OPPERVLAKTE: 150.750 km² (ca. 5 = Nederland of België)
INWONERS: 17,2 mln (berekening 1964); 108,3 per km²

HOOFDSTAD: Hanoi.
STEDEN: Hanoi (840.000 met voorsteden 850.000) en Haiphong (360.000).

RELIGIE: geen gegevens bekend.

STAATSVORM: democratische republiek; president Ho Tin Minh; premier Phan Van Dong; kanselariër Nguyen Duy Trinh; parlement: de Nationale Vergadering (laatstelijk gekozen mei 1960) uit 382 afgevaardigden, waarvan 55 vertegenwoordigers de nationale inwoners.

PARTIJEN: Overheersend is de Lao Dong (Arbeiderspartij); secretaris-generaal Le Duan; voormalig central comité Ho Tin Minh.
ECONOMIE: Op basis van de kolonialen. Het Hanoi werd reeds in de Franse tijd geïndustrialiseerd. Alle industriële en commerciële bedrijven zijn staatsbeheerd. In 1961 was 70% van de boeren gereguleerd in landbouwcoöperaties. In een goed jaar is de rijksgroot voldoende om de bevolking te voeden. In 1962 bedroeg de beleving 6000 3 mln ha, waarvan 24 mln voor rijst. Belangrijke nijlboeren en industrieën voor oorsen, textiel, hout, papier en chemicaliën. Belangrijke handarbeiders zijn de 51. China, Oost-Indië, Belgische reparatie-ten, rijst, thee, hout en mijnbouwproducten (patronaten, baksteen, steen, eiken en wouten).

Zuid-Vietnam OPPERVLAKTE: 170.806 km² (ca. 5,3 = Nederland of België)

INWONERS: 15.713.000 (berekening 1964); 94,2 per km²

HOOFDSTAD: Saigon.

STEDEN: Saigon (incl. Cholon 1,4 mln inw.); Hai (702.500)

RELIGIE: 70% aanhangers Phylaxia-boudhisme; 9% rooms-katholiek; 10% Cao Dai; 7% Hoi An; 10% andere religies en oerreligies.

STAATSVORM: republiek; president gen. Nguyen Van Thieu; vice-president gen. Nguyen Cao Ky; buitenlands zaken dr. Tran Van Duc; parlement gekozen in sept. (1960) en okt. (1961 van afgevaardigden) 1967.

PARTIJEN: Na de verkiezingen van 1962 beschikte de regerende National-revolutionaire beweging over 55 der 133 zetels. In totaal waren 19 partijen vertegenwoordigd. De communistische partij is verboden. Bij de jongste parlementsverkiezingen traden geen georganiseerde partijen op.

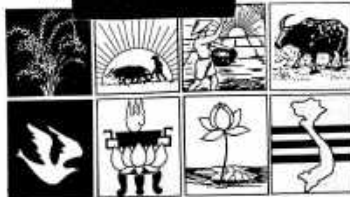
ECONOMIE: 80% van de bevolking leeft van de rijstbouw (80% van het bebouwde land). Daarnaast verbouwen rijst, koffie, thee, tabak en rubber. Goed ontwikkeld zijnde. Dierse producten (40% van 1961) leveren hout, beledig (voedsel en vee). Gemeen in Bong Meu. Industrialisatie moet snel kort ontbreken. Belangrijke handarbeiders: inwoners: VS (1960): 21%; Japan (22%); Frankrijk (27%); andere: Frankrijk (1960): 34%; Hongkong (9%); Indonesië (9%).

Vlaggen en wapen van Zuid- (boven) en Noord-Vietnam. De kleuren van beide vlaggen zijn rood en geel.

1894 werden Tonkin en Annam Franse protectoraten. Een Sino-Franse verdrag van 1885 bevestigde de soevereiniteit van Annam en Tonkin aan China. Cambodia was in 1863 een Franse protectoraat geworden; in 1893 volgde Laos. In 1899 werd de Indo-Chinese Unie gevormd. Het volgende nationaalisme, waarin communisten o.l.v. Ho Tin Minh een belangrijke rol speelden, leidde in 1930 tot een loerorganisatie. Voor de volgende periode (Tweede Wereldoorlog, koloniale oorlog) leidden tot de latere zuiden verrijven wij naar Refektor 700 jaardig pag. 83.

REVOLUCIE: Hoofdzakelijk Vietnamese (Annamieten). Daarnaast Sino-Chinese en andere kleine volken. Goddelijk sterke vermenigving met Chinese en Indische

Verkeersprentjes van een 2200 landbouw bij de jongste prentvoering in Zuid-Vietnam. Gebod verlaten onder het gebied van de generaal Nguyen Van Thieu en Nguyen Cao Ky. De 4e (1962) wordt het gebied van de landbouw 'correctie' door 'Young Doe Doe' de twee werk.

In de ogen van de Amerikanen - en „Ed” Lansdale was daar één van - was zijn grote pluspunt, dat hij een diepe haat koesterde tegen het communisme. In oktober 1954 schreef president Eisenhower een brief aan Diem, waarin hij beloofde hem te helpen, opdat die verfoeilijke ideologie zich niet verder zou kunnen uitbreiden. Naarmate de Franse militaire adviseurs, overeenkomstig de bepalingen van Genève, het land verlieten, namen Amerikanen hun plaats in. Op het gebied van de binnenlandse politiek was Diem geen onverdeelde succes: hij maakte weinig haast met sociale hervormingen, hij verbood alle politieke activiteit en bij de Boeddhisten wekte hij de indruk, dat hij de katholieken voortrok. In 1961 nam president Kennedy de Vietnamese erfenis over van Eisenhower. Ho Tsji-minh, die er vast van overtuigd was, dat hij in Genève bij de neus was genomen, had een begin gemaakt met het uitbuiten van de ontevredenheid over Diem in Zuid-Vietnam zelf en hij begon die ontevredenheid metterdaad aan te moedigen. De vrede van Genève was mislukt en voor de tweede keer leefde de guerrilla op.

reguliere oorlog

Het voortbestaan van de Zuidvietnamese staat was gewaar. President Kennedy verhoogde het aantal Amerikaanse militaire adviseurs. Tegelijk stelde hij de eis, dat Diem een gelijk werk zou maken van de sociale rechtvaardigheid en van de hervorming van het grondbezit. Maar de Zuidvietnamese presi-

dent wenste zich door Washington niet de wet te laten voorschrijven. Het gevolg was, dat hij zonder vrienden was, toen begin november 1963 de opgekropte volkswoede zich ontlaadde en zowel de president als zijn broer werden vermoord. In Amerika viel enkele dagen later het presidentschap toe aan Lyndon Baines Johnson. Met uitzondering van een kort civiel bewind in 1965 is Zuid-Vietnam tot op dit moment bestuurd door militairen.

Thans is een nieuwe grondwet van kracht, die, net als in Amerika en Zuid-Korea, een sterk presidentieel karakter draagt. 3 september en 22 oktober jl. zijn er onder deze grondwet verkiezingen gehouden. De vorm is democratisch, alleen is de sterke man opnieuw een generaal, Nguyen Van Thieu. Ook hij staat voor de noodzaak sociale hervormingen in te voeren, want als er geen middel wordt gevonden de bevolking emotioneel te binden aan het bewind in Saigon, dan zullen de Amerikaanse militairen en de Zuidvietnamese regeringslegers vergeefs vechten tegen de Vietcong, die in Ho Tsji Minh zijn grote nationale leider ziet. Maar in feite is er van deze hervormingen weinig terecht gekomen en ook het Zuidvietnamese leger presteert te weinig. De Vietcong wordt gesteund door grote Noordvietnamese eenheden, die vooral de Amerikaanse strijdkrachten. President Johnson heeft de Amerikaanse regering een begroting op 450.000 man en hij laat twee bombardementen uitvoeren op Noord-Vietnam. Nochtans is de situatie niet veranderd. De Amerikaanse patstelling. En in de Verenigde Staten wordt de oorlog door de kiezers toe.

HO TSJI MINH

President van Noord-Vietnam sedert 1945. Geboren in Annam in 1892. Hij heeft bijna zijn gehele leven gestreden voor de onafhankelijkheid van Indo-China. In die strijd verwierf hij een legendarische faam. Hij is beschreven als een leider van de eerste grootte, een man van een bijzonder intellect en een ongelooflijke energie, een ascet, die voor zichzelf geen behoefte heeft aan comfort, prestige of veiligheid. Hij is de zoon van een koninklijk ambtenaar uit Annam, die na een opstand samen met zijn vrouw, een zoon en een dochter werd terechtgesteld. Ho wist te ontkomen en monsterte op een Franse vrachtboot (1911). Hij zwierf enige jaren door de gehele wereld en vestigde zich in 1918 in Parijs. Daar werkte hij als fotograaf en toneelspeler en schreef hij behalve politieke boeken en artikelen o.m. een

toneelskild. Hij sloot zich aan bij de communistische partij. In 1923 ging hij naar Moskou, waar hij studeerde aan het Marx-Engels-instituut. Enkele jaren later begon hij in het grensgebied van China en Indo-China met het organiseren van politieke vluchtelingen uit Indo-China. Gedurende 15 jaar leidde Ho het riskante bestaan van de ondergedoken samenzwierder en revolutionair. In 1930 vormde hij in Hongkong de Indochinese communistische partij en in 1941 verenigde hij de verschillende Indochinese emigrantenorganisaties in Zuid-China tot een verenigd front: de Vietminh, waarvan een kleine minderheid van communisten de kern vormde, en die een guerrilla-strijd begon tegen „het Franse en Japanse fascisme en imperialisme”. Sedert de Vietminh zich in 1945 meester van de macht in Noord-Vietnam maakte, is Ho Tsji Minh president.

BEVOLKING: Saigon (inclus. Cholon 1,4 w.); Hué (103.500).

RELIGIE: 70% aanhangers Mahayana-buddisme; 9% rooms-katholieken; 10% Confucius; 7% Hoa Hoa; voorts andere sekten en Confucianisten.

STAATSVORM: republiek; president Nguyen Van Thieu; vice-president Nguyen Cao Ky; buitenlandse zaken Phan Van Do; parlement gekozen in 1960 (maat) en okt. (Huis van Afgevaardigden) 1967.

de de schatplichtigheid van Annam in aan China. Cambodja was in 1863 als protectoraat geworden; in 1893 Laos. In 1899 werd de Indo-Chinese vormd.

komende nationalisme, waarin com. n o.l.v. Ho Tsji Minh een belangrijke rol speelde, leidde in 1930 tot een boeren- l. Voor de volgende periode (Tweede oorlog, koloniale oorlog leidend tot de oprichting van de Vietminh) verwijzen wij naar Reflector gang pag. 83.

KING: Hoofdzakelijk Vietnamezen (eten). Daarnaast Siamo-Chinese en kleine volken. Gedeeltelijk sterke

VO NGUYEN GIAP

Opperbevelhebber van het leger en minister van defensie van Noord-Vietnam. Militair leider van de oorlog tegen Frankrijk. Hij werd geboren in 1912 in het toenmalige Annam; studeerde rechten en trad in 1937 toe tot de communistische partij. Uitgeweken naar China droeg Ho Tsji Minh hem de vorming op van de eerste ondergrondse rebellen groepen in Tonkin. Werkte een doctrine uit over de guerrilla, waarbij hij veel ontleende aan Mao Tse-toeng. Giaps guerrillatactiek werd beproefd tegen de Fransen en thans toegepast door de Vietcong. Giaps stelregel is, dat een volksleger, d.w.z. een leger uit het volk en verzekerd

van de vrijwillige steun van het volk dat eerst moet worden overtuigd, elke vijand kan verslaan.

In zijn boek „De Volksoorlog - Het Volksleger” zegt Giap, dat de militaire operaties drie stadia moeten doorlopen: 1e een defensief stadium, waarbij de voornaamste centra onder controle van de vijand gelaten worden; 2e de offensieve guerrilla oorlog, waarin de vijand gedwongen wordt zijn leger in onderdelen op te splitsen. In deze fase worden de kleine guerrilla-eenheden samengevoegd tot grotere legeronderdelen. De 3e fase is die van het „algemene tegenoffensief” met als doel de hoofdmacht van de vijand te verslaan.

Het congres van de P.v.d.A. heeft zich, lees ik, uitgesproken voor onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen op Noord Vietnam. Het comité Piet Nak heeft dat ook gedaan en het parlement, een paar maanden geleden, eigenlijk ook, hoewel zonder dat onvoorwaardelijk er zo expres bij te zeggen, ze vonden dat, zelden ze, voor de goede verstaander niet nodig. De goede verstaander was Luns, die toch naar Amerika moest om voor landingsrechten van de K.L.M. in Chicago te zorgen, en zo liep alles dus nog met een slisser af. Een poosje lang heb ik ook gedacht dat het stopzetten van de bombardementen op Noord Vietnam een zinvol, redelijk en ethisch verantwoord voorstel was. Tot ik op een dag dacht: stel je voor Johnson doet het! Stel je voor hij zegt: O.K. boys, ik sta nu eenmaal open voor elk redelijk voorstel en als jullie denken dat het helpt, vooruit dan maar: geen bom meer boven de 17de breedtegraad. Maar denk erom: voor wat hoort wat en ik verwacht van nu af aan dus geen afbrekende kritiek meer.

En hij stopt. December verstrijkt, Januari, februari, generaal Westmoreland treedt af uit protest, Johnsons handen jeuken, maar hij houdt zich aan zijn woord en het wordt voorjaar en nog steeds wil Hanoi niet onderhandelen. Het Amerikaanse leger is intussen een miljoen man sterk en dat moet ook wel, want Noord Vietnamezen, onspottief als ze zijn, infiltreren in bijna even grote aantallen als de Amerikanen in Zuid Vietnam, waar nu zelfs de strategische dorpen weggebombardeerd zijn, en ook dat moet wel, want de ervaring leert dat elke Vietnamees in potentie een rode Vietnamees is en de enige betrouwbare Vietnamees een doolie Vietnamees. Maar Ho Tsj Minh onderhandelt niet en de criticus thuis zwijgt, zoals hij beloofd heeft. Wat zou hij trouwens aan te merken kunnen hebben? Hij had immers, in zijn ijver om redelijk te blijven en zich als een staatsman te gedragen, helemaal vergeten te vragen de bombardementen op Zuid Vietnam ook te laten stoppen, en daarmee de hele oorlog. Hij had blijkbaar de bombardementen op Noord Vietnam fout gevonden, maar die op het Zuiden logisch. Als je bedenkt dat hij, in eerste instantie, gedreven was door medelijden met verbrande en verminkte mensen, dan is het eigenlijk heel vreemd dat hij zo maar, op eigen gezag, de bokken van de schapen scheidde: de schapen onder de 17de breedtegraad moesten in godsnaam maar voor de bijl gaan, het was naar natuurlijk, maar daar had Amerika recht op.

En goed beschouwd is het allemaal de schuld van Ho Tsj Minh. Waarom onderhandelt die man ook niet, waarom is hij zo ondankbaar? Het heeft de verantwoordelijke criticus tenslotte heel wat keren zijn handtekening gekost om Johnson over te halen, maar een woord van dank? Ho maar. En verantwoordelijk als hij is, schrijft de criticus aan Johnson een brief waarin hij hem adviseert toch maar weer met bombarderen te beginnen, ten einde Hanoi tot rede te brengen. Maar nu is Johnson zijn geduld op, en terwijl de eerste waterstofbommen op weg zijn naar Hanoi, brult het getergde staatshoofd: Tot rede brengen! Daarom was ik er in 1965 juist mee begonnen!

Kortom het is maar een geluk dat Johnson aan het advies van de P.v.d.A. geen gehoor geeft. Want het kan natuurlijk wel zijn dat Ho Tsj Minh de strijd opgeeft als de bombardementen stoppen, maar ik zou er niet te vast op rekenen, want als hij met bombardementen al niet verliest, waarom zou hij daar dan zonder bombardementen wel toe bereid zijn? Ik ben daarom tegen het nederige verzoek om de bombardementen op het Noorden (en niet ook op het Zuiden) te stoppen en wens eenvoudig maar één ding: Amerika's vertrek uit Vietnam. Een eervoller alternatief is er niet. En een middenweg bestaat niet.

'Een heimelijke of openlijke sympathie voor de macht van Amerika verzwakt de positie van de criticus die het tegen Johnson opneemt. Zij doen alsof hij de sombere plicht heeft de oorlog voort te zetten totdat iemand voor hem een eervolle methode vindt om ervan af te komen. Er bestaat echter geen eervolle oplossing voor een beschamende actie, er is hoogstens de kans op een gelukkige ontsnapping.' Aldus

Mary McCarthy in het hoofdstuk Oplossingen, in haar Bericht uit Vietnam. Zij zegt ook:

'Wij kunnen nog steeds met de noorderzon uit Vietnam vertrekken en hoe dat zou moeten gebeuren, behoeft niet te worden vastgesteld door hen die tegenstanders zijn van onze aanwezigheid daar. Toen de Franse leraren en intellectuelen die het comité van de 121 vormden esop aandrongen dat Frankrijk zich uit Algerije terug zou trekken, overhandigden zij de Gaulle niet een aanvullend schema waarin ze hem punt voor punt vertelden hoe hij dat zou moeten doen. Hij was de verantwoordelijke man, niet zij. Als intellectuelen confronteerden zij hun regering met een duidelijke morele eis, zij identificeerden zich niet met die regering en probeerden niet voor die regering te denken, integendeel, zij distantieerden zich volkomen van de regering zolang die voortging met de oorlog in Algerije.'

Terugtrekken kan kennelijk altijd wel, wen-

neer er tenminste een nederlaag geleden wordt zoals de Fransen bij Dien Bien Phu of de Engelsen bij Duinkerken. En zij verbindt daaraan een mooie conclusie: 'In de politiek is terugtrekken blijkbaar eervol als het gedictieerd wordt door militaire noodzaak en beschamend als men het ook maar voorstelt uit ethische overwegingen.' Goed hè. Maar stel u niet tevreden met deze citaten en lees het hoofdstuk en het boekje in zijn geheel. Haar heldere, logische en radicale conclusies hadden, op mij aithans, een bevrijdende werking.

Tot slot nog één ding. Toen Donner aankondigde zijn schaaftrofee aan de Vietcong te schenken, en niet speciaal voor de aanschaf van penicilline, wees de heer Bloemendal hem op zijn plicht blij te zijn dat hij in een land leeft waarin hij dat zomaar mocht zeggen. Deze terechtwijzing wordt vaak gemaakt, ook in Amerika, en de suggestie ervan is: jij mag kritiek op ons hebben en wij mogen bommen werpen, dit is een democratisch land. Zo is alles dus tot tevredenheid geregeld en de verdraagzaamheid bewezen. Met instemming citeer ik daarom nog eenmaal Mary McCarthy: 'Als de oppositie politiek iets wil bereiken zou ze zo moeten optreden dat ze prikkelde tot onverdraagzaamheid.' En ik draag dit advies hoopvol op aan Piet Nak.

1 dec '67

Amerika escaleert naar de ondergang

Welke kant gaat Amerika uit in Vietnam? Eind vorige week maakten krantenberichten melding van voorzichtige Amerikaanse peilingen naar de mogelijkheid van vredesonderhandelingen. Uit Hanoi was gerapporteerd dat de Noordvietnamese regering bereid was tot besprekingen twee tot drie weken nadat de VS de bombardementen zouden hebben stopgezet. Bovendien waren er aanwijzingen dat Hanoi niet langer als voorwaarde voor besprekingen de terugtrekking van de Amerikaanse troepen eiste. Met andere woorden: die terugtrekking kon tot agendapunt gemaakt worden, waardoor Amerika zijn vertrek achter een keurige diplomatieke formule zou kunnen voltrekken.

Dat minister Rusk zich tegelijkertijd sceptisch uitliet, zei nog niet veel over Amerika's intenties. Hij verklaarde dat hij geen aanwijzingen bezat dat Noord-Vietnam inderdaad geïnteresseerd was in vredesoverleg. Maar geheim diplomatiek overleg behoort nog niet in de openbaarheid gebracht te worden om succesvol te zijn.

Het afgelopen weekeinde rezen er echter sterkere twijfels aan de Amerikaanse intenties. Zondag ondernamen Amerikaanse jachtbomwerpers aanvallen op de Noordvietnamese havenstad Haiphong en op een brug die slechts 11 kilometer verwijderd was van de Chinese grens. Beide aanvallen kunnen, officiële ontkenningen ten spijt, niet anders gezien worden dan als nieuwe escalaties. De stadskern van Haiphong is tot dusver slechts in beperkte mate het doelwit geweest van luchtaanvallen, die vooral gericht waren op de toegangswegen tot de stad. De jongste aanval was echter gericht op het centrum. Het bombardement bij de Chinese grens was dichterbij China dan ooit tevoren.

Het is duidelijk dat deze aanvallen de aan de gang zijnde peilingen doorkruisen en dat is waarschijnlijk de bedoeling. Het is namelijk de vraag of Washington werkelijk bereid is tot concessies op het ogenblik. President Johnson bevindt zich weliswaar in ernstige politieke moeilijkheden (zijn herverkiezing in 1968 is onzeker geworden) het is echter twijfelachtig of hij nu nog bij machte is de gehele gigantische machinerie van Amerika's engagement in Zuidoost-Azië terug te draaien.

De populariteit van president Johnson is in Amerika zodanig gedaald dat de kans groot geacht wordt dat hij volgend jaar bij de verkiezingen een nederlaag leidt. Oorzaken: de uitzichtloosheid van de oorlog in Vietnam, de negeropstand in de Amerikaanse steden, de snel omhoog schietende overheidsuitgaven, de inflatie, de bedreiging van de economie en ten slotte de misdaadgolf die over de VS slaat. Het vertrouwen van het Amerikaanse publiek in het verantwoordelijkheidsgevoel en de betrouwbaarheid van de president is sterk getoond. En met de ontevredenheid groeit tevens de frustratie over de exorbitante machtsophoping bij de regeringstop. President Johnson neemt zijn beslissingen in een zeer kleine kring van medewerkers: Rusk, McNamara, Rostow en enkele anderen. Van inspraak en meebeslissingsrecht van de democratische organen is geen sprake. Zelfs de andere kabinetsleden worden vaak opzij geschoven. Deze situatie draagt in sterke mate bij tot de politieke moeilijkheden waarmee Johnson op het moment te kampen heeft.

Tot welke beslissingen zal deze wanhoopssituatie Johnson brengen

in de kwestie Vietnam? De oorlog sleept zich voort zonder dat Washington kan hopen op een overwinning. Niettemin moet er voor de presidentsverkiezingen volgend jaar iets veranderen. Het publiek wordt ontevreden. De haviken dringen aan op maximale machtsontplooiing tegen Noord-Vietnam en blokkade van zijn havens. De regering weet dat dit een uiterst riskante strategie is die bijna zeker op een wereldoorlog zou uitlopen. Minister McNamara heeft daarom als alternatief de bouw van een afschermingscorridor bevolen langs de grens tussen Noord- en Zuid-Vietnam, die ten doel heeft de infiltratie tegen te gaan. Maar het is niet waarschijnlijk dat Washington zelf geloof heeft in dit plan. Want het zal vrijwel zeker een uitbreiding betekenen van de landoorlog naar Laos en Thailand. Want de barrière heeft alleen maar zin wanneer hij doorgetrokken wordt naar deze nabuurlanden. Het besluit daartoe is echter waarschijnlijk nog niet genomen in Washington.

Laten we nu de andere kant van het strijdtoneel bekijken. De positie van Hanoi en het bevrijdingsfront. Zij hebben bij alle moeilijkheden enkele gunstige vooruitzichten. De oorlog verloopt voor de Amerikanen op een weinig voordelige wijze. De onrust en frustratie in de VS stijgen voortdurend. Uit de recente bombardementen blijkt echter dat Washington nog steeds niet bereid is tot werkelijke concessies zoals: erkenning van het bevrijdingsfront en de rechtmatigheid van zijn eisen, erkenning van de noodzaak de bombardementen op het Noorden stop te zetten en de Amerikaanse strijdmacht terug te trekken. Is het daarom waarschijnlijk dat Hanoi en het Zuidvietnamese bevrijdingsfront op dit moment bereid zullen zijn onderhandelingen aan te knopen en een vrede op Amerikaanse voorwaarden te sluiten? Dat zou in feite neerkomen op capituleren! Ten slotte hebben beide een enorme portie leed en vernietiging te verwerken gekregen,

en het is vanzelfsprekend dat daar iets tegenover moet staan. Daar komt bij dat het bewind in Saigon als onderhandelingspartner voor het bevrijdingsfront niet aanvaardbaar is. De leiders zijn in de ogen van het bevrijdingsfront marionetten in dienst van een buitenlandse mogendheid. De schertsvertoning van de recente presidentsverkiezingen heeft daar niets aan veranderd.

Dat er in Indo-China eerder sprake is van een toespitsing van de tegenstellingen, bewijst de recente ontwikkeling in Cambodja. Prins Sihanouk krijgt het steeds moeilijker bij het handhaven van zijn neutraliteitspolitiek. Hij staat aan twee kanten onder druk: van de zijde van de Amerikanen in Zuid-Vietnam die Cambodja ervan beschuldigen Vietcong-strijders op zijn grondgebied een schuilplaats te bieden en infiltraties via zijn territorium toe te laten. In feite zouden de Amerikanen Cambodja uit militair-strategische overwegingen willen gebruiken voor het uitvoeren van omsingelingsacties tegen de Vietcong in Zuid-Vietnam.

Aan de andere kant heeft Cambodja enkele maanden geleden de opkomst van een communistische guerrillabeweging (de rode Khmer) op eigen bodem moeten constateren.

En vorige week zijn door een binnenlands incident de diplomatieke betrekkingen met China sterk verslechterd. Zozeer zelfs dat Sihanouk overwoog zijn ambassadepersoneel uit Peking terug te trekken. Na een brief van premier Tsou En-lai heeft hij daar echter van afgezien. Sihanouks wantrouwen jegens Peking is de laatste tijd toegenomen. De achtergrond is waarschijnlijk dat de groeiende polarisering in Zuidoost-Azië, waarin de twee grootmachten China en Amerika in een directe confrontatie tegenover elkaar komen te staan, een neutralistische macht in het tussengebied onmogelijk maakt. Cambodja komt in de knel te zitten.

W. G. WOLTERS

Andere deskundigen delen z

Generaal Westmoreland is optimistisch, maar in Washington schuwt men officiële bijval te geven aan zijn bewering dat binnen twee jaar een deel van de Amerikaanse troepen uit Viëtnam kan zijn teruggetrokken omdat de Zuidviëtnamezen dan zelf mans genoeg zijn om Viëtcong en Noordviëtnamezen te weerstaan. Hij zag ook een glimp van het einde van de oorlog omdat zijn tegenstanders intussen de hoop wel moesten hebben opgegeven dat ze de Amerikaanse troepen konden verslaan.

Dat is heel andere taal dan bijvoorbeeld generaal Ridgway aanslaat in zijn memoires. De generaal die in Korea de internationale troepenmacht aanvoerde nadat generaal MacArthur van zijn functie was ontheven, ziet het anders. Hij heeft aan den lijve ervaren hoe een verkeerde berekening van de reacties der tegenstanders tot funeste resultaten kan leiden. Immers: zijn voorganger stormde af op de Chinese grens en kreeg daarna klappen te verduren die hem vrijwel op volledig verlies van het veroverde kwamen te staan.

Hij meent ook dat niet alleen de Chinezen op de achtergrond nog een onzekere factor vormen, maar bovendien acht hij het voeren van een strijd zonder een vastomlijnd doel nutteloos. En een precies doel is in de Viëtnameze strijd niet aan te geven behalve dan zoiets vaags als Hanoi dwingen te onderhandelen.

Pessimistisch

Prof. Galbraith, een groot man in de regering van Kennedy, heeft in een ander boek ook een ander inzicht geopenbaard dan dat van Westmoreland. Hij ziet de strijd als een die de V.S. niet kunnen winnen en die zij ook niet moeten willen winnen, omdat die strijd niet door de bevolking wordt gesteund.

Kortom: deze twee niet van deskundigheid gespeende beoordeelaars zien het minder optimistisch dan generaal Westmoreland. Die kan er natuurlijk op wijzen dat Viëtcong en Noordviëtnamezen er niet in zijn geslaagd van de strijd bij Dak To een herhaling te maken van Dien Bien Phoe, waar c

Fransen vernietigd werden. De Amerikaanse verliezen zijn zwaar — die van de tegenstander misschien nog wel zwaarder — maar ze hielden stand. Maar het verijdelen van een Viëtcong-zege is nog wat anders dan zelf een overwinning behalen.

Ook wanneer het rode offensief bij Dak To helemaal faalt, dan is daarmee in wezen alles hetzelfde gebleven. De strijd gaat verder. De Viëtcong met zijn Noordviëtnameze hulp kan dan wellicht niet winnen, maar de Amerikanen en Zuidviëtnamezen evenmin. Dat is de impasse waarin men al jaren verkeert. En waaruit men op

Buitenlands overzicht

deze manier nooit zal komen. Althans niet op de manieren die men tot dusver heeft geprobeerd. Maar naar de woorden van Westmoreland te oordelen maken nieuwe manieren weinig kans.

„MANETERS” IN VIETNAM

Amerikaanse soldaat in gevecht met tijger

DANANG, 1 dec. (UPI) — Een Amerikaanse soldaat in Vietnam heeft deze week minutenlang gevechten voor zijn leven, niet met een soldaat van de Vietcong, ook niet met een Noordvietnamees, maar met een tijger.

De soldaat, wiens naam niet werd bekendgemaakt omdat zijn familieleden nog niet op de hoogte waren, lag of zat in zijn schuttersputje in de buurt van de neutrale zone tussen Noord- en Zuid-Vietnam. Plotseling werd hij besprongen door de tijger, die hem uit het putje sleurde en hem mee wilde trekken naar een rivier, een paar honderd meter verderop. Het gebeurde allemaal zo onverwacht, dat de G.I. geen tijd had om zijn geweer gebruiken.

Er ontstond een geweldig gevecht tussen man en dier, dat door de man werd gewonnen. In uiterste doodsangst vocht de Amerikaan met zijn blote vuisten. Aanvankelijk verloor hij terrein, zodat hij uitein-

delijk met de tijger terecht kwam in de rivier. Dat was het moment waarop de tijger de strijd staakte en er snel vandoor ging. Andere soldaten, die het allemaal zagen gebeuren, konden hun geweer niet gebruiken uit angst dat zij niet de tijger maar hun collega zouden raken.

De soldaat bleek na afloop slechts enkele kleine wonden te hebben opgelopen. Een legerarts diende hem uit voorzorg een inenting tegen rabies (hondsdolheid) toe.

Over het algemeen hebben tijgers niet de gewoonte mensen aan te vallen. In Vietnam zijn echter vele tijgers „maneters” geworden. De oorzaak is het grote aantal lijken in dit veelgeplaagde land, die dikwijls pas na dagen of in het geheel niet worden begraven.

Vietnamese jagers zeggen dat de tijgers geweervuur associëren met kadavers en daarom dikwijls afkomen op het geluid van gewerschoten.

Operaties van Vietcong vanuit Cambodja

(Van een correspondent)

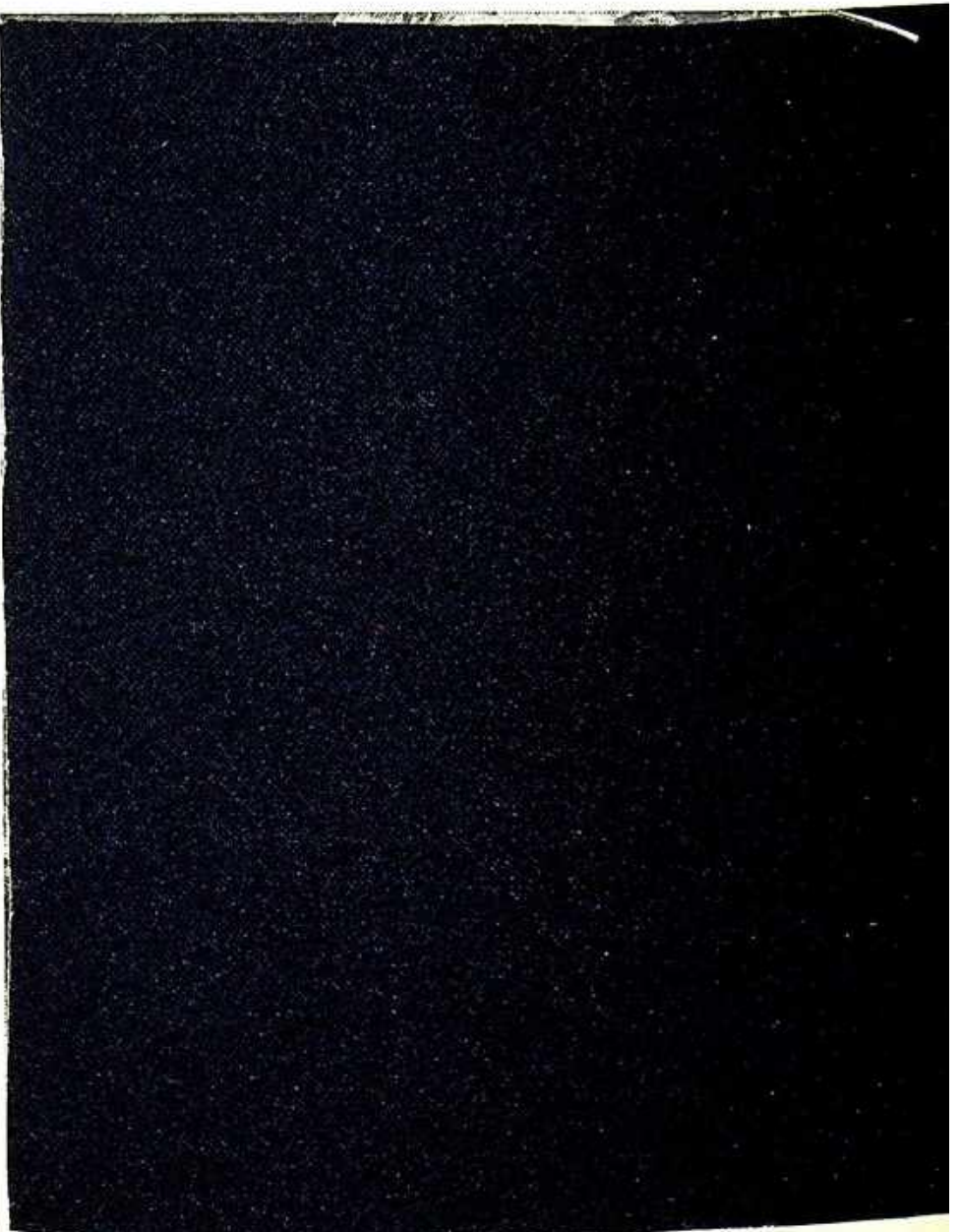
NEW YORK, 1 dec. — De bevelhebber van de Amerikaanse troepen in Zuid-Vietnam, generaal Westmoreland, heeft verklaard dat Noordvietnamese troepen en Vietcongeenheden het oostelijk grensgebied van Cambodja benutten als infiltratiebasis voor hun operaties in Vietnam. Westmoreland zei dat de communisten geheime kampen hebben ingericht, waarvan het bestaan zelfs de Cambodjaanse regering verrast heeft.

„Uit buitgemaakte documenten zijn we te weten gekomen dat de vijand instructies heeft zijn aanwezigheid op Cambodjaans grondgebied geheim te houden”, aldus de generaal, die voorts verklaarde dat de Amerikanen geen plannen hebben de Vietcong op Cambodjaans grondgebied te gaan opzoeken. Wanneer de vijand zich over de grens terugtrekt breken de Amerikaanse en Zuidvietnamese eenheden het gevecht af. Ook zullen er geen bombardementen in het Cambodjaanse grensgebied worden uitgevoerd.

Tot nu toe heeft het Cambodjaanse staatshoofd, prins Norodom Sihanouk, berichten als zou de Vietcong gebruik maken van grondgebied van zijn land tegengesproken. De Amerikaanse journalist George McArthur, verslaggever van het Amerikaans persbureau AP, heeft echter onlangs, samen met een aantal collega's een verlaten Vietcongekamp op Cambodjaans grondgebied ontdekt. Cambodjanen, die de Amerikanen vergezelden, waren geschokt bij de ontdekking van een communistische basis midden in het oerwoud. Sihanouk liet echter onmiddellijk verklaren dat de journalisten alles maar verzonnen hadden en verbod in het vervolg Amerikaanse verslaggevers in Cambodja toe te laten. Hij waarschuwde de Amerikanen dat hij een guerilla zal gaan voeren indien hun troepen Cambodjaans grondgebied overschrijven.

Over zijn ontdekking vertelt George McArthur het volgende:

„... Het was een uiterst vermoeiende dag, die ondermeer een rit van een uur in een open jeep inhield over de meest slechte weg, die men zich kan voorstellen. Aan de grens dronken we een biertje met een Cambodjaanse majoor, die het bevel voerde over een kleine grenspost. Hij sprak met een opmerkelijke eerlijkheid. Er komen af en toe grensschendingen voor, zei hij, maar slechts op kleine schaal en de Vietcong trekt zich onmiddellijk over de grens terug als wij dit verzoeken. Hij maakte zich echter meer zorgen over grensschendingen door Amerikaanse vliegtuigen en bracht ons naar een grote bomkrater, waar hij, praktisch man als hij was, een visvijver van had gemaakt. „Je moet de dingen ruim zien” meende hij.

infiltraties zouden hebben plaatsgevonden.

Ofschoon de plaatselijke autoriteiten geen bezwaar tegen een trip naar het grensgebied maakten, gaven ze ons geen enkele kans dat er iets te vinden zou zijn. Ook toen Herndon en Faas, mijn fotograaf, de volgende dag een smalle weg ontdekten, die dwars door het oerwoud was gekapt en er verdacht uitzag, zeiden de plaatselijke autoriteiten dat dit helemaal niet verdacht was.

Verbijsterd

Alhoewel er dan volgens de Cambodjanen niets aan de hand was, stuitten

aanvallende Amerikaanse toestellen was. De Cambodjanen werden echter steeds zenuwachtiger toen we sporen ontdekten, die van de weg het oerwoud inliepen. En hun zenuwen raakten meer gespannen naarmate we dieper het oerwoud indrongen.

Hun nervositeit ging over in regelrechte verbijstering toen we plotseling op een verlaten kampement stuitten. Het was hen duidelijk aan te zien dat ze volkomen onkundig waren van het bestaan van dit kamp. Voor ons journalisten, die lange tijd in Vietnam hadden vertoefd, was er geen twijfel mogelijk: dit was een kamp van de Vietcong. Alhoewel de Cambodjanen probeerden dit weg te praten en verklaarden dat dit waarschijnlijk...

McNamara exit

ROBERT McNAMARA, de Amerikaanse minister van defensie, is in hoge mate verantwoordelijk geweest voor de Vietnampolitiek, zoals die de afgelopen jaren is gevoerd. Het is ook wel duidelijk, dat die politiek is mislukt, zodat wij kunnen spreken van een fiasco voor de man, die ook kan worden beschouwd als de beste minister van defensie, die de Ver. Staten ooit hebben gehad.

President Johnson heeft weer voor een moeilijke beslissing gestaan: de Vietnampolitiek was, ondanks de optimistische uitlatingen van diplomaten en militairen ter plaatse, vastgelopen en Johnson moest zich bezinnen op een grootscheepse uitbreiding van de oorlog, waarop vooral de generaals aandrongen. McNamara was daar tegen (hij heeft openlijk beleden dat de bombardementen op Noord-Vietnam nutteloos waren) en

de meningsverschillen liepen zo hoog op, dat Johnson moest kiezen tussen de generaals en de minister.

Hij heeft voor de generaals gekozen en er zijn ook aanwijzingen, dat hij tot escalatie van de oorlog zal overgaan. Hij meent dat door een uiterste krachtsinspanning de oorlog nog vóór de verkiezingen van komende november kan worden gewonnen. Waarbij hij over het hoofd ziet, dat het zeer de vraag is of de Verenigde Staten dat in eigen hand hebben. Dat hangt ook van de Sowjetunie en China af.

Uiteraard heeft dit alles ook zijn weerslag op de politiek binnen de Ver. Staten, met name op de presidentsverkiezingen. De president heeft nu binnen zijn eigen partij officieel een tegenkandidaat, senator McCarthy van Minnesota, die wel beseft dat hij nimmer kan winnen, maar die toch bijzonder veel afbreuk kan doen aan Johnsons prestige. Als dat nog mogelijk is.

JOHNSON VERDEDIGT VIETNAMBELEID

Meer solidariteit in Zuidoost-Azië

Populariteit van president neemt toe

WASHINGTON, 5 dec. (AFP, UPI) — President Johnson heeft de tegenstanders van zijn Vietnam-beleid vergeleken met degenen, die ten tijde van Hitler en Mussolini vrede tot elke prijs wilden.

Hij stelde nadrukkelijk, dat zijn politiek in overeenstemming is met het buitenlandse beleid, zoals dat twintig jaar lang onder het bewind van vier presidenten is gevoerd. Dank zij de Amerikaanse vastberadenheid is er volgens Johnson onder de Aziatische volkeren een nieuw gevoel van saamhorigheid ontstaan.

„Nog maar enkele jaren geleden,” aldus de Amerikaanse president, „was Zuidoost-Azië niet meer dan een geografisch begrip. De verschillende staten konden zich niet met elkaar iden-

tificeren. Bovendien werden ze gehypnotiseerd door de dreiging van China. Steeds meer raakten zij ten prooi aan een gevoel van lusteloosheid en apathie. Dit alles is echter in enkele jaren tijds ten goede veranderd,” aldus Johnson.

De Amerikaanse president weigerde commentaar op berichten uit Londen volgens welke een Sovjet-functionaris verklaard zou hebben, dat verlenging van de met kerstmis verwachte pauze in de bombardementen op Noord-Vietnam voor onbepaalde duur tot vredesbesprekingen zou kunnen leiden. Hij verwees naar het Noordvietnamese antwoord op zijn vorige vredespogingen.

Geruchten, dat na McNamara nog andere ministers uit zijn kabinet zouden willen aftreden, sprak Johnson krachtig tegen. McNamara is alleen afgetreden, aldus Johnson, om president te kunnen worden van de Wereldbank, welke functie hij al lang ambiëerde.

De Canadese minister van buitenlandse zaken, Paul Martin, heeft opnieuw opgeroepen tot een staking van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam, hoewel hij toegaf, dat zo'n gebaar geen absolute zekerheid

zou geven, dat vredesbesprekingen er het gevolg van zijn. In elk geval zal er een nieuwe situatie ontstaan, waarin „aanzienlijke druk op de Noordvietnamezen zal worden uitgeoefend om hun eerdere verklaringen waar te maken.”

De populariteit van Johnson, die de laatste maanden sterk was gedaald, is nu weer stijgende. Volgens de resultaten van een onderzoek naar de openbare mening door het bureau Louis Harris is het percentage ondervraagden, dat het algemene optreden van het staats-hoofd goedvindt, van 39 - een in augustus geconstateerd dieptepunt - nu gestegen tot 43. De wijze waarop de kwestie-Vietnam wordt aangepakt vindt nu de instemming van 34 procent van de ondervraagden, tegen 23 procent begin november.

Het bureau zegt, dat er aanwijzingen zijn dat de onlangs gehouden protestdemonstraties tegen het Amerikaanse beleid in Vietnam de aanhang van de president hebben vergroot. Drie van de vier Amerikanen zouden de betogingen beschouwen als „ontrouw jegens de Amerikaanse jongens in Vietnam.”

Johnson verdedigt beleid

5066 NR C

inzake Vietnam

Saamhorigheid in Azië versterkt

President Johnson heeft maandag in een redevoering tot zakenlieden verklaard dat het Amerikaanse beleid inzake Vietnam de basis vormt voor vrede en vooruitgang in Azië en dat het in overeenstemming is met het buitenlands beleid, zoals dat twintig jaar lang onder vier presidenten is gevoerd.

Hij vergeleek de tegenstanders van zijn beleid met hen, die ten tijde van Mussolini en Hitler eveneens vrede tegen elke prijs wilden. „Vele mensen zoeken naar een gemakkelijke ontspanning”, zo zei hij, „zij deden dat ook in Mussolini's en in Hitlers tijd. Zij dachten er niet aan dat het van belang was voor hun veiligheid totdat het bijna te laat was.” Door de Amerikaanse standvastigheid in Vietnam was volgens de president een nieuw gevoel van saamhorigheid onder de Aziatische volkeren ontstaan.

„Nog maar enkele jaren geleden was Zuid-Oost-Azië niet meer dan een geografisch begrip. De verschillende staten konden zich niet identificeren. Al deze staten werden overweldigd door de omvang van hun binnenlandse problemen. Bovendien werden zij gehypnotiseerd door de dreiging van China. Onder de Aziaten heerste het ropeloze gevoel dat zij eerder het slachtoffer dan de maker van hun lot waren. Dit alles is in enkele jaren tijds veranderd en het belangrijkste instrument der verandering was onze standvastigheid in Vietnam”, aldus Johnson.

„Een nieuw Azië is reeds in opbouw en men mag hopen dat naarmate dit Azië gestalte aanneemt, het volk van het continent (communistisch China) zich ook aan zijn taken op het gebied van economische en sociale ontwikkeling zal gaan wijden. Als de toekomstige generaties vrede kennen, zal dit te danken zijn aan het feit dat onze

generatie het schild droeg, waarachter die vrede zal zijn opgebouwd en dat wij zonder te versagen gewerkt hebben aan de opbouw van deze vrede, dat deze generatie haar woord zal hebben gehouden”, aldus de president.

Martin

De Canadese minister van buitenlandse zaken, Paul Martin, heeft maandag op de universiteit van Ottawa opnieuw opgeroepen tot beëindiging van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam.

Volgens Martin is er geen absolute garantie dat een bombardementspauze tot vredesbesprekingen zal leiden, maar in elk geval wel tot een nieuwe situatie, waarin „aanzienlijke druk zou kunnen worden uitgeoefend op de Noordvietnamezen om onderhandelingen of voorafgaande besprekingen aan te gaan, vooral omdat zij en hun vrienden sterke nadruk op dit punt hebben gelegd.”

Zou een bombardementspauze niet leiden tot verandering in de houding van Hanoi, dan zouden de Noordvietnamezen „de zware verantwoordelijkheid op zich nemen voor een voortdurende impasse in deze tragische oorlog”, aldus Martin.

Zware strijd

Maandag zijn zware gevechten geleverd in de delta van de Mekongrivier in Zuid-Vietnam, aldus heeft een militaire woordvoerder te Saigon maandag meegedeeld. Volgens berichten uit Saigon zijn bij deze gevechten 235 guerrillastrijders gesneuveld. Desondanks is de Vietcong er echter in geslaagd een Amerikaans konvooi te water te verspreiden en hebben zij een grote brand gesticht op de omvangrijke Amerikaanse logistieke basis te Long Binh, 27 kilometer ten noordoosten van Saigon.

Een Amerikaanse helikopter met aan boord een geheim toestel met behulp waarvan de aanwezigheid van mensen op aarde door hun lichaamsgeur kan worden vastgesteld, is zondag in het gebied van Dak To, in Zuid-Vietnam neergeschoten. Het toestel vloog met een snelheid van 200 km per uur boven het oerwoud. Onmiddellijk nadat het werd neergeschoten gingen Amerikaanse stoottroepen op zoek naar het wrak om de enige overlevende van de vijf inzittenden te redden en om de wrakstukken en de inhoud van de helikopter te bergen.

De Amerikaanse „mensenruiker” kan zelfs mensen in het dichte oerwoud opsporen. De Amerikaanse inlichtingendiensten zijn van oordeel dat het toestel een belangrijke rol heeft gespeeld bij het opsporen van Noordvietnamese concentraties voor en tijdens de onlangs geleverde slag bij Dak To. (Reuter - A.F.P.)

JOHNSON VERDEDIGT VIETNAMBELEID

Meer solidariteit in Zuidoost-Azië

Populariteit van president neemt toe

WASHINGTON, 5 dec. (AFP, UPI) — President Johnson heeft de tegenstanders van zijn Vietnam-beleid vergeleken met degenen, die ten tijde van Hitler en Mussolini vrede tot elke prijs wilden.

Hij stelde nadrukkelijk, dat zijn politiek in overeenstemming is met het buitenlandse beleid, zoals dat twintig jaar lang onder het bewind van vier presidenten is gevoerd. Dank zij de Amerikaanse vastberadenheid is er volgens Johnson onder de Aziatische volkeren een nieuw gevoel van saamhorigheid ontstaan.

„Nog maar enkele jaren geleden,” aldus de Amerikaanse president, „was Zuidoost-Azië niet meer dan een geografisch begrip. De verschillende staten konden zich niet met elkaar iden-

tificeren. Bovendien werden ze gehypnotiseerd door de dreiging van China. Steeds meer raakten zij ten prooi aan een gevoel van lusteloosheid en apathie. Dit alles is echter in enkele jaren tijds ten goede veranderd,” aldus Johnson.

De Amerikaanse president weigerde commentaar op berichten uit Londen volgens welke een Sovjet-functionaris verklaard zou hebben, dat verlenging van de met kerstmis verwachte pauze in de bombardementen op Noord-Vietnam voor onbepaalde duur tot vredesbesprekingen zou kunnen leiden. Hij verwees naar het Noordvietnamese antwoord op zijn vorige vredesopgingen.

Geruchten, dat na McNamara nog andere ministers uit zijn kabinet zouden willen aftreden, sprak Johnson krachtig tegen. McNamara is alleen afgetreden, aldus Johnson, om president te kunnen worden van de Wereldbank, welke functie hij al lang ambiëerde.

De Canadese minister van buitenlandse zaken, Paul Martin, heeft opnieuw opgeroepen tot een staking van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam, hoewel hij toegaf, dat zo'n gebaar geen absolute zekerheid

zou geven, dat vredesbesprekingen er het gevolg van zijn. In elk geval zal er een nieuwe situatie ontstaan, waarin „aanzienlijke druk op de Noordvietnamezen zal worden uitgeoefend om hun eerdere verklaringen waar te maken.”

De populariteit van Johnson, die de laatste maanden sterk was gedaald, is nu weer stijgende. Volgens de resultaten van een onderzoek naar de openbare mening door het bureau Louis Harris is het percentage ondervraagden, dat het algemene optreden van het staats-hoofd goedvindt, van 39 - een in augustus geconstateerd dieptepunt - nu gestegen tot 43. De wijze waarop de kwestie-Vietnam wordt aangepakt vindt nu de instemming van 34 procent van de ondervraagden, tegen 23 procent begin november.

Het bureau zegt, dat er aanwijzingen zijn dat de onlangs gehouden protestdemonstraties tegen het Amerikaanse beleid in Vietnam de aanhang van de president hebben vergroot. Drie van de vier Amerikanen zouden de betogingen beschouwen als „ontrouw jegens de Amerikaanse jongens in Vietnam.”